

Končno na pravi poti

BOJAN BREZIGAR

Ob tem koncu tedna je v središču pozornosti mednarodna dejavnost, katere skupni cilj je utrjevanje miru in vzhodne Evrope, ki je v nekem oziru širše zaledje Trsta in dežele sploh. Najpomembnejšemu dogodku, zasedanju predsednikov vlad Srednjeevropske pobude, organizacije s sedežem v Trstu, ki se bo končala danes v Sarajevu, je treba dodati zasedanje deželne skupnosti Alpe Jadran, ki so prav včeraj zahtevale formalno priznanje Evropske unije, pa se vrsto posvetov na Trzaskem in na Goriskem, katerih osrednja tema je utrjevanje miru in sožitja v tem delu Evrope.

Morda se tako sele sedaj uresničujejo cilji ljudi, ki so že dolga leta prepričani v sposobnost Trsta in dežele, da postaneta jedro uresničevanja politike in miru, ter poudarjajo, da je Trst za to politiko idealen prav zaradi svoje mednarodne vloge, zaradi večjezičnosti in večkulturnosti, ki to mesto že od nekdaj plemenitita.

Sedaj, ko se te besede uresničujejo, so nenadoma utihnili ljudje, ki so kovali svojo politično srečo na delitvah, na narodnostni mrznji in na zapiranju mesta v njegovo meščansko liberal-nacionalno jedro. Sirok pogled na dogajanja v bližnji in tudi nekoliko bolj oddaljeni okolici je Trst zdramil iz spanca, tako da sedaj lahko zapišemo, da je postal normalno mesto, s problemi in težavami, ki so značilna za vsa mesta, vendar tudi z neko vizijo prihodnosti v funkciji okolja, ki ga obdaja.

Pot do tega spoznanja je bila dolga celih osem desetletij, vse od razpada avstroogrškega cesarstva, ko je imel Trst kot večjezično in večkulturno gospodarsko središče veliko mednarodno vlogo. Potem je postal bolj ali manj lovišče nacionalizma, njegovih gesel in dolga leta tudi njegovega nasilja. Veliki pretres, ki je spremenil politični zemljevid Evrope, mu je v spremenjenih pogojih vrnil nekdanjo vlogo in zopet omogočil njegovim prebivalcem pogled v zgodovinske obremenjenosti. Seveda, budnost je potrebna, kajti, kot smo že večkrat ugotovili, tudi manjši pretres lahko obrne nazaj kolo zgodovine, vendar pa z veseljem ugotavljamo, da tudi dogodki zadnjih dni kažejo, da je Trst končno na pravi poti.

MLEČNE KVOTE / MINISTRSKI SVET Z NOVIM DEKRETOV POKRAŠAL KRITJE NA 830 MILIJARD LIR

Vladin odlok o delnem povračilu glob povzročil nejevoljo Bruslja

Toda »mlečni cobasi« niso zadovoljni - Polemike in sodne preiskave o neredih

Obstrukcija proti odloku o lvi

RIM - V poslanski zbornici je tudi včeraj tekla neprekinjena razprava, ki jo noč in dan vodijo poslanci Pola svobosčin in Severne lige. Obstrukcija je uperjena proti vladnemu odloku o novih stopnjah davka IVA, ki bo propadel, če ga ne bodo odobrili danes do polnoči. S tem bi se ustvarila večja vrzel v državnem proračunu (5.500 milijard lir), kar bi postavilo pod vprašaj vstop Italije v evropsko monetarno unijo oziroma terjalo nov davek za spoštovanje maastrichtskih dolocil o primanjkljaju.

Na 2. strani

RIM - Ministrski svet je včeraj sprejel nov zakonski odlok o povračilu glob za presežene kvote mleka, ki ni samo nadomestil zapadlega, ampak tudi povišal kritje plačanih glob od 700 na 830 milijard, torej za 130 milijard lir. Toda poteza palače Chigi ni pomirila razgretih »mlečnih cobasov«, avtorjev divjih protestnih akcij na avtocestah in železnicah severne Italije, ki so privedle tudi do spopadov s policijo. Svojih »strateskih pozicij« ob prometnicah ne zapuščajo, čeprav za sedaj ne napovedujejo novih akcij.

Zakonski odlok je nemudoma porodil nejevoljo v Bruslju, od koder je pršla zahteva po natančnejših informacijah v roku 24 ur, saj je zelo možno, da povračilo glob ni uskladjeno s pravili proste konkurence na skupnem trgu.

Predvčerajšnji spopad med demonstranti in policijo pri Vicenzi je sprožil tudi politično polemiko, sodstvo v Padovi, Trevisu in Vicenzi pa je odprlo preiskave.

Na 2. strani

Jutri balotaža Vocci - Vlahov

TRST - Jutri bodo volilci na balotazi odločili, kdo bo novi devinsko-nabrezinski zupan: Marino Vocci, ki ga podpira ista koalicija DSL, SKP in Liste za Oljko kot v prvem krogu, a je sklenil sporazum z Listo 2000 in s Slovensko kupnostjo, ali pa kandidat desnosredinskega zavezništva Romano Vlahov.

Včeraj so zavzeli stališča o volitvah pokrajinske tajništvo SSK, Svet slovenskih organizacij in tudi socialisti SI, zvečer pa je bilo Vocijevo zaključno volilno zborovanje.

Na 6. strani

V deželnem svetu o volilnem zakonu

TRST - V deželnem svetu so v razpravi o volilnem zakonu odobrili le en amandma. Podpredsednik deželnega sveta Budin in Strizzolo (LS) sta predložila vrsto amandmajev za izvolitev sloveskega svetovalca, nekaj pa jih je predložil tudi Ghersina (Zeleni).

Na 3. strani

Na univerzi spomin na Darka Bratino

GORICA - Univerzitetni kolegi in sociologi so se včeraj poklonili spominu Darka Bratine s posvetom na temo Tostran in onstran meje: isto sonce, isti načrti za bodočnost. Prisrčen pozdrav je zasedanja SEP v Sarajevu poslal tudi podtajnik Piero Fassino.

Na 13. strani

Odprli poštni muzej Srednje Evrope

V prostorih glavne tržaske poste so včeraj ob veliki udeležbi občinstva uradno odprli Poštni muzej Srednje Evrope. Pri pobudi sodelujejo tudi poštne uprave Slovenije, Hrvaske, Madžarske, Avstrije in Švice, ki so dale na razpolago svoje gradivo.

Na 7. strani

Danes bo zaživel Andrejev sejem

GORICA - Danes bo v Gorici zazivel Andrejev sejem s stotinami sojnec, ki bodo v mestu ostale tri dni, in zabavice, ki bodo delovala do 8. decembra. Na Korzu bo ves dan tudi boljši sejem, popoldne pa se lutkovne, glasbene in zonglerske nastope.

Na 12. strani

TRST / POBUDA KDO SO DRUGI?

S težavo proti nacionalizmu

TRST - O bolečih vprašanjih je nujno govoriti, vendar je treba vedeti, da je strup nacionalizmov v današnji dobi izredno kužen. Udeleženci včerajšnje okrogle mize v okviru pobude Kdo so drugi?, in sicer Ciril Zlobec, Paolo Rumiz in Ace Mermolja so se nakazane teme lotili povsem drugače, vendar je vsa izvajanja označeval precejšen pesimizem, ki je temeljil na zadnjih tragičnih dogodkih (foto KROMA).

Na 10. strani

BIH / PRVIČ

V Sarajevu začetek vrha Srednjeevropske pobude

SARAJEVO - S sejo zunanjih ministrov se je včeraj v Sarajevu začel vrh predsednikov vlad šestnajstih držav Srednjeevropske pobude (SEP), ki ima za cilj utrditev miru in stabilnosti, tako da bi olajšali vstop srednje in vzhodnoevropskih držav v EU in v Nato. Na vrhu predsednikov vlad pa bodo predložili »Sarajevsko deklaracijo«, ki predvideva novo strategijo sodelovanja med 16 članicami, tako da bi zajamčili napore na gospodarskem in socialnem področju. Bosna in Hercegovina kot predsedujoča Srednjeevropske pobude bo zaprosila ostale članice za pomoč pri svojem programu obnove.

Na 11. strani

TRENTO / ZASEDANJE

Alpe-Jadran se zavzema za priznanje Evropske unije

TRENTO - Na včerajšnjem plenarnem zasedanju članic Delovne skupnosti Alpe-Jadran v Trentu so potrdili zavzetost, da bi čimprej dosegli tudi formalno priznanje svojih pobud v okviru Evropske unije. V takem primeru bi pri uresnitvi projektov Delove skupnosti lahko računali na sredstva Evropske unije, ki so neobhodna, da se iz političnih preide v operative okvire. V svoje vrste so sprejeli kanton Tessin (Ticino) in se zavzeli za širitev Delovne skupnosti proti vzhodu in na Bosno in Hercegovino. Na pobudo predsedujoče članice, Tridentinske-Južne Tirolske, so sprejeli skupno izjavo proti rasizmu in nestrpnosti.

Na 4. strani

fagnus by *Il Calmiere*

KOLEKCIJE ZA POSEBNE PRILOŽNOSTI

ZENSKA MODA **Inka**

MOSKA MODA **FENDI**

G. Valentino

OBLEKE IN SRAJCE PO MERI

Trst - Ul. Mazzini, 19/a - Tel. 040/3720020

Privlačne in zadovoljne tudi v modelih za močnejše postave!

My LADY

Samo ženska konfekcija

TVOJA MERA IN...

ŠE MNOGO, MNOGO DRUGIH!

Inka

daima KAUTEN

camiceria COGLI

My LADY

Ul. Ginnastica, 12/b

Tel. 040/771018

Verde Sgaravatti

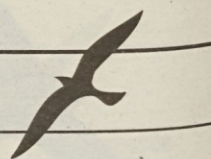
BOGATA IZBIRA

BOŽIČNIH JELK IN ZVEZD

TER OKRASKOV

PO UGODNIH CENAH

TRST - Obalna cesta 6/1 Tel. 224177 (nasproti centra za fiziko)

NOVICE

Scalfaro končal obisk v Eritreji

ADIS ABEBA - Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro se je včeraj ob koncu dvodnevnega uradnega obiska v Eritreji pogovarjal s tamkajšnjim predsednikom Issaiasom Afeworkijem o odnosih med državama. Voditelja sta razpravljala o gospodarskem sodelovanju, o italijanski pomoči pri gospodarskem razvoju Eritreje, kot tudi o položaju italijanske skupnosti v nekdanji koloniji ter eritrejski manjšini v Italiji.

V zapor zaradi okuženega semena

FIRENCE - Trije zdravniki in en biolog so bili aretirani zaradi okužbe pri umetnem osemenjevanju; kot so ugotovili, je bil eden izmed darovalcev okužen s hepatitisom. Slo naj bi za 37-letnega delavca, ki je od leta 1993 do danes kar 42-krat daroval spermo. Zaenkrat že niso ugotovili, ali oziroma koliko krat so to spermo tudi dejansko uporabili. Darovalec naj ne bi bil seznanjen z okužbo, pač pa naj bi zanj vedeli zdravniki, ki so se zato zasnili v zaporu. Preiskovalci so namreč našli ponarejene dokumente, s katerimi so hoteli zdravniki prikriti podatke o okužbi.

Zaradi megle ohromljeno milansko letališče

MILAN - Na milanskem letališču Linate so morali včeraj dopoldne zaradi goste megle vnovic preusmeriti ali odpovedati večino letov. Na letališču Linate je dopoldne lahko pristalo le sedem letal, 35 pa so jih morali preusmeriti na drugo milansko letališče Malpensa in v Bergamo, Zenevo ter Turin. Odpovedali so tudi 25 letov iz Milana, čeprav so že popravili okvaro sistema ILS za pristajanje ob zmanjšani vidljivosti. Opoldne se je megla začela dvigovati, tako da so letala začela vzletati in pristajati, sicer z do triurnimi zamudami.

Protimamilska akcija v Italiji, Nemčiji in na Nizozemskem

RIM - Uradni policijski viri v Rimu so sporočili, da se je končala široko zasnovana akcija proti italijansko-albanski verigi preprodajalcev mamil, med katero so v Italiji, Nemčiji in na Nizozemskem prijeli dvajset ljudi. Po celoletnih zasledovanjih delovanja in povezanosti južnoitalijanske mafije, znane kot "sacra corona unita", v Apuliji in albanske mafije so zasegli na stotine kilogramov marihuane, namenjene v Amsterdam. Italijanska mafija je prevzemala pošiljke marihuane, v zameno pa Albance zalagala z denarjem in kokainom. Odnosi med obema kriminalnima združbama pa niso bili omejeni zgolj na promet z mamil, temveč so njihovi priadniki trgovali tudi z orožjem, posredovali pri ilegalnih prehodih in pranju denarja.

smar/002

MLEČNE KVOTE / VLADA SKLENILA VRNITI 830 MILIJARD LIR ZA PLAČANE GLOBE

Demonstranti niso zadovoljni z odlokom, a premirje ostaja

Prodi priznava, da je kmetijstvo potisnjeno na rob ekonomskega sistema Polemike o četrtkovih neredih pri Vicenzi, o katerih bo odločalo sodstvo

ZBORNICA / DESNICA IN LIGA

Še vedno obstrukcija proti odloku o lvi

RIM - Govorniški maraton v poslanski zbornici se se ni končal: poslanci opozicije - desnosredinskega Pola in Severne lige - so tudi včeraj neprekinjeno posegali v razpravo o odloku o novih količnikih davka na dodano vrednost IVA, ki ga mora parlament odobriti danes, sicer bo odlok zapadel, državnim blagajnam pa bo zmanjkalo 5.500 milijard lir. Obstrukcija torej postavlja pod vprašaj pomembno postavko finančnega zakona, s tem pa tudi spoštovanje maastrichtskih kriterijev za vstop v prvi krog evropske monetarne unije. Pa ne samo to: nekateri zastopniki desnosredinske koalicije napovedujejo, da bi se podobno zadržanje lahko ponovilo, ko bodo v poslanski zbornici uvedli obstrukcijo tudi med razpravo o finančnem zakonu, kar bi lahko povzročilo še večje preglavice Prodijevi vladi. Za predložitev popravkov k besedilu finančnega zakona, ki ga je že odobril senat, je čas do ponedeljka, kaže pa, da je opozicija že predložila izredno veliko popravkov, čeprav točno število se ni znano.

V tokratnji razpravi so se vsi poslanci opozicije potrudili, da so posegli z desetminutnim nastopom, in to neprekinjeno dan in noč. Zaradi tega je buvette, notranji bar palace Montecito-

rio, vseskozi na razpolago neprespanim poslancem. Zastopniki desne sredine in Lige posegajo v razpravo z najrazličnejšimi prijemi: eni govorijo o davku na ostrige kot o pomembni postavki državnega gospodarstva, drugi zahtevajo od predsednika zbornice Violanteja, naj odredi izredno čiščenje prostorov, začasnemu predsedniku Petriniju, ki je ponoči nadomescal Violanteja, pa je predstavnik Nacionalnega zaveznitva očital, da zvezi gumo, kar ni predvideno v pravilniku zbornice.

Glede usode dekreta o stopnjah davka IVA zan zdaj ni jasno, ali bo opozicija dosegla svoj cilj, da bi vladni dekret danes zapadel.

Lahko bi bil pokol

GENOVA - Včeraj so se na železniški postaji v kraju Pontedecimo pri Genovi za las izognili tragediji: tovorni vlak je privozil na železnisko postajo s hitrostjo približno 140 km/uro, čeprav je na tem mestu progla nadpovprečno strma in s številnimi ovinki, zaradi katerih bi morali voziti s hitrostjo do največ 70 km/h. Del vlaka je iztiril, razbitine pa so oplazile skupino potnikov, med katerimi je bilo več otrok, ki so čakali na peronu: pet oseb je bilo ranjenih, med temi sta dve v smrtni nevarnosti.

RIM - Vlada je izpolnila obljubo in včeraj sprejela zakonski odlok o delnem povračilu globe, ki so jo proizvajalci plačali Bruslju zaradi preseženih mlečnih kvot, toda za živinorejce je vlada naredila premalo, zato se bo njihov protest po vsej verjetnosti nadaljeval. Reakcije na vladin odlok, ki je nadomestil zapadlega in ga tudi izboljšal, so kljub temu negativne, čeprav dokočnih odločitev o nadaljnjih oblikah protesta se ni.

Predsednik vlade Prodi je izrazil upanje, da se bo napetost podela, saj je vlada naredila največ, kar je bilo v njeni moči, ne da bi se pri tem odpovedala načelom pravičnosti. Prodi je poudaril tudi trdno odločenost vlade, da interpretira močne potrebe po preobrazbi in prenovi, ki jih je izrazil kmetijski sektor, pa čeprav na tako neformalen in glasen način. Priznal je, da je bilo kmetijstvo potisnjeno ob rob italijanskega ekonomskega in socialnega sistema in da je treba to krivico popraviti, kajti ne gre le za ekonomski problem, ampak tudi za vprašanje vloge.

Tudi minister za kmetijske dobrine Pinto je prepričan, da je vlada napravila svoje, ko je določila, da bodo dobili živinorejci sku-

paj 830 milijard lir v roku 15 dni po objavi zakonskega odloka. To je 130 milijard več, kot je predvideval prvi, zapadli dekret, nasna pa se na obdobje 1996-97, medtem ko za proizvodno leto 1995-96 po ministrovih besedah ne bo povračila, ker bi bilo to v nasprotju z določili EU.

Poleg 80-odstotne povrnitve glob za letino 1996-97 in 70-odstotne za letino 1997-98, vsebuje zakonski odlok predpis o postrojitvi postopkov za ugotavljanje količine proizvedenega mleka.

Kar zadeva protestne akcije, je sedaj seveda vprašanje, ali bodo prevladala zmernejša stališča in se bodo demonstranti umaknili s strateskih mest, ali pa se bo divji protest nadaljeval. Tega je včeraj še enkrat obsodil notranji minister Napolitano, medtem ko oba največja policijska sindikata polemizirata s tistimi politiki, ki so obsodili nasilen odgovor policije na divje akcije demonstrantov pri Vicenzi. Začasna »sodna« bilanca neredov je en aretiran in dva prijavljena reja, medtem ko so pravdnitstva v Padovi, Trevisu in Vicenzi o zadevi odprla preiskavo. V preiskavo pa utegne priti tudi včerajšnji vladin odlok, saj tvega, da ga ustavijo varuhi svobodne konkurence v Bruslju.

Smart

novi, veliko modno središče za vaše nakupe v Gorici

Smart

Kjer izbiraš več in plačaš zares manj.

MODASTORE

JUTRI SMO ODPRTI CEL DAN

Štandrež - Gorica - ul. Tabaj na rondoju za avtocesto

DEŽELA / RAZPRAVA O NOVEM VOLILNEM ZAKONU

Budinovi amandmaji za izvolitev Slovencev

Strizzolo (LS) predložil amandmaja, ki ju predlaga SSk

TRST - Deželni svet je včeraj razpravljal o novem volilnem zakonu, a je odobrila le enega od skupno 102 predloženih amandmajev. Bolj kot razprava v dvorani so bile v ospredju prekinitev in mrzlični sestanki ter posvetovanja, da bi se posamezne svetovalske skupine domenile o kvorumu, ki bo po novem volilnem sistemu potreben posameznim strankam, da lahko posežejo po ostankih iz enotnega deželnega volilnega okrožja. Prvotno je bilo predvideno, da bodo lahko po teh ostankih posegle le stranke, ki bodo prejele najmanj 5 odstotkov glasov (ali 2,5 v primeru volilnih povezav), po dosedanjih dogovorih, ki so jih izvali pritiski manjših strank, pa naj bi to mejo znižali na 4 odstotke.

Deželna skupščina je med razpravo odobrila le amandma svetovalca Ghersina o enem samem preferenčnem glasu (zanj je volilo 43 svetovalcev, trije so se vzdržali, prav toliko pa jih je volilo proti). Na sestankih, ki so si sledili razpravi in prekinitvam, je bil med drugim govor tudi o možnosti poenotenja nekaterih sličnih amandmajev, da bi skupščinsko delo bolj tekoče steklo.

Podpredsednik deželne sveta Miloš Budin je - kot je napovedal dan prej - predložil niz amandmajev za izvolitev slovenskega svetovalca (skupno je predložil 21 amandmajev, od teh jih 15 zadeva vprašanje slovenskega svetovalca). Slovenci, ki želijo kandidirati, se bodo morali ob predstavitvi kandidatnih list proglašati za priпадnike slovenske manjšine. Vsak slovenski kandi-

dat bo moral predstaviti potrdilo, iz katerih bo izhajalo, da ga podpira najmanj 150 in največ 225 volivcev istega volilnega okrožja (v okrožju Karnija-Tolmeč lahko slovensko kandidaturu podpre od 110 do 165 volivcev. Volilni urad bo evidentiral vse kandiddate, ki so dosegli vsaj 3,5 odstotka vseh preferenc v istem okrožju, izvoljen pa bo kandidat, ki je na lestvici dobil največ preferenc. Ta bo zamenjal zadnjevrščenega izvoljenega kandidata na isti listi. Če pa ne bo nihče od kandidatov prejel 3,5 odstotka preferenc, bo ostal svetovalski mandat neizkoriščen.

Svetovalec Ljudske stranke Ivano Strizzolo je na osnovi peticije Slovenske skupnosti predložil dva amandmaja za odpra-

vo ovir, ki na osnovi sedanje zakonodaje onemogočajo izvolitev svetovalca slovenske liste. Manjšinska lista bi bila pripisana h koriščenju ostankov iz enotnega deželnega volilnega okrožja brez volilnih pragov. Drugi amandma predvideva olajšavo pri predstavitvi kandidatne liste slovenske manjšinske liste.

Svetovalec zelenih Ghersina je predložil šest amandmajev, ki zadevajo tudi slovensko manjšino. V prvem pravi, da bi moral zakon predvideti ustrezne norme, ki naj bi omogočile izvolitev predstavnikov furlanske, slovenske in nemške jezikovne manjšine. Drugi naj bi omogočil izvolitev predstavnikov furlanske, slovenske, venetske, nemške, bizijaške, walserske in rezijanske je-

zikovne skupine. Tretji omenja možnost izvolitve predstavnikov furlanske, slovenske, venetske, nemške, bizijaške in rezijanske jezikovne skupine. Četrty se nanasa na možnost izvolitve predstavnikov furlanske, slovenske, venetske, nemške in rezijanske jezikovne skupine. Peti jemlje v poštev možnost izvolitve predstavnikov furlanske, slovenske, venetske in nemške jezikovne skupine. V šestem amandmaju pa se Ghersina nanasa na možnost izvolitve predstavnikov furlanske, slovenske, venetske in nemške jezikovne skupine.

V zajetnem snopcu popravkov, ki so jih včeraj razdelili deželnim svetovalcem, nismo našli drugih predlogov v zvezi z zastopstvom slovenske manjšine v deželnem svetu.

SLOVENIJA / DRŽAVNI ZBOR O PRORAČUNU

Klestenje predvsem na področju kulture

Razpravo o proračunu za leto 1997 bo državni zbor nadaljeval prihodnji teden

LJUBLJANA - Državni zbor se je v nadaljevanju izrednega zasedanja odločil o veliki večini od skupaj 330 vloženih dopolnil na dopolnjen predlog letosnjega državnega proračuna. Odločanje o preostalih 42 dopolnilih naj bi DZ sklenil prihodnji teden, in sicer v torek, 2. decembra, ob 14. uri, ko je napovedano nadaljevanje izrednega zasedanja. Po ze ustaljeni praksi je parlamentarna večina sprejemala le tista dopolnila, ki jih je predložila vlada, vsa druga dopolnila pa dosledno zavržala.

Pred prekinitvijo izrednega zasedanja so poslanci sprejeli vladni amandma, s katerim so Uradu RS za mladino za 14, 885 milijona zmanjšali sredstva za mladinski program; Urad ima sedaj se 85, 1 milijona tolarjev sredstev na tej postavki.

Pri ministrstvu za znanost in tehnologijo so na predlog vlade zmanjšali sredstva za 420 milijonov tolarjev, s tem da so vzeli celotna sredstva za družboslovno središče FDV (209, 8

milijona) in za Fakulteto za organizacijske vede (20 milijonov), Univerzitetni knjižnici v Ljubljani so odvzeli 57 milijonov (ostane ji se 393, 8 milijona), morskemu biološkemu središču so odvzeli 68, 2 milijona (ostane mu se 6 milijonov), Univerzi v Mariboru pa 65 milijonov, kar predstavlja polovico dosedanjega predvidenega zneska.

Pri ministrstvu za kulturo so s preazporeditvijo sredstev in odvzemom nekaterim postavitkam celotni proračun zmanjšali za 50 milijonov. Tako so 343, 3 milijona tolarjev za socialne transferje Filmskega sklada prenesli na dotacijo omenjenemu skladu. Sredstva za investicijsko vzdrževanje so povečali za 43, 2 milijona, za nepredvidene akcije pa za 3, 5 milijona. Sredstva za kulturo demografsko ogroženih so zmanjšali za 13, 6 milijona, sredstva za Vibo film so zmanjšali za 9, 3 milijona, za Rosko: zgodovinski arhiv in restavratski center pa prepolovili. (STA)

ŠPETER / V ČETRTEK V DVORANI OBČINSKEGA SVETA

Mitja Volčič srečal Beneške Slovence

CEDAD - Kandidat Oljke za decembrske nadomestne senatske volitve Mitja Volčič je bil v četrtek po napornem dnevu obiskov še vedno svež, ko se je predstavil številni publiki, ki je za to priložnost do kraja napolnila dvorano občinskega sveta v Spetru.

Njegov stvaren in jasen nastop je vzbudil splošen vtis, da mu ni do lahkotnih obljub in demagogije ("zakaj bi kar tako obljubljal ljudem, ki so že doživeli toliko razočaranj"), pač

pa ga zanima konkretno čimveč storiti za kraje, ki jih je zgodovina v tem stoletju neusmiljeno odrinila v gospodarsko in kulturno degradacijo.

Odgovorni urednici Novega Matajurja Jole Namor, ki je uvedla srečanje, ni bilo treba posebej predstavljati televiziji splošno znane Volčica, zato pa je tembolj izpostavila dejstvo, da benesko območje volilnega okrožja morda ni med odločilnimi za izvolitev senatorja, pač pa je tu v igri kakovost politike, kot je

dokazal pokojni senator Bratina.

In ravno na Bratinovo dediščino "človeka ob meji" se je navezal Volčič, potem ko je pozorno poslušal poseg Spetskega zupana Firmina Marinica, ki je kot gostitelj ilustriral položaj v Beneciji, v katerem izstopajo neizprosne številke o emigraciji in demografskem nazadovanju. Volčič je dejal, da kandidira z geslom "Dezela, Italija, Evropa", kar v bistvu pomeni nujnost, da se na poti evropske integracije ponov-

no zariše vloga države in njena federalna ureditev s poudarjenimi krajevnimi avtonomijami. "Ta meja, ob kateri živimo, bo vse manj demarkacijska črta med dvema svetovoma. Slovenija se bo vključila v Evropo, ta proces gre naprej in meja dobiva vse drugačne valence od preteklosti, zato gre iskati prav v vidiku teh sprememb nove prilagoditve za te, doslej obmejne kraje", je dejal Volčič in izrazil prepričanje, da je mogoče marsikaj storiti. Vendar po njegovi oceni ne bi bilo resno prepuščati se pretiranemu optimizmu, pač pa je treba iskati nove možnosti ob današnjem ugodnejšem političnem ozračju.

Bodisi v uvodnem posegu kot med razpravo, se je Volčič navezal tudi na vprašanje zaščitnega zakona za manjšino. Glede tega je zupan Marinic podčrtal, da bi ga morala država sprejeti kot povračilo za vse hudo, ki je prizadelo te kraje v preteklosti. In kot je znano ne gre le za jezikovno in kulturno zascito, pač pa tudi za potrebo po zagotovitvi osnovnih življenjskih pogojev za obstanek ljudi v domačih krajih.

Mitja Volčič je dejal, da bo na tem področju sledil delu, ki ga je opravil pokojni senator Bratina. Izrazil pa je tudi prepričanje, da tega vprašanja ne gre obremenjevati z ideologizmi in simbolizmi, saj je tudi to prispevalo k temu, da doslej se ni bilo rešeno. Vendar, je ocenil Volčič, če je neka vlada sposobna glede tega narediti korake naprej, je to gotovo sedanja vlada. (D.U.)

ŠPETER / DARILO

Petjezični slovar za vse šolarje

Pripravila ga je Gorska skupnost

SPEFFER - Gorska skupnost Nediskih dolin je skupno s solskim okrajem dala pobudo z izdajo petjezičnega slovarja, ki ga bodo dobili v dar vsi soloobvezni otroci Nediskih dolin. Slovar obsega štiri jezike ozjega in širšega okolja nase dežele: italijansčino, slovensčino, furlansčino in nemščino. Zraven je dodana anglesčina kot prvi svetovni jezik. Napotilo pobude je jasno: z vsemi temi jeziki bodo otroci v neposrednem stiku, z enim prej, z drugimi pozneje in njihovo učenje predstavlja najboljši ključ za uspešno vključitev v življenje.

Predsednik solskega okraja Gasparin je na predstavitvi pobude podčrtal, da je treba nek jezik poučevati v soli, da lahko ostane pri življenju. Država pa se mora v ta namen ustrezno opremiti z manjšinsko zascito. Prof. Lojzka Bratuz je dejala, da take pobude omogočajo različnim narodom medsebojno poznavanje in prispevajo k temu, da smo na prehodu v tretje tisočletje bolj svobodni v našem jezikovnem izražanju in nasi identiteti. Podprsednik deželne sveta Miloš Budin je poudaril potrebo po spoštovanju sožitju različnih jezikov in kultur, to pa je izziv, ki ga zgodovina postavlja pred nas, da iz generacije v generacijo uspešno ohranjamo pri življenju mirno in ustvarjalno sožitje. O pomenu pobude je spregovoril tudi predsednik Gorske skupnosti Nediskih dolin Firmino Marinig, rekoc, da je gorska skupnost v sodelovanju s solskim okrajem zelela narediti se en koristen prispevek za vzgojo mladih k sožitju, najširše znanje jezikov pa jim bo koristilo, kjerkoli bodo živeli. Na predstavitvi je bil prisoten tudi deželni solski skrbnik Giurleo avtorja slovarja prof. Marjana Breclja in prof. Nazzija pa sta predstavila prof. Bratuzeva in prof. Faggin. (du)

VIDEM / PRAZNOVANJE FURLANSKE CERKVE

Alfredo Battisti 25 let škof

Na nedeljski slavnostni maši v videmski stolnici več tisoč vernikov - Med njegovimi zaslugami tudi uvedba materinega jezika v liturgiji

VIDEM - Videmska javnost praznuje 25-letnico prihoda nadškofa msgr. Alfreda Battistija na čelo videmske cerkve. Obenem je to tudi 50-letnica njegovega duhovniškega posvečenja.

Dogodku posvečajo sredstva javnega obveščanja veliko pozornost, posebno občutena pa je bila tudi nedejska cerkvena slovenost v videmski stolnici, kjer se je skofovi obletnici posvečenega maševanja udeležilo več tisoč vernikov, prisotne pa so bile tudi najvišje deželne in pokrajinske oblasti.

Monsinor Battisti je doma iz Padova, kjer je bil pred petdesetimi leti posvečen za duhovnika. Po zupnijskem službovanju in poznejšem opravljanju funkcije skofijskega generalnega vikarja, ga je papež Pavel VI. leta 1972 imenoval za videmskega nadškofa.

Papež Janez Pavel je že avgusta letos poslal skofu Battistiju apostolsko pismo, s katerim mu je izrekel blagoslov in čestitke za uspešno vodenje videmske nadškofije, kjer je v vseh teh letih pokazal veliko občutljivost

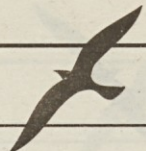

do raznolikoga furlanskega okolja. Skofu Battistiju so ob dveh pomembnih jubilejih cestitali tudi mnogi skofje iz drugih dežel, med temi tudi škof iz krske Skofije na Koroskem Egon Kapellari in koprski škof Metod Pirih. Slednji je v svoji poslanici se zlasti podčrtal Battistijeve zasluge za čezmejno srečevanje in sodelovanje vernikov. Na njegovo pobudo je prišlo do letnih srečanj med videmsko in koprsko skofijo, ki so od leta 1983

prerasla v romanje treh narodov.

Te dni je tudi izšla posebna priloga videmskega tednika La Vita Cattolica, ki je v celoti posvečena skofovi obletnici in različnim dogodkom iz njegovega četrstoletnega skofovanja med verniki videmske pokrajine. Zlasti se izpostavlja skofova velika občutljivost, ki je prišla do izraza ob potresu in se zlasti po njem, ko je prišla na vrsto rekonstrukcija.

Iz tega obdobja, točneje iz začetka leta 1977 bo se zlasti Slovincem ostal v spominu skofov javni nastop v Cedadu, kjer je izrečno podčrtal, da je cerkev poklicana k temu, da brani dostojanstvo in obstoj različnih kultur in jezikov, ki bogatijo skupnost nase dežele, saj je prav v tej raznolikosti njen pravi obraz. Monsinor Battisti se je zavzel za odpravo vseh rasističnih, kulturnih, jezikovnih, ekonomskih in družbenih diskriminacij. S sklicevanjem na 2. vatikanski koncil je spodbudil rabo materinega jezika v molitvi in liturgiji. Slovenske vernike pa je ob tisti priloznosti prosil odpuščanja za vsa minula nerazumevanja, ki so jih bili kdaj v preteklosti deležni od videmske Cerkve. (du)

ODPRTA TRIBUNA

Tudi
radio
Erevan...

STOJAN SPETIC

Saj poznate zgodbo o »radiu Erevan«, ko poslušalec vpraša urednika oddaje, ali »je res, da v Moskvi na Rdečem trgu darujejo avtomobil vsakomur, ki se približa?« Urednik odgovori: »Naceloma je vest resnična, le da se to ne dogaja v Moskvi, pač pa v Kijevu. Niso avtomobili, temveč kolesa in ti jih ne darujejo, pač pa kradejo.«

Nekaj podobnega je bilo razumeti iz poročil površnega kronista in pisem nepoučenih propagandistov o stališčih SKP v zvezi s problemom zajamčenega zastopstva Slovencev v deželni svet. Edino, kar je bilo najbrž bralcu »jasno«, je da SKP podpira »stališča Milosa Budina«. Kar seveda drži, kot tista o avtomobilih na Rdečem trgu.

Ker smo o tem pisali prve dni avgusta, ko so bili vsi zainteresirani očitno na pocitnicah, bi rad v trenutku zakonodajnih izbir ponovil temeljna izhodišča razmišljanj, s katerimi smo se slovenski komunisti lotili omenjene teme.

1. Odkar se na vsakem koraku vsiljujejo oblike večinskega volilnega sistema, smo komunisti poudarjali nujnost posebne pozornosti za zastopnost narodnih manjšin. Tako smo s podpisami poslancev Cossutte in Bertinotti ter senatorjev Ersilie Salvato in Marchettija celo predlagali, naj bi nacelo o zajamčenem zastopstvu vključili v novo ustavo. Predlog, ki ga je podprl južnotirolski poslanec Zeller, je bil

umaknjen zaradi odločnega nasprotovanja Oljke, DSL se posebej, predvsem pa potem ko se je predsednik dvodomnega odbora D'Alema obvezal, da bo vprašanje sprožil v okviru nove volilne zakonodaje. O tem smo se se pred kratkim pogovarjali med srečanjem skupnega zastopstva naše manjšine in podtajnikom Fassinom na sedežu tržaške prefekture.

2. Komunisti nismo sodelovali pri prvi spremembi deželnega volilnega zakona, ker nas tedaj ni bilo v deželni svet. Edino, kar je bilo SSk zastopana in se novim pravilom ni bogve kaj upirala.

Kljub temu smo leta 1993 razumeli stisko SSk in ji ponudili »volilno povezavo«, a jo je odklonila. Potem je izpadla iz deželnega sveta.

3. SKP ostaja zagovornica proporcionalnega volilnega sistema, med razpravo o novem volilnem zakonu bomo predložili nekaj svojih popravkov, ki naj - v spremenjenih okoliščinah - obnovijo zastopstvo slovenske manjšine na poprejšnji ravni. Zato nameravamo predlagati, naj se Slovence omogoči izvolitev treh deželnih svetovalcev, za vsako pokrajino, kjer smo zgodovinsko prisotni (Trst, Gorica, Videm).

Mehanizem izvolitve naj bo »ladinski sistem«, ko se posamezni kandidati izrečno potegujejo za »manjšinski mandat«, bodisi na specifični »etnični« listi, ali

pa v okviru vsedravnih strank. Da se SSk omogoči sodelovanje na volitvah nameravamo predlagati znižanje »praga« za udeležbo pri razdelitvi ostankov v skupnem kotlu.

Predlog doloca, da se v vsaki izmed treh pokrajin oblikuje vrstni red kandidatov slovenske narodnosti, ki so presegli »prag« tisočih preferenc. Če tega ne doseže nihče, ostane določena pokrajina brez slovenskega svetovalca.

Skratka, izvoljen je slovenski kandidat, ki je v svojem okrožju presejal tisoč preferenc in nastopa na stranki, ki je izvolila vsaj enega svetovalca.

Kaj želimo doseči? Slovence želimo omogočiti sodelovanje na volitvah po nacelu enakopravnosti in konkurenčnosti. Nobenega »pretevanja« z ločevanjem volilcev, medtem ko so kandidati svobodni, da nastopajo na »etničnih« ali narodnostno mešanih listah.

To so, torej, nacelna izhodišča slovenskih komunistov v razpravi o »zajamčenem« oziroma »olajšanem« zastopstvu Slovencev. Dali smo jih na razpolago in razmišljanje ostalim političnim skupinam. V soočenju s stališči drugih bomo vztrajali na nacelnem pristopu, čeprav ne za ceno poraza. V tem primeru, in samo v tem primeru, bomo pač iskali z drugimi naprednimi silami skupen jezik, da se manjšini zagotovijo vsaj minimalne možnosti.

TRENTO / PLENARNO ZASEDANJE

Alpe-Jadran stremi
za priznanje EU

Sprejeli skupno izjavo proti rasizmu in šovinizmu

TRENTO - Devetnajst dežel Delovne skupnosti Alpe-Jadran je včeraj v Trentu na plenarnem zasedanju potrdilo svoje stremljenje, da bi čimprej dosegle tudi formalno priznanje svojih pobud v okviru Evropske unije.

Evropska »akreditacija« bi pomenila kakovostni skok za delovno skupnost, ki vstopa v dvajset let svoje dejavnosti. Ustanovili so jo namreč v Benetkah leta 1978, ko se ni nihče niti pomislil, da bi lahko prej ali slej padla železna zavesa. Pri uresničitvi projektov delovne skupnosti, ki zaobjema »alpske« dežele Italije, Slovenije, Avstrije, Nemčije, Hrvaske in Madžarske, bi lahko računali na sodelovanje Evropske unije, ki so neobhodna, da se iz političnih preide v operativne okvire.

Alpe-Jadran hoče torej imeti večjo »vidnost«, tako da bi po besedah svojega trenutnega tridentinskega predsednika Tarcisia Grandija »opremila skupno hiso«, ki jo je začela graditi pred skoraj dvajsetimi leti. Ta

»hisa« se je včeraj obogatila s pristopom kantona Tessin (Ticino), ki vsaj v svojem italijanskem delu potrjuje voljo po Evropi. Nekateri bi sedaj hoteli zidove te hiše se razširiti. Tako je Bavarska kot predsedujoča v komisiji za gospodarstvo, promet in turizem poudarila pomen razširitve vpliva Delovne skupnosti tudi na Bosno in Hercegovino, ki bo v kratkem morala sama skrbeti zase, brez dosedanje mednarodne varnostne opore.

Če pa se hoče konkretizirati delo skupnosti, se ne sme pozabiti na ideale solidarnosti, ki so do sedaj bili značilni za njeno delovanje. Prav zato so na pobudo predsedujoče članice, Tridentinske-Južne Tirolske, sprejeli skupno izjavo ob Evropskem letu proti rasizmu in nestrpnosti. Izjava obsoja »krkršnokoli obliko nestrpnosti, rasizma, napadalega nacionalizma, sovinitizma in antisemitizma«. Zavzema se za idejo, po kateri kultura razliknosti in mozaik jezikov in tradicij predstavljajo obogatitev in odraz evropske kulture.

Na podlagi izhodiščnega dela, ki so ga začeli že lani, bodo prihodnje leto, ko bo predsedovanje prevzela madžarska županija Vas, predložili »svoje modele in predloge za vedno bolj harmonično sožitje evropskih ljudstev, ki naj zagotovi ohranitev miru, solidarnosti, blaginje in jezikovne ter kulturne pluralnosti«. V teh letih so namreč padle številne geopolitične pregrade, Delovna skupnost Alpe-Jadran pa se zaveda, da je treba premostiti se številne miselne pregrade.

Udeleženci plenarnega zasedanja (Slovenijo je predstavljala državna sekretarka v ministrstvu za ekonomske odnose Vojka Ravbar) so tudi potrdili program dela petih komisij za naslednje triletno obdobje. Gre za izvedbo preprojektov na različnih področjih skupnega sodelovanja. Glede siritve EU pa so ponovo podprli osnovne smernice delovanja Delovne skupnosti Alpe-Jadran, in sicer pomoč neclančam EU pri njihovih prizadevanjih za polnopravno članstvo.

KOROŠKA / AVSTRIJSKA RADIOTELEVIZIJA

Za razširitev slovenskih oddaj

Zahtevo je podprlo mednarodno združenje manjšin AIDLCM

CELOVEC/PARIZ - Predsednik Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur (AIDLCM) Paul Lefin podpira zahtevo obeh osrednjih kulturnih organizacij koroskih Slovencev za razširitev slovenskih radijskih in televizijskih oddaj. Lefin je v tej zadevi že poslal podporno pismo avstrijskemu zveznemu kanclerju Viktorju Klimu in tudi generalnemu intendantu Avstrijske radiotelevizije (ORF) Zeilerju. Slednji mu je tudi že odgovoril in zagotovil, da si bo po svojih močeh prizadeval za zadovoljivo medialno oskrbo avstrijskih narodnih skupnosti, zlasti tudi koroskih Slovencev. V pismu je opozoril tudi na pogajanja z RTV Slovenijo v zvezi s sprejemanjem signala preko satelita.

Kot je po svojem povratku od zasedanja predsedstva AIDLCM pred nekaj dnevi v Parizu povedal podpredsednik združenja, koroski Slovenec in podpredsednik ZSO Franci Zwitter, se je vodstvo ukvarjalo se

posebej s spremembo statuta organizacije, ki po političnih spremembah v Evropi danes ne zadošča več dejanskim stanjem. Predsedstvo da se je vsekakor izreklo za razširitev svoje dejavnosti zlasti na področja doslej zanemarjene vzhodne in jugovzhodne Evrope, je se povedal Zwitter, ki je bil imenovan za koordinatorskega projekta. Nadaljnjo težiso se je predsedstva AIDLCM je bil predlog o izdelavi geografskega in topografskega zemljevida, ki naj bi označil bivališča etničnih skupin po vsej Evropi, neodvisno od političnih meja. Tak zemljevid naj bi bil podlaga pri izvajanju manjšinske politike pri Evropskem svetu. Izvenci so v okviru AIDLCM osnutek takega zemljevida že izdelali in bo kmalu prišel v roke vsem interesentom. Na razpolago pa naj bi bil kmalu tudi v internetu, saj bo to mednarodno združenje že v kratkem prisotno tudi v tem mediju.

Ivan Lukan

Predsedniške
volitve v
Avstriji bodo
19. aprila

DUNAJ - Na podlagi odloka avstrijske vlade glede razpisa predsedniških volitev, ki naj bi ga sprejeli prihodnji torek v ministrskem svetu, naj bi volitve potekale 19. aprila 1998. S tem se mora strinjati se glavni odbor avstrijskega parlamenta. V primeru, da bi morali predsedniške volitve predstaviti na drug dan, pride v postev 24. maj 1998, so sporočili iz ministrskega sveta. (STA/APA)

Ultrinki iz preteklosti

Torkla v Boljuncu,
20. decembra 1955

December je bil, poleg praznovanj, tudi mesec težavnih del. Med temi je gotovo stiskanje oljk v stiskalnicah, po domače »torklah«, ki so bile skupna last vaščanov. Na posnetku delo v torkli v Boljuncu, kjer so kamniti mlin vrteli ročno. Na sliki z leve Edvard (Etka) Zerjal, Danilo Germani, tretji je nepoznan. (Foto M. Magajna, last OZE, D.in G.)

SLOVENIJA - AVSTRIJA / EVROPSKI PROGRAM PHARE

Sporazum čezmejnega sodelovanja

Dogovor, ki so ga podpisali včeraj, vsebuje dvajset novih projektov sodelovanja

LJUBLJANA - Minister za evropske zadeve Igor Bavcar in vodja delegacije Evropske komisije v Sloveniji Amir Naqvi sta včeraj v Ljubljani podpisala finančni memorandum programa PHARE o čezmejnem sodelovanju med Slovenijo in Avstrijo za leto 1997. Ob podpisu je bil navzoč tudi avstrijski veleposlanik v Ljubljani Gerhard Wagner.

V skladu s omenjenim sporazumom bo Slovenija za sodelovanje z Avstrijo od EU letos dobila 3 milijone ekujev. Minister Bavcar je ob tej priložnosti dejal, da je Slovenija hvaležna Evropski uniji in Avstriji za tovrstno sodelovanje, ki poteka že od leta 1995. Slovenija bo poskušala posebej vzdrževati projekte, ki zrcalijo interes obeh strani, avstrijske in slovenske, novi projekti pa bodo stremeli k oživljanju gospodarskih dejavnosti, pa tudi sodelovanja na področju kulture, izobraževanja ipd., je dejal minister Bavcar. Poudaril je tudi, da bo Slovenija zagotovila potrebna finančna sredstva za izvedbo projektov, ter zadržal interes Ljubljane za nadaljnje sodelovanje pri tem projektu.

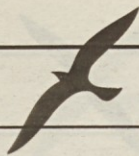
Po besedah veleposlanika Naqvija bi se lahko pogajanja o polnopravnem članstvu Slovenije v EU pričela v začetku prihodnjega leta, če bodo na decembrskem vrhu v Luxembourg potrdili priporočilo Evropske komisije. Naqvi je povedal, da sta regionalno sodelovanje in v ožjem pomenu čezmejno sodelovanje pomemben del priprav na siritve EU. Cilj čezmejnega sodelovanja je zblizevanje obmejnih območij držav članic in držav kandidat s podporo razvoja trgovinskih, gospodarskih in drugih vezi, kar naj bi obcutno olajšalo proces vključevanja kandidat v EU, je dejal Naqvi. Po njegovi oceni je čezmejno sodelovanje med Slovenijo in Avstrijo dober zgled taksnega zblizevanja.

Tudi avstrijski veleposlanik Wagner je pozdravil programe čezmejnega sodelovanja, ki po njegovih besedah pripravljajo Slovenijo za vključitev v EU, pomembni pa so tudi za dvostransko sodelovanje. Wagner je izrazil pripravljenost Avstrije, da Slovenijo seznani s svojimi izkušnjami v procesu vključevanja EU.

Doslej sta Slovenija in Avstrija

v okviru programa čezmejnega sodelovanja s pomočjo EU oblikovali 20 projektov, današnji podpis pa bo omogočil oživitve še petnajstih - nekateri so nadaljevanje projektov iz let 1995 ali 1996. Še od samega začetka programa sta državi stremeli za tem, da bi imele čim več t.i. zrcalnih projektov, kar pomeni, da se odvijajo na obeh straneh meje. Včasih je na slovenski strani potrebno storiti več, ker je slovenska infrastruktura slabša ob avstrijske. Podpis letošnjega finančnega memoranduma med drugim zaključuje večletni projekt izgradnje cistilne naprave v Gornji Radgoni, poudarja minister Bavcar.

Letos so v skupnem nacrtu tudi projekt ureditve Pavlicevega sedla, ki je pomemben za razvoj turizma v Savinjski dolini in ma loobmejnega sodelovanja, cistilna naprava Libelice, Poslovni center Kranj, obmejne turistične cone, fond za male projekte itd. Na gospodarskem področju je zgled dobrega sodelovanja Stajerski tehnološki park, ki bo pripomogel predvsem k boljsemu sodelovanju na področju drobnega gospodarstva. (STA)

POSVET / VČERAJ IN DANES V ZNANSTVENEM PARKU PRI PADRIČAH

ŠOLSTVO / PROTEST

Balkan in Srednja Evropa na poti v EU

Za danes napovedana tudi Andreatta in Fassino

V konferenčni dvorani znanstvenega parka pri Padricah se je včeraj pričel dvodnevni mednarodni posvet z naslovom: »Srednja Evropa in Balkan na poti v Evropsko unijo«. Gre za študijsko srečanje intelektualcev in diplomatov s tega območja, za katerega je dala pobudo deželna sekcija za Furlanijo-Juljsko krajino Mednarodnega instituta Jacquesa Maritaina, se pravi enega izmed najuglednejših katoliško usmerjenih kulturnih združenj v Evropi.

Posvet poteka pod pokroviteljstvom italijanskega predsednika Oscarja Luigijsca Scalfara, predsednika Evropske komisije Jacquesa Santera ter Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine.

Udeležence je uvodoma nagovoril generalni tajnik Instituta Maritain Roberto Papini. Povedal je, da je razmišljanje o Evropi in njeni prihodnosti ena stalnic v delovanju Instituta in da se navdihuje pri delu Evropa in federalistična ideja, ki ga je francoski mislec Maritain napisal leta 1940.

Gre za vizijo nove Evrope, ki naj bi jo združevali ne samo gospodarski in politični interesi, ampak tudi in predvsem temeljne kulturne vrednote. To vizijo je do nedavnega bistveno zavirala železna zavesa, zdaj pa je ponovno aktualna za vso staro celino. Papini je ob tem tudi poudaril, da uresničevanje federalistične Evrope pomeni prese-

ganje modela nacionalnih držav in predpostavljajo njihovo odstopanje od stare ideje absolutne suverenosti. To pa ni tako enostavna zadeva.

Na včerajšnjem delu posveta so nato govorili ravnatelj Informacijske centrale Evropske komisije Marco Santopinto na temo »Kakšna Evropa?«, prof. Marek Walenberg z Jagelonske univerze v Krakovu na temo: »Demokracija v vzhodnih državah med krizo in konsolidacijo«, rektor Ecole des hautes etudes en sciences sociales iz Pariza Emile Poulat in prof. Rade Petrović z Univerze v Sarajevu na temo: »Evropske vrednote in kulture«, prof. Vojin Dimitrijević z Univerze v Beogradu in ravnatelj ustanove Episcopul Grigorie Leu Corneliu Leu iz Romunije na temo: »Pogoji in perspektive za politiko državljanov in človekovih pravic na Balkanu«, napovedal pa je prof. Liborio Mattina z Univerze v Trstu predstavil Opazo-

valnico za demokracijo v Vzhodni Evropi, ki so jo pred dvema mesecema osnovali na tržaskem vseučilišču. Gre v bistvu za študijski center, ki bo združeval strokovnjake iz Italije in iz drugih držav, zlasti vzhodnoevropskih, in v katerem bodo preučevali razvoj demokracije v bivših socialističnih državah.

Pristaviti moramo, da sta na posvetu včeraj nastopila tudi dva politika, in sicer tržaski župan Riccardo Illy v dopoldanskem delu ter predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Giancarlo Cruder v popoldanskem. Illy je dejal, da sirjenje Evropske unije proti vzhodu odpira nove perspektive celotnemu severovzhodu Italije in se zlasti Trstu, ki se tudi zaradi svoje narodnostne raznolikosti zdaj lahko razvije v pomembno evropsko stičišče. V tej perspektivi bi po njegovem najprej morali okrepiti prometne infrastrukture. Cruder pa je predvsem poudaril aktivno vlogo,

ki jo je Dežela FJK vsekozi odigrala pri krepitvi dobrih odnosov med Italijo in vzhodno Evropo ter se zavzel za to, da bi deželna uprava lahko to vlogo v bodoče se okrepila.

Včeraj bi bil moral priti na posvet tudi italijanski obrambni minister Nino Andreatta, vendar so ga vladne obveznosti zadržale v Rimu in bo mogoče prišel na posvet danes. Današnji program predvideva v dopoldanskih urah več predavanj o gospodarskih in socialnih problemih in nastop predstavnika Katalonije Libertata Cuatrecasasa. Popoldne ob 15.30 pa bo okrogla miza na temo: »Balkan od zacetnega premirja do trajnega miru«. Pri njej bodo sodelovali podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve Piero Fassino ter diplomatski predstavniki številnih držav Balkanskega polotoka.

Pristavimo naj, da se posveta udeležuje tudi slovenski diplomat Stefan Cigoj.

Čilski konzul v Milanu na obisku pri županu Illyju

Tržaski župan Riccardo Illy je v četrtek sprejel generalnega konzula Cila v Milanu Renata Valdivia Aliaga. Srečanja sta se udeležila tudi podžupan Roberto Damiani in ravnatelj Tržaskega festivala latinoameriškega filma Rodrigo Diaz.

Čilski diplomat je povedal, da namerava ta južnoameriška država okrepiti svoje gospodarske in druge iz-

menjave z italijanskimi severovzhodnimi deželami in da pri tem posveča posebno pozornost Trstu. Illy se je te pozornosti razveselil in poudaril, da bi se Čile lahko posluževal tržskega pristanišča tudi za okrepitev svojih izmenjav z državami srednje in vzhodne Evrope. Aliaga se je s sugestijo strinjal in napovedal, da bo nakazane možnosti še poglobil.

Suplenti še vedno čakajo na plače

Sindikata Cobas priredil stavko, ki so se je udeležili tudi nekateri slovenski šolniki

Krizevemu potu suplentov ni videti konca. S skrbništva in ravnateljstva pokrajinske zakladnice niso prejeli se nobenega obvestila o plačah. Na solah so začeli poučevati septembra, doslej pa niso prejeli še nobene plače za opravljeno delo, mnogi pa čakajo še na poletne plače.

Ce so bile lanske težave z izplačevanjem medz vsaj kolikor toliko opravičljive za dejstvo, da je takrat prislo do spremembe pri plačevanju suplentov, so pa letošnje povsem nerazumljive.

Na slovenskih solah je problem toliko bolj občuten, ker deželno solsko skrbništvo že vrsto let ni razpisalo natečajev za vstop solnikov v stalež, in to kljub temu, da so bili sezname posameznih lestvic že zdavnaj »izkoriščeni«. Obljub in opravičil je bilo tudi v tem primeru mnogo, konkretnega pa ni bilo storjenega nicesar.

Včeraj je avtonomni sindikat solnikov Cobas v protest proti takšnemu ravnanju na škodo suplentov oklical

celodnevno stavko solnikov, ki so se je udeležili tudi nekateri suplenti na naših solah.

Na znanstvenem liceju Franceta Prešerna se je stavki pridružila večina suplentov, ki so v izjavi za tisk obrazložili azloge protesta.

»1. Nestalni profesorji se pocutimo izigrane kot kategorija, ki ji ni priznana nobena vloga, ceprav se od nas zahteva profesionalnost, to pomeni, da nas vežejo iste obveznosti in dolžnosti rednih profesorjev.

2. Zaskrbljeni smo za prihodnost, ker nam finančni zakon ne obeta nobene perspektive (krčenje delovnih mest, zmanjšanje nakazil za suplente...).

3. Možnosti za vstop v stalež so že vrsto let le pobožne želje, saj kljub večkratnim obljubam niso razpisali državnih izpitov.

4. Nenazadnje tudi letos nismo se prejeli plače. To je se posebno hudo za tiste profesorje, ki ne prejemajo plače že od julija.«

Izjavo je podpisalo 14 profesorjev.

POKRAJINA / SEJA

Pokajinski svet razpravljaj o TVM

V boljunškem obratu tvega 290 uslužbencev delovno mesto

Včerajšnja seja pokrajinskega sveta je bila povsem neobičajna, a sila aktualna. Skupščina je vzela v pretres dramatični položaj v boljunski Tovarni velikih motorjev, ki se je znasla po združitvi in delni prodaji tovarne in oddelka o dizelskih raziskavah finski družbi Wartsila na prepihu.

Razpravo je uvedla predsednica pokrajinskega sveta Marucci Vascon, ki je bila v preteklih dneh pobudnica številnih srečanj, na katerih so vzeli v pretres prav možnosti za rešitev zaposlitvene krize v tovarni. Po načrtih novih gospodarjev naj bi namreč 290 zaposlenih tvegalo delovno mesto.

Položaj v tovarni je v imenu sindikalne zveze orisal predstavnik sindikata kovinarjev UILM Umberto Minussi. Poudaril je, da obrat in delavci, ki v njem delajo, ne potrebujejo le so-

lidarnosti, pač pa jasen politični poseg, ki naj bi tudi pripomogel k razvoju tržaskega industrijskega sektorja. Predstavnik sindikata FIOM CGIL Bruno Galante je poudaril vlogo, ki jo lahko v tej zelo delikatni fazi odigrajo krajevne uprave ter izrecno omenil preverjanje med vlado, deželo in krajevnimi ustanovami, ki ga je pred časom obljubil deželni odbornik za industrijo Moreton. Srečanje naj bi bilo sredi decembra.

Predsednik pokrajine Codarin je poudaril, da se njegova ustanova zaveza za vsakršno rešitev, ki bi zagotovila rešitev spora in dodal, da je to temeljnega pomena za razvoj mestnega proizvodnega tkiva. Obrat je treba ovrednotiti, ne pa razprodati potencialnim kupcem, je poudaril predsednik pokrajine.

ZGONIK / SEJA OBČINSKEGA SVETA

V PARKIRANEM AVTOMOBILU

NOVICE

Kmalu metanizacija in občinski vestnik

Predsinočni zgoniski občinski svet je bil v glavnem posvečen sklepom finančno-upravnega značaja. Na dnevnem redu je namreč bilo uravnoteženje letošnje bilance, ki so jo prilagodili dejanskemu toku prihodkov in izdatkov, in sklep o namembnosti lanskega preostanka 214 milijonov lir. V okviru slednje postavke so odobrili dodelitev 40 milijonov lir za informatizacijo občinskih uradov in enako vsoto za ureditev trga v Saležu, medtem ko bo 30 milijonov lir slo za kritje starih primanjkljajev javnega prevoznega konzorcija ACT, manjše vsote pa v druge namene. Občinski svet je tudi odobril kmetijski nacrt tržaske pokrajine.

Nekaj zanimivih informacij je podala županja Tamara Blažina, ki je svetovalec obvestila o sklepu deželne uprave za dodelitev prispevka, s katerim bodo krili polovico stroškov za metanizacijo občine (od skupnih 3 milijarde 600 milijonov lir bo polovico dodelila dežela, preostalo polovico pa bo krilo podjetje Acegas, ki bo opravilo dela in ki že pripravlja izvršilne načrte). Blažina je tudi napovedala, da bo izšla prva

številka informativnega vestnika občine Zgonik; gre za dvojezični list, s katerim bo uprava seznanjala občane s pomembnejšimi problemi in delovanjem občine.

Razstava o človeku in medvedu

Sinoci so odprli razstavo o človeku in medvedu v kvaternariju, ki so jo priredili tržaski mestni muzeji in naravoslovni muzej v palači Costanzi. Na ogled so foksili prazgodovinskih živali in predvsem dve celi okostji medvedov, pa tudi odkritja v kraški Medvedovi jami, ki jo je pričel raziskovati v prejšnjem stoletju Carlo Marchesetti, znani tržaski paleontolog in ravnatelj tukajšnjega naravoslovnega muzeja.

Ogled razstave, ki je odprta vsak dan od 9. do 19. ure, je brezplačen.

V času, ko bo odprta razstava v palači Costanzi, bo na ogled tudi posebna dvorana v naravoslovnem muzeju na Trgu Hortis, ki so jo posvetili prav obdobju kvaternarija. V tem primeru je razstava na ogled ob delavnikih (razen ponedeljka) od 8.30 do 13.30.

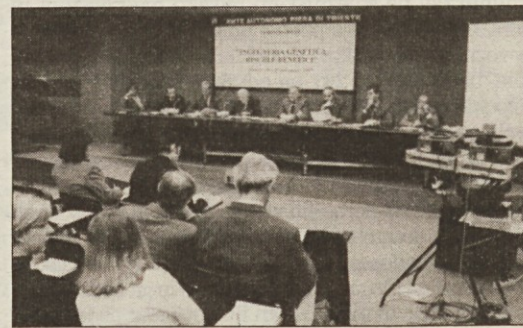
Odkrili Albanko s 6 deklicami

Preživela je ves dan v parkiranem avtomobilu s sedmimi otroci, sele zvečer jih je opazil uslužbenec parkirišča in poklical policijo. Gre za žensko albanskega rodu s Kosova, ki je presedela ves dan v avtomobilu vrste opel corsa s slovensko evidenčno tablico, točneje z ljubljansko registracijo, ki so ga parkirali pred 7. uro zjutraj na Nabrezju. Sele zvečer je posegla policija in odkrila, da je v vozilu z žensko še 6 deklic od 14. do enega leta starosti. Kaze, da je ženska stara 35 let, vendar imajo policisti težave pri spoznavanju. Verjetno jo je nelegalno pripeljal prek meje voznik, ki jo je nato zapustil v Trstu. Tržaski policisti, skupaj s slovenskimi kolegi, skušajo razčistiti dogodek.

Javni natečaj Občine Dolina

Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu sporoča, da zapade v četrtek, 4. decembra rok za predložitev ponudb Občini Dolina za javni natečaj za nakup opreme za solske kuhinje v občini. Gre za 9 milijonov lir vrednosti blaga, s katerim bodo opremlili solski kuhinji pri Domju in v Boljuncu. Za podrobna navodila in postavke natečaja se zainteresirani dobavitelji lahko obrnejo na novo nastavljeni občinski urad za zakupe in pogodbe v Dolini (tel. 040-8329240). Ponudbe je treba vsekakor oddati (in ne poslati!) Občini med 11. in 12. uro navedenega 4. decembra 1997.

Vprašanja in dvomi o genetskem inženiringu

V prostorih tržaskega sejma se je včeraj pričelo zasedanje o nevarnostih in perspektivah genetskega inženiringa in bioloških tehnologij (na sliki). Na dnevnem redu so etična vprašanja, ki se postavljajo pri manipulaciji genetske osnove raznih bitij in v prvi vrsti človeka. Na srečanju so nastopili med drugimi prof. Guido Gerin, ki je orisal legalne plati vprašanja, astronomka Margerita Hack, etolog Giorgio Celli in drugi.

Denis Novato jutri po Radiu Opčine

Jutri, 30. decembra 1997 ob 11. uri bo v okviru oddaje Jutranji val, ki jo vodijo Renato, Jasna in Tatjana na valovih Radia Opčine v gosteh znani mojster diatončne harmonike Denis Novato, ki bo predstavil zbirko najboljših tržaskih ljudskih pesmi. V teh dneh je izšla v Trstu tudi njegova nova CD plošča z motivi, ki jih bomo lahko poslušali med jutrišnjo oddajo. Poslušalke in poslušalci bodo gostu lahko postavili vprašanja.

DEVIN-NABREŽINA / DANES PREDVOLILNI MOLK

Vocci - Vlahov: jutri odločilno glasovanje za novega župana

Izid bo znan kmalu po zaprtju volišč - Včeraj tudi SI podprla kandidata leve sredine

Jutri ob 22. uri bodo v 16 sekcijah devinsko-nabrežinske občine odprli volilne zare in bo pričelo preštevanje glasov. Bo na balotazi prevladalo ime županskega kandidata Marina Voccija ali pa Romana Vlahova? Odgovor bo znan v nedeljo pozno zvečer oz. v prvih jutranjih urah v ponedeljek, in od izida volitev bo odvisno marsikaj glede razvoja te občine in predvsem glede pomena in vloge slovenske manjšine in odnosa javne uprave do slovenskega živilja.

Kot je znano, se bosta županska kandidata predstavila na balotazi brez novih volilnih zavezništov, vendar je Marino Vocci, ki se predstavlja s koalicijo DSL, SKL in Liste za Oljko, sklenil politični

sporazum z Listo 2000 in s Slovensko skupnostjo, sam pa poudarja, da je to pravi pakt z občani, ki ga zavezuje v službi celotne devinsko-nabrežinske skupnosti, pa tudi da hoče povezati vse komponente leve sredine.

Včeraj se je oglasilo tudi socialistično gibanje SI s pozivom, naj na jutrisnjih volitvah devinsko-nabrežinski občani množično glasujejo za Voccija, saj bi sicer desnica prevzela občino, katere razvoj sloni na sožitju in na spoštovanju različnih kultur.

Danes je dan predvolilnega molka, jutri pa bo beseda na volilcih, ki bodo izbrali, če naj devinsko-nabrežinska občina nadaljuje po dosednji poti, ali pa naj ubere novo pot na desno.

Županska balotaza bo le v nedeljo. Volišča bodo odprta od 7. do 22. ure. Volilec mora priti na volišče z osebnim dokumentom in z odrezkom volilnega potrdila iz prvega kroga. Kdor ga je izgubil, lahko prosi za duplikat na občinskem volilnem uradu, ki bo odprt do zaprtja volišč. Nedeljskih volitev se lahko udeležijo tudi volilci, ki se iz tega ali onega razloga niso udeležili prvega kroga.

Volitve so zelo preproste. Volilec mora le prekržiti pravokotnik, v katerem sta natisnjena ime in priimek županskega kandidata. Štetje glasov se bo začelo takoj po zaprtju volišč, tako da bo ime novega devinsko-nabrežinskega župana znano že v poznih večernih urah.

Volilnih upravičencev je vsega skupaj 7638 (3693 moških in 3945 žensk). Volilnih sedež je skupno šestnajst.

V prvem krogu je znašala volilna udeležba 73, 5 odst., svoj glas je oddalo 5.616 volilk in volilcev. Belih glasovnic je bilo vsega skupaj 62, neveljavnih pa 137. V primerjavi z zadnjimi občinskimi volitvami je volilna udeležba padla za točno deset odstotkov.

Množica in praznično vzušje na zadnjem Voccijevem shodu

Sinočnji zaključek volilne kampanje v pritličnih prostorih devinskega Motela Agip je spominjal na veliko predpreznicno vzdušje. S svojo navzočnostjo so v bistvu potrdili veliko zanimanje in skrb za devinsko-nabrežinsko stvarnost predstavniki vseh političnih sil, ki se lahko uvrstijo v levsredinsko vladajočo koalicijo: tržaski senator zavezništva Oljke Fulvio Camerini, bivši senator Stojan Spetič v imenu Stranke komunistične prenoje, predsednica Ljudske stranke v Trstu Elettra Dorigo in tržaski pokrajinski koordinator Oljke Michele Del Ben. K omizju so bili vabljeni tudi kandidati za senatorja v bivšem Bratinovem okrožju novinar Mitja Volčič, dosednji župan Giorgio Depangher, pa tudi predstavnika konkurenčnih list prvega kroga Vera Tuta - Ban (Slovenska skupnost) in Michele Moro (Lista 2000), s katerimi je Marino Vocci podpisal pomembno in obvezujočo programsko pogodbo, ki bo v primeru izvolitve obema listama zajamčila prisotnost v občinskem odboru. Med prisotnimi so bili tudi najvišji predstavniki krajevnega in deželnega vodstva Slovenske skupnosti, medtem ko je podpredsednik deželnega sveta Milos Budin zadnji trenutek moral odpovedati

svojo prisotnost, saj je na deželi ravnokar potekala razprava o novem volilnem zakonu. Ni manjkala seveda množica preprostih ljudi, tiste baze, ki je Voccija sledila skoraj dnevno na raznih volilnih pobudah in političnih shodih.

Veliko predpraznično vzdušje torej, čeprav ni nikakor se gotovo, ce bo naprednemu kandidatu Marinu Vocciju vendarle uspelo premagati desničarskega kandidata Romana Vlahova, ki je v zadnjih dneh poplaval občino s pismenimi pozivi k osebni podpori in apeliral tako na volilce Retove Liste 2000 kot tudi paradokso na volilce Slovenske skupnosti zato, da »prekinejo 50-letno komunistično upravljanje«.

Jutrisnje snidenje z volilno zaro postane tako ne le pravica temveč dolžnost, ce ze ne obveznost vsakega občana, saj je verjetno že vsakomur jasno, da pomeni bojkot volitev in vsako vzdržanje avtomatičen glas za desnico. Danes in jutri bo tako vladala politična tišina, ki omogoča volilcem trezno premisljanje. Z večerajšnjim dnem se je torej Voccijeva kampanja zaključila, navzočnost Volčica pa je pomenila začetek za Slovence nič manj pomembne tekme za senat.

GB

TISKOVNO SPOROČILO POKRAJINSKEGA TAJNIŠTVA

SSk: Vsa manjšina naj se ob teh volitvah zamisli

Tržasko pokrajinsko tajništvo Slovenske Skupnosti, v zvezi z občinskimi volitvami v Devinu Nabrežini, ugotavlja, da je stranka dosegla na volilni preizkusnji zelo dober rezultat, za kar gre zahvala volilcem.

SSk je prva stranka v občini, kar je tudi sad dobrega dela njenih predstavnikov v prejšnjem občinskem svetu, kakor tudi dejavne prisotnosti njenih ljudi na terenu. To daje stranki ugled in dostojanstvo resne, odgovorne in zanesljive politične organizacije. Tega dejstva ne more nihče osporavati.

Spričo navedenega ugotavlja pokrajinsko tajništvo SSK, da se ni so politični partnerji, s katerimi so sodelovali v tej volilni preizkusnji, primerno odzvali na politična stališča SSK. Ni namreč sprejemljivo, a se prej ni razumljivo, zakaj ni hotela

Voccijeva skupina povezave s SSK, medtem ko je bila pripravljena na povezavo z Retovo listo. In to kljub temu, da so očitno glasovi SSK veliko bolj zanesljivi in gotovi, kakor vsi ostali. Ni mogoče mimo grenke ugotovitve, da je bil edini razlog takemu ravnanju bojazen, da bi imela SSK stiri svetovalce, namesto enega. Volilni rezultat Slovenske skupnosti bi tako prisotnost v občinskem svetu brez nadaljnjega utemeljeval.

Da bo Slovencev v občinskem svetu v Devinu Nabrežini manj, kot v primeru povezave, očitno ne skrbi slovenskih komponent DSL in SKP, ki naj bi zagovarjali interese celotne manjšine. Okrnjena prisotnost Slovencev v tem telesu je namreč problem ne le-te ali one komponente, ampak vsemansjinsko vprašanje.

Spričo tega izraza pokrajinsko tajništvo SSK globoko obzaložanje in razočaranje nad zadržanjem sogo- vornikov, ki danes zahtevajo glasove volilcev SSK. Pred njimi bi verjetno zahtevale odgovorno, ceprav svobodno izbrano zadržanje, politične okolščine v občini, za katere pa nista krivi ne SSK ne slovenska manjšina. Pokrajinsko tajništvo SSK zaupa v lastne volilce, ki bodo gotovo izbrali najkoristnejšo pot za slovensko narodnostno skupnost.

Kakorkoli že, ostaja politična ugotovitev, da bo tudi v primeru Voccijeve zmage sedela v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu le pesčica slovenskih svetovalcev. Pokrajinsko tajništvo SSK je mnenja, da bi se morala nad takim stanjem zamisliti vsa manjšina. V duhu Grudnove pesmi Nabrežini.

NOVICE

Omejitev na progi Trst - Grljan

Uprava Državnih železnic je sporočila, da bo zaradi nujnih del na železniškem odseku med Trstom in Grljanom od nedelje ponoci prišlo do vrste sprememb v voznem redu vlakov. V noci na ponedeljek, 1. decembra, bodo vlak st. 241 na odsekih Tržič-Trst in Trst-Opčine nadomestil avtobusni prevoz potnikov, enako velja za vlake st. 2471 in 2219 na odseku med Trzocem in Trstom. 2. in 6. decembra bo odpadla železniška povezava z vlakom 11188 med Trstom in Tržicem, avtobusi pa bodo nadomestili vlak st. 243 in 264. V dneh 3., 4. in 5. decembra bo ukinjen vlak st. 11188, vlak st. 11166 bo nadomestil avtobus, medtem ko bo vlak st. 243 peljal na Opčine prek Nabrežine in ga bodo na odseku za Tržič in med Trstom in Opčinami nadomestili avtobusi. Železniška uprava, ki se potnikom opravičuje za nevršnost, opozarja, da bo lahko prišlo tudi do manjših zamud vlakov (10 do 15 minut).

Prošnje za prispevke

Devinsko-nabrežinska uprava obvešča, da morajo zainteresirani za prispevek za redne letne dejavnosti (na področju kulture ali prostega časa) v letu 1997 izpolniti prošnje na posebnem obrazcu (A) in jim priložiti proračun 1997, program dejavnosti, kopijo statuta, poročilo o izdatkih v letu 1996 (če so prejeli občinski prispevek) in izpolnjena obrazca B in C. Rok za vložitev prošnji traja 30 dni, in sicer od 10. novembra do 9. decembra.

Razstava v Šempolaju do 4.12.

Zanimivo razstavo »In zrasel je kamen iz kraskih tal«, ki sta jo pripravila SKD Vigred in krajevna VZ-PI-ANPI iz Šempolaja ob nedavni proslavi 50-letnice odkritja spomenika padlim, bomo lahko gledali do 4. decembra. Glede na veliko zanimanje, ki ga je razstava vzbudila, so jo namreč prireditelji sklenili podaljšati.

Predvolilno stališče Sveta slovenskih organizacij

Negotovost, s katero pričakujemo izid drugega kroga občinskih volitev v Nabrežini, terja skupni razmislek o tem, kako so na zahodnem Krasu bile zavestno in hote ustvarjene razmere, ki so silno neugodne za obrambo slovenskega značaja tega dela tržaskega teritorija. Svet slovenskih organizacij ugotavlja, da se nikoli kot danes ni bilo slovensko zastopstvo v občinskem svetu tako malostevilno in bo tako malo pomembno za upravljanje občinskih zadev. Nesporno je, da bi lahko bilo drugače, kakor je nesporno, da je to pravi atentat na samostojno predstavnisko moč Slovencev v Italiji. Hu-

do težko je spuščati se v iskanje političnih odgovornosti za stanje, ki vnasa jezo in pravo malodušje med slovenske občane in ki je presenetilo tudi neslovenske kroge. Se težje je ravnodušno razpravljati o nabrežinskem pojavu v luči zajamčene prisotnosti manjšine v izvoljenih upravnih telesih. Nikakor ne more izsiljena rešitev predstavljati izhodišča za prihodnje sodelovanje in skupne obveznosti v Oljki. Zelo dobro razumemo grenkobo, s katero bodo volilci jutri opravili svojo civilno dolžnost občanov in Slovencev.

Svet slovenskih organizacij

Na Drevoredu XX. septembra se bo v ponedeljek začel Miklavžev sejem

Na Drevoredu XX. septembra, torej na starem tržaskem Akvedotu bo tudi letos tradicionalni sejem sv. Miklavža, ki bo naznanil začetek pisanih predbožičnih prireditev v našem mestu. Od 1. do 8. decembra bo na stojnicah Miklavževega sejma ponujalo svoje blago približno 190 krošnjarjev, ki bo-

do prišli z vseh koncev države.

Na stojnicah, ki bodo delovale neprekinjeno od 9. do 22. ure, bodo obiskovalci našli najrazličnejše blago, od gastronomskih specialitet do tipičnih izdelkov posameznih italijanskih dežel, od oblačil in usnjarskih izdelkov do igrac, drogerijskih artiklov in najrazlič-

nejših predmetov, od delovnih pripomočkov do proizvodov za stanovanje. Da ne govorimo o sladkarijah in priboljških, ki ne privlačijo samo otrok, ampak tudi starejše. Seveda ne bo manjkalo priložnosti za kak zelo ugoden nakup, saj bo veliko posebnih ponudb, pa tudi novosti, zanimivosti in milih presenečenj.

POBUDA KD BARKOVLJE

Vokalna skupina Resonet navdušila v Vili Primc

Na pobudo barkovljanskega kulturnega in Socialnega centra za kulturo je v četrtek nastopila v vili Primc vokalna skupina Resonet. Koncert je potekal v zelo akustični dvorani vile, ki so jo poslušalci slovenske in italijanske nardonosti do kraja napolnili. Udeležence in pevce sta pozdravila v imenu Socialnega centra Renzo Giorgi, v imenu rajonskega sveta za to območje pa Aleksander Furlan. Zbor je pod vodstvom Aleksandre Pertot zapel 13 pesmi iz bogate slovenke zakladnice, za konec pa se dve italijanski pesmi De Marzija in Gastoldija, ki sta lepo zaključili večer. Ob spostovanju navdušenju je zbor ponovil pesem Mira Kokala »Jurjevanje«, nato pa se pesem, katere tekst je napisal prav Aleksander Furlan. Nastop pevcev in pevk sta napovedovali Vera Poljsak, ki je na začetku pozdravila navzoče v imenu barkovljanskega kulturnega društva, in Sandra Poljsak.

NL

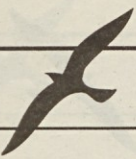
Kraski dom na obisku v Logatcu

S predstavitev knjige Vesne Gustin »Je več dnevov ku klobas« bo Kulturno društvo Kraski dom danes ob 16. uri otvorilo v prostorih Knjižnice Logatec niz kulturnih prireditev, ki jih organizira občina Logatec in ki bodo trajale do petka, 12. decembra.

Repentabsko društvo bo poleg predstavitev knjige in kuhanja kraskih jedi poskrbelo se za kratek kulturni spored, ki ga bosta z zvokom harmonike in branjem svojih poezij izvedla Dean Rebecchi in Stana Milic.

Od 1. do 12. decembra bo na pobudo kulturnih in turističnih društev, turističnih kmetij in drugih samostojnih podjetnikov in ustvarjalcev na ogled skupna razstava, ki bo predstavljala logaški turizem, v petek, 12. decembra pa bo na vrsti se predstavitev knjige »Planinski polje na pot« avtorjev Tanje Žigon, Sinise Rancou in Tanje Tuma.

Iztok

TRŽAŠKA POŠTA / VČERAJ SLOVESNO ODPRTJE

Poštni muzej Srednje Evrope obogatil Trst

Na ogled zanimivo gradivo iz dežele in bližnjih držav

Od včeraj je naše mesto kulturno bogatejše. V prostorih glavne pošte na Trgu Vittorio Veneto 1 so namrec ob veliki udeležbi uradno odprli Poštni muzej srednje Evrope, kjer je na ogled pošto gradivo nekaterih držav tega območja, zaobjema pa skoraj 200 let zgodovine poštne komunikacije.

Muzej se je rodil iz želje, da bi ohranili in ovrednotili kopico poštne gradiva in telegrafjskega gradiva, ki ga je še bilo mogoče zbrati v deželi in v bližnjih državah, a hoče biti idejno tudi povezava med zgodovino Trsta in zgodovino srednje Evrope ter most med preteklostjo in bodočnostjo. Kot je v svojem posegu med drugim povedal deželni ravnatelj post Michele Losito, so že leta 1994 ob priliki stoletnice poštne palače priredili razstavo, ki pa so jo kasneje zaprli in vso gradivo arhivirali. Da bi svet izpred sto let ne sel v pozabo, so se tako odločili za muzej, ki bi prikazoval življenjske razmere tistega obdobja, pobudi pa so se navdušeno pridružile tudi poštne uprave Slovenije, Hrvaske, Madžarske, Avstrije in Svice ter dale na razpolago svoje gradivo.

Pozdravom številnih gostov se je pridružil tudi zupan Riccardo Illy. Povedal je, da muzej izpostavlja del zgodovine Italije in Trsta. Odraza tudi odprtost našega mesta do kulturnega udejstvovanja (razstave, muzeji, gledališča itd.) in poskus s strani pošte, da naveže vse tanejši dialog z meščani. Po čestitkah predsednika italijanske poštne uprave Enza Cardija je Illy ob pri-

sotnosti velikega števila ljudi (prisotne so bile tudi delegacije iz Slovenije, Hrvaske in Madžarske) uradno predal svojemu namenu prostore muzeja, ki ga je gneča takoj napolnila.

Ob vhodu je nameščen oddelek, namenjen poštni kartografiji, kjer bodo rotacijsko razstavljene stare poštne karte, trenutno pa so na ogled dela avstrijskega kartografa Ignaza Heymana (1765-1815). Sredi glavne dvorane kraljuje poštni urad madžarske kraljeve pošte s konca prejšnjega stoletja, na ogled so tudi razglednice, stare ovojnice, žigi, postarske uniforme, a zanimiv je stroj z začetka 19. stoletja, ki so ga uporabljali za razkuženje pošte, da bi se obvarovali pred kolero.

Svoje mesto imata tudi Slovenija, ki med drugim razstavlja znamke in telefonske kartice (na eni je uprizorjen Preseren, ob njem je natisnjen rokopis Zdravice) in Hrvaska (lahko vidimo tudi posebno pošto znamko za obisk papeža).

Posebni oddelki so nadalje posvečeni telegrafiji, filateliji in poštni arhitekturi. Filatelisti si lahko ogledajo zbirko znamk habsburškega cesarstva od 1. junija 1850 do 3. novembra 1918, v oddelku arhitekture pa so razstavljeni razni načrti za poštne palače oz. urade v Trstu, Ljubljani, Gorici in Vidmu. Važno je omeniti, da je prvi muzej v Evropi, ki ga lahko obiščejo tudi slepci, saj so v sodelovanju z inštitutom Ritmeyer poskrbeli tudi ranje.

Aljoša Gasperlin

Z včerajšnjega odprtja poštne muzeja (F. KROMA)

TREBČE / RAZSTAVA

Pomen razkrivanja vaše zgodovine

Osvetliti preteklost družinskih vezi in poznavanje delčka zgodovine svoje vasi bogati vso skupnost. To je v svojem uvodnem govoru poudaril Bruno Lisjak, publicist in raziskovalec naših korenin, ki je namesto Jelke Daneu Cvelbar spregovoril na otvoritvi razstave v trebenskem ljudskem domu, v cetrtek, 27. novembra. Razstavo so pripravili člani SKD Grad iz Banov, glavna raziskovalca pa sta bila gosta Neva Husu Magagnato in Paolo Vidau, ki sta v cetrtek zvečer predstavila njihovo

delo: Ivan Krevatin in Lucija Grizon sta se spoznala na veleposestvu plemiške družine Burgstaller v Banih, kjer sta oba služila. Porocila sta se leta 1861 in ustvarila družino. Imela sta sedem otrok, od katerih so trije umrli v zgodnjih letih, ostali stiri pa so si kasneje ustvarili družino. Razvile so se tako stiri rodbinske veje, ki segajo do današnjih dni. Danes steje celotna rodbina kar dvesto članov. Razstava nam predstavlja veliko črno-belih slik in seveda tudi opisov, med katerimi lahko srečamo tudi naše znanke in prijatelje, potomce stare rodbine. Po predstavitvi razstave je spet spregovoril raziskovalec Bruno Lisjak in poudaril dejstvo, da mora biti raziskava spodbuda za nadaljnjo zbiranje drobcev naše preteklosti. Pohvalil je tudi pobudo učiteljc in učencev COS Pinka Tomažica iz Trebč, ki so začeli s pomočjo vaščanov zbirati stara hišna imena. Po trebenskih hišah so osnovnosolci razdelili anketno, v katero bodo vsi vnašali zabeležili izvor starih družinskih in hišnih imen. Sledi naše preteklosti smo začeli raziskovati torej tudi v Trebčah. Zelja banovskih organizatorjev razstave se je torej uresničila. V dvorani trebenskega ljudskega doma se je nato vnela diskusija o starih »sovrastvih«, ko so Banovci pravili Trebencem, da so »m'cke, ki fuc'jo na murv'h«. Večer je lepo zaokrožil harmonikar Denis Novato, ki je na svojo frajtonerco zaigral tri narodnozabavne viže. Razstava bo na ogled še danes od 18. do 20. ure in jutri od 10. do 12. ure. E.C.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
29. novembra 1997
NINO

Sonce vzide ob 7.28 in
zatone ob 16.19 - Dolžina
dneva 8.51 - Luna vzide
ob 6.32 in zatone ob 16.46

Jutri, NEDELJA,
30. novembra 1997
ANDREJ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 11,9 stopinje, zračni tlak 1017,5 mb narašča, brezvetrje, vlaga 93-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 12,5 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Nicole Bovo, Joseph Bitar, Davide Rotondaro, Gianluca Cecarelli, Angie Boz, Natalia Ivkovic.

UMRLI SO: 85-letna Slava Cehovin, 58-letni Rino Dimini, 72-letni Tullio Savoldelli, 68-letni Giorgio Suni, 81-letna Pierina Pisconti, 91-letna Adele Mian, 90-letni Demetrio di Demetrio.

OKLICI: avtoprevoznik Domenico Graziosi in uradnica Romina Lattanzio, uradnik Gianpaolo Ruggiu in uradnica Fabiana Milkovic, tehnični uradnik Igor Pavel Merku in uradnica Margherita De Luisa, zidar Josip Durdevič in v pričakovanju zaposlitve Laura Tognetti, podjetnik Alessandro Balde in prodajka Manuela Iacoviello, trgovec Mauro Sterpin in pomočnica Elisabetta Barzi, komercialist Aldo Lonciari in komercialistka Giulia Gardin, instalater Moreno Stepancich in uradnica Silvia Seron, uradnik Carlo Zivoli in studentka Maria Cristina Predonzani.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 24. do SOBOTE, 29. novembra 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 (tel. 302303), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

Boljunec (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Cavana 11, Largo Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.

Boljunec (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 (tel. 947020).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

ČESTITKE

VITTORIO KRIZMANČIČ iz Gropade praznuje danes 85. rojstni dan. Obilo zdravja, veselja in se mnogo srečnih let mu zelijo žena Ivanka, hčerka Savica z mozem

Leta 1947, v deževnem novembru, sta si v Duttovljah obljubila večno zvestobo

Pina in Danilo

Prisrčne čestitke z najlepšimi željami za lep jubilej in se na mnoga zdrava leta jima zeli

nečakinja Dragica z Ramirom in Ano

Na filozofski fakulteti je diplomirala z odliko in pohvalo

Luana Grilanc

Iz srca ji čestitata

odbor in MePZ
KD Rdeca Zvezda

Marjom ter Neda z mozem Silvanom. Vnuka Patrik in Erika posiljata nonotu kos poljubckov. Zvestemu bralcu čestita tudi Primorski dnevnik.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Carne tremula«, r. Pedro Almodovar, i. Francesca Neri, Angela Molina.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Fuochi d'artificio«, r. L. Pieraccioni.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Faccia-mo fiesta«, i. Lorena Fortezza, Alessandro Gassman, Gianmarco Tognazzi.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.15, 24.00 »Mr. Bean, l'ultima catastrofe«, i. Rowan Atkinson.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, 24.00 »Vulcano« i. Tommy Lee Jones.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.10, 0.15 »Il quinto elemento«, r. Luc Besson, i. Bruce Willis.

NAZIONALE 3 - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.15, 24.00 »Anaconda«, srh.

NAZIONALE 4 - 15.40, 17.45, 19.55, 22.10, 0.15 »The Peacemaker«, i. George Clooney, Nicole Kidman.

NAZIONALE DISNEY - 15.30, 17.00 »Le nuove avventure di Charlie«.

MIGNON - 18.30, 20.20, 22.15 »Una vacanza all'inferno«, i. Giancarlo Giannini, prepovedan mladini pod 14. letom.

CAPITOL - 15.45 »Mib - Men in black«, 17.30, 19.50, 22.10 »Donnie Brasco«, i. Al Pacino.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Rien ne va plus« i. Isabelle Huppert, Michel Serrault, Francois Cluzet.

PIREDITVE

GLASBENA MATICA Trst - koncertna sezona 97/98 (2. abon.) v torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu: Igor Malinovsky - violina in Christopher Hinterhuber - klavir (Beethoven, Schumann, Brahms, Waxmann). Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta.

KD LONJER-KATINARA prireja v sklopu knjižnega sejma večer z MAR-TO KOSUTA, v sredo, 3. decembra. Avtorica knjige »Tržaska noša in njene vezenine« bo z diaproizitvi predstavila svet narodnih nos na tržaskem. Večer v lonjerskem društvu, na katerem bo sodeloval se urednik zalozbe Devin Andrej Fulan, se bo pričel ob 20.30. Vabljeni!

KD VESNA iz Kriza priredi v sredo, 3. decembra, ob 20. uri v domu Alberta Sirka predavanje zgodovinarke Marte Verginella na temo »50-letnica mirovne pogodbe«.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE prireja v petek, 5. decembra, ob 17.30 Miklavževanje v prostorih Mavhinskega otroškega vrtca. Angelčki bodo zbirali darila v društvenih prostorih v Mavhinjah 3. in 4. decembra, od 20. do 21. ure.

IZLETI

SKD F. PRESEREN iz Boljunca prireja jutri 30. novembra, izlet z osebnimi avtomobili na Snežnik. Odhod iz parkirnice pred gledališčem ob 8.15. Informacije na tel. št. 228438 od 14. do 15. ure.

50-LETNIKI DOLINSKE OBCINE sporočajo, da je odhod avtobusa jutri, 30. 11., ob 8. uri izpred občinske telovadnice v Dolini.

KD OTON ZUPANCIC - Standreev organizira v nedeljo, 7. in v ponedeljek, 8. decembra, dvodnevni izlet z avtobusom na Stajersko. Ogled ptujske in ljutomerske kleti z degustacijo vin ter ogled pivovarne Lasko. Dodatne informacije in vpisovanje pri Eriki, tel. 0481-21065.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE obvesča, da so na razpolago informacije o NOVOLETNIH IZLETIH za študente in mlade v Prago ter na Irsko (organizira SOU - Studentska organizacija Univerze v Ljubljani) in v New York in Washington ter v Barcelono (organizira Sončna pesem). Informacije na sedezu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3 Trst ali na tel. št. 370846 (urad Slovenske prosvete) od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu organizira silvestrovanje v Krškem. Izlet bo potekal v dneh od 30. 12. 1997 do dne 2. 1. 1998. Vse podrobnejše informacije dobite v uradih Kmetijske zadruge ali pa po telefonu 8990111.

29.11.1996 29.11.1997

Alojz Paulina

V hiši je praznina,
v srcu bolečina
odkar tebe
med nami ni.

Z ljubeznijo se te spominjamo

zena Dragica in otroka
Majda in David z
družinama

Precnik,
29. novembra 1997

Ob boleci izgubi draga
očeta izreka iskreno
sozalje svetovalki Geni
Kozina in družini

uprava občine Dolina

Ucenci, učitelji in starsi C. O. S. »Fran Venturini« izrekajo učiteljici Geni Kozina globoko sozalje ob prerani izgubi očeta.

Ob boleci izgubi draga
očeta Sandra Kozine izreka hčerama Clari,
Geni in vsem svojem občuteno sozalje

KD Joze Rapotec

Za dragim bratom
Aleksandrom Kozino zaluje

sestra Albina z družino

V IZOLI / OB 53. OBLETNICI SMRTI

Spomin na Vojko Šmuc

Svečanost je bila na izolski osnovni šoli, ki nosi njeno ime

Kot vsako leto je bila tudi letos, v sredo, 26. t.m., na predvečer 53. obletnice smrti Vojke Šmuc, tržske partizanske borke in bolničarke v 3. Prekomorski udarni brigadi, ki je padla 27. novembra 1944 na bojišču pri Kninu, spominska svečanost na osnovni šoli v Izoli, ki nosi njeno ime. Svečanost so priredili občinski odbor ZZB v Izoli, odbor borcev 3. Prekomorske brigade in osnovna šola. Poleg Vojkine sestre iz Trsta, so se svečanosti pri spomeniku ob soli udeležili še nekateri Vojkini mladostni prijatelji, ki po vojni živijo v Izoli in Kopru, zupanja izolske občine Breda Pecanova, učno osebo sole z ravnateljico Diomiro-Tkalčicevo na celu, zastopniki solske mladine in predstavniki borčevskih organizacij s praporci.

Po polozitvi vencev in cvetja k Vojkinemu spomeniku, je o pomenu takih spominskih svečanosti tudi več kot 50 let od takratnih dogodkov, spregovoril predstavnik odbora borcev 3. Prekomorske brigade, Viktor Vrabec. Izpostavil je žrtev, ki jo je mladost dekle, kot je bila Vojka, dalo za osvoboditev domovine izpod jarma okupatorjev in poudarilo, kako je se vedno potrebno, da se spominjamo vseh tistih, ki so dali življenje v boju za svobodo. Sola v Izoli, občani Izole, posebno pa še solska mladina, smo lahko ponosni - je dejal, da nosi sola ime po Vojki kot zgle-

du predanosti narodu. Citiral je se spomin na Vojko, ki ga je takrat v glasilu brigade napisala sekretarka SKOJ-a Nada Zagarjeva, ki je med drugim zapisala, da je Vojka z vstopom v partizanske vrste dalec od Trsta hotela masčevati vse gorje, ki ga je prestalo primorsko ljudstvo pod fašizmom. Pet dni za Vojko je, prav tako pred Kninom, padla tudi Nada Zagarjeva.

Solski otroci so potem podali vrsto recitacij, učenka Urška Stepanek pa je prebrala tudi pesem, ki jo je za to priložnost sama napisala in posvetila Vojki. Besedo sta povzela se predsednik ZZB Izole Maksimilijan Sisko, ki je poudaril velik moralni pomen prenasanja castnih tradicij NOB na mlade ljudi, ter ravnateljica sole »Vojka Šmuc« Diomira Tkalčiceva, ki se je zahvalila vsem za udeležbo in zagotovila, da bo sola tudi vnaprej s ponosom nosila Vojkino ime.

Za to priložnost so učitelji po razredih učencem govorili o Vojkinem delovanju med tržsko protifašistično mladino, o njeni vključitvi v prvo ilegalno organizacijo OF v Trstu, o njeni obsodbi na 5 let konfinacije v Južni Italiji, o njeni priključitvi slovenskim in jugoslovanskim partizanom in o njeni bojni poti do smrti. V eni od učilnic so uredili tudi razstavo slik iz Vojkinih mladostnih let v Trstu in o 3. Prekomorski brigadi, pa tudi slik iz življenja in delovanja na soli.

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE

FRANCIS VEBER

VEČERJA BEDAKOV

Rezija VLADIMIR JURČ

PREDPREMIERE V sredo, v četrtek,	3. decembra, 4. decembra,	ob 20.30 RED D ob 16.00 RED H ob 20.30 RED E
PREMIERA V petek,	5. decembra,	ob 20.30 RED A
PONOVITVE V soboto, v ponedeljek, v petek, v nedeljo,	6. decembra, 8. decembra, 12. decembra, 14. decembra,	ob 20.30 RED B ob 16.00 RED I ob 20.30 RED F ob 16.00 RED C

Kulturno društvo RDEČA ZVEZDA

MoPZ VASILIJ MIRK

Na martinovo smo se dobili

Program bodo oblikovali:

MoPZ Vasilij Mirk - zborovodja Miran Zitko
vokalna skupina Odmevi,
moški in mešani zbor Rdeča zvezda
zborovodji Rado Milič in Barbara Corbatto

Danes, 29. novembra '97, ob 20.30
v Kulturnem domu na Proseku

SLOVENSKO D. IGO GRUDEN

NABREŽINA

prireja pod pokroviteljstvom

BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNE KRASKE BANKE

in v sodelovanju s

KRAŠKO GORSKO SKUPNOSTJO

KAMEN...

VI. RAZSTAVA KAMNITIH IZDELKOV

v dneh 6., 7., 8. in 13., 14. decembra 1997

Odprtje razstave v soboto, 6. decembra ob 18. uri

Urniki: 10 - 12 in 16 - 20

ŽUPNIJSKA DVORANA SV. ROKA V NABREŽINI

PD SLOVENEČ

vabi danes, 29. t. m., ob 20.30

v Srenjsko hišo v Boršt, na gostovanje

Dramske skupine Igo Gruden iz Nabrežine

z Goldonijev komedijo

»Primorske zdrahe«

Režija
MAJA LAPORNIK

Ivana vabi vse prijatelje

in znanke na otvoritev trgovine

za prosti čas in sport

TIMESPORT

ki bo danes, 29. novembra

v Bazovici, Ul. D. Kette 2

s pričetkom ob 18.30

AVTONOMNA DEŽELA FURLANJA JULIJSKA KRAJINA

ODBORNIK ZA OZEMELJSKO NACRTOVANJE

V izrednem dodatku st. 11 Uradnega deželnega vestnika z dne 14. 11. 1997 je bil objavljen deželni zakon st. 34, ki spreminja in dopolnjuje dosedanje predpise na področju ozemeljskega in urbanističnega načrtovanja in drugih deželnih zakonov. Da bi pojasnil glavne elemente novosti, ki jih prinaša novi zakon, se je odbornik za ozemeljsko načrtovanje Mario Puiatti dogovoril za serijo srečanj z upravitelji, občinskimi tehnikami in poklicnimi strokovnjaki, ki so vpisani v ustrezne deželne zbornice.

Srečanja, ki bodo imela tehnični značaj bodo potekala v naslednjih dneh:

Za občine videmske pokrajine:

■ v ponedeljek, 1. decembra ob 16. uri v dvorani za posvete v Kongresnem centru Videmske sejmске ustanove v Cotonificiu v Torreanu di Martignacco.

Za občine iz pordenonske pokrajine:

■ v torek, 2. decembra ob 15.30 v avditoriju Dezele na Trgu Ospedale Vecchio v Pordenonu.

Za občine iz tržaške pokrajine:

■ v sredo, 3. decembra ob 9.30 v dvorani Oceania na Pomorski postaji v Trstu.

OBVESTILA

SKD PRIMOREC TREBCE vabi na ogled razstave »BENEČANOVE - RODBINA KREVATIN-BANE« v Ljudskem domu v Trebach. Urnik: danes, 29. 11., od 18. do 20. ure, jutri, od 10. do 12. ure.

ZSKD prireja Seminar za usposabljanje mentorjev za delo z otroki na gledališkem področju: delavnice bodo obsegale teoretični in praktični del. Prva bo na temo: Dramatizacija zgodbic, pravljic, poezije in pesmic in bo potekala danes, 29. novembra, od 16. do 19. ure. Vodila jo bo Nerina Svab, bivša učiteljica, z dolgoletno prakso na otroškem gledališkem področju. Tema druge delavnice je Psihomotorika in se bo vrsila v dveh srečanjih, v soboto, 13. decembra od 16. do 19. ure (teoretski del na temo: Psihomotorična teoretska izhodišča s posebnim poudarkom na pomembnosti telesnosti in celovitosti pri otroku) in v nedeljo, 14. decembra od 10. do 13. ure (praktični del: telo, gib, prostor). Vodila jo bo Loredana Kralj, profesorica telesne vzgoje in prva slovenska zamejska psihomotricistka. Obe delavnici bosta na sedezu ZSKD (ul. S. Francesco 20). Prijave sprejemamo do jutri, 28. novembra (tel. 040/635626).

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, ul. Donizetti 3, Trst, vabi danes, 29. novembra, ob 18.30 na srečanje z avtorjem. Gost večera bo pisatelj Igor Skamperle. Predstavil ga bo Ivo Kerze. Clani gledališkega krožka SKK bodo izvajali recital odlomkov iz avtorjevih del.

SKD GRAD ob Banov prireja tradicionalno božično razstavo na kateri se bosta predstavili Alessandra Del Coco z okrašenimi skatami iz lepenke ter Ariella Perossa Nait z izdelki iz sušenih roz. Otvoritev bo danes, 29. novembra, ob 20.30 v društvenih prostorih pri Banih. Urnik razstave: ob nedeljah (30.11., 7.12.

in 14.12.), od 16. do 19. ure, v soboto 6.12., od 17. do 19. ure in v soboto 13. 12., od 17. do 19. ure.

40-LETNIKI IZ TRZASKE IN GORISKE!!! Obvesčamo vas, da bo naša nepozabna večerja z glasbo danes, 29. novembra 1997, s pričetkom ob 20.30 v restavraciji »Križman« v Velikem Repnu. Za informacije in vpisovanja nujno telefonirajte na sledeče številke vsak dan od 19. do 20. ure: Karlo Ferfolja (214590), Renzo Milič (327019), Pavel Sosić (201291), Elder Svab (200950), Mariza Santi (228604) in za gorisko Aldo Jarc (0481/78366).

OB 50. OBLETNICI USTANOVITVE je na Pedagoškem liceju »A.M. Slossek« v Trstu, ulica Caravaggio 4, razstava fotografij od leta 1947 do danes. Razstava je odprta se danes, 29. t. m., od 8. do 14. ure.

1.a SKUPNA RAZSTAVA KRASKIH USTVARJALCEV SKUPAJ NA OPCINAH - do jutri, 30. novembra 1997. Urnik: danes, 29. 11., od 10. do 13. in od 15. do 19. ure, jutri od 10. do 12. ure. Razstavljajo: Domenico Biziak, Veronika Bizjak, Fulvio Cazzador, Caludio Clari, Giuseppe Ferfolgia, Luciano Plehan, Jasna Merku, Bogomila Doljak, Pavel Hrovatin, Magda Tavcar, Peter Malalan, Gabrijela Ozbić, Mario Sosić, Kristjan in Marko Zidaric.

KD LONJER-KATINARA vabi na Miklavžev knjižni sejem, ki bo od ponedeljka 1. do sobote 6. decembra, z urnikom od 17. do 20. ure v društvenih prostorih.

SK BRDINA sporoča, da je možno vpisovanje za zimovanje na mariborskem Pohorju se v ponedeljek, 1. decembra, od 19. do 21. ure, na sedezu kluba - Proseška ul. 131 Općine, tel. 212859.

ZDRUŽENJE STARŠI SKUPAJ pripravi dobrodelno prodajo ročnih izdelkov v prostorih Slovenskega dobrodelnega društva v ul. Mazzini 46, od 1. do 6. decembra, vsak dan od 17. do 19. ure. V četrtek, 4. decembra, tudi jutraj od 10. do 12.

SE VAM JE POKVARIL RAČUNALNIK?

POKLIČITE NAS

Popravila, vzdrževanje, nadgraditve:

- računalnikov, tiskalnikov, monitorjev.
- elektronskih aparatov.

Projektiranje, instalacija, vzdrževanje:

- računalniških mrež.
- alarmnih sistemov.

P&E project Repentaborska, 28 Općine
Tel./Fax: 040-214472 Prenosni: 0348-2253553

GIUBILO & Co.

Promocijska božična prodaja

orientalskih preprog

s popusti do 30 odstotkov

TRST, ul. S. Nicolò 21,

tel.+faks 040/662600

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV vas v ponedeljek, 1. decembra 1997, vabi v Peterlinovo dvorano, ul. Donizetti 3 v Trstu, na SREČANJE S KULTURNO USRVARJALNOSTJO KATOLICANOV V ITALIJI. Na to temo bo spregovoril pesnik in pisatelj ter literarni kritik prof. Pasquale Maffeo iz Modene, podpredsednik mednarodne žirije, ki je oktobra v Madridu podelila III. literarno nagrado Serra pisatelju Alojzu Rebuli. Gosta bo predstavljal književnica Ivanka Hergold. Začetek ob 20.30.

OBCINSKA KNJIZNICA V SALEZU obvesča, da bo Miklavžev knjižni sejem odprt v torek, 2. decembra in v petek, 5. decembra, ob urnikih knjižnice.

KNJIZNICA P. TOMAZIČ in TOVARISI - v Prosvetnem domu na Općinah bo, od 2. do 5. decembra, tradicionalni Miklavžev knjižni sejem od 16. do 19. ure.

KD SLOVAN obvesča, da bo v torek, 2. decembra, ob 20.30 v prostorih gostilne Dolina na Padričah predavanje na temo »Narodna nosa na tržaskem«. Gosta bosta Marta Kosuta in Andrej Furlan.

SKD VIGRED prireja, v sredo 3. in četrtek 4. decembra, od 15.30 do 18. ure in v petek, 5. decembra, od 15.30 do 17. ure, Miklavžev knjižni sejem v društvenih prostorih v Sempolaju.

SKD VIGRED in VZPI-ANPI vabita na ogled razstave »In zrasel je kamen iz kraskih tal«, vsako ime, ki ga danes prebereš pomeni nenapisano knjigo o borbi in stiski, pa tudi o veličini in neklonljivosti našega človeka (Naše vasi od 1920 do 1950) v prostorih bivšega vrta v Sempolaju, do četrka, 4. decembra, vsak dan od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

SLOVENSKO KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA - Tržaska pokrajina sklicuje izredni pokrajinski občni zbor za tržasko v četrtek, 4. decembra 1997, ob 19.30, v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. S. Francesco 20/II. Dnevni red: otvoritev, izvolitev delovnega predsedstva, izvolitev verifičijske in volilne komisije, predlog sprememb in dopolnil statuta, razprava, izvolitev pokrajinskih delegatov za izredni deželni občni zbor, razno.

FOTOKROZEK TS 80 vabi na večer slike in besede, v petek, 5. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, ul. Sv. Franciska 20/II, z naslovom »ALLAH AKHBAR - z nahrbtnikom po Iranu«. Predvajal in razlagal bo Bruno Krizman. Ob priliki bodo clani krožka otvorili clansko fotografsko razstavo.

SLOVENSKO ZDRAVNISKO DRUŠTVO sklicuje, ob 15. obletnici ustanovitve, 7. REDNI OBCNI ZBOR v petek, 5. decembra, ob 20.30 v prostorih Hotela Danau na Općinah. Večer bo popestril nastop vokalne skupine »Musica noster amor«.

SKD VIGRED vabi na Miklavževanje v petek, 5. decembra, ob 17.30 v osnovni soli »Stanko Gruden«. Gost Miklavža bo Sten Vilar in pevci OPZ Vigred.

SKD TABOR Općine - Prosvetni dom, 5. decembra razstavlja Cecilija Cerne. Urnik ogleda ob delavnikih med 16. in 19. uro.

SKD IGO GRUDEN prireja pod pokroviteljstvom ZADRUŽNE KRASKE BANKE in v sodelovanju s KRASKO GORSKO SKUPNOSTJO »KAMEN...« VI. razstava kamnitih izdelkov v dneh 6., 7., 8. in 13., 14. decembra 1997. Odprtje razstave v soboto, 6. decembra ob 18. uri. Urnik od 10. do 12 in od 16. do 20. ure. Župnijska dvorana Sv. Roka v Nabrežini.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST prireja v sredo, 10. decembra, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, ul. Sv. Franciska 20, predavanje »Skandinavske razglednice« s potovanja po Norveški, Švedski in Finski. Diapozitive bo prikazal Lojze Abram. Vljudno vabljeni!

ŽUPNIJA SV. JERNEJA NA OPCINAH vabi vse domače likovne ustvarjalce k sodelovanju pri postavitvi razstave na temo: BOŽIČNA SKRIVNOST. Razstava bo v novem župnijskem domu Andrej Zink, od 25. decembra do 6. januarja 1998. K sodelovanju vabljeni tudi otroci in dijaki, saj bo del razstave namenjen otroškim božičnim risbam. Za informacije poklicite na tel. st. 211276 vsak dan (razen nedelje) od 19.30 do 20.30.

DIJASKI DOM S. KOSOVEL obvesča, da je vpisovanje za zimovanje, ki bo potekalo od 27. 12. 97 do 3. 1. 98 v Kranjski gori zaključeno. Na razpolago so se rezervna mesta. Informacije dobite na upravi Dijanskega doma - ul. Ginastica 72, tel. 040/573141.

KRD DOM BRISCIKI vabi na tečaj vezenja (stikanja), ki se odvija na društvenem sedezu vsak četrtek, od 17. do 19. ure.

GLASBENA MATICA TRST vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan razen sobote na GM, ul. Manna 29. Informacije od 10. do 12. ure na tel. 418605.

TRZASKA KNJIGARNA vam V MESECU DECEMBRU nudi promocijo slovenske knjige s popusti od 10 do 40 odst.

SKLAD MITJA CUK obvesča, da je vsak torek, petek in sobota na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. st. 212289 v dopoldanskem času.

SK DEVIN obvesča, da je se nekaj prostih mest, v okviru novoletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98 v smučarskem središču Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

SK DEVIN prireja smučarski beli teden od 17. do 24. januarja 1998 v krasni Val di Fassa. Pričakuje nas čez 100 km snežnih smučin, da ne bi govorili o »Super Dolomiti ski-ju«. Nastanitev je predvidena v udobnem hotelu v kraju Viggo di Fassa, po izredno ugodni ceni. Informacije nudi tajništvo v večernih urah na tel. 2916004.

DO 20. DECEMBRA je, pri Bibcu v Krizu, odprto ob četrtek, petek in soboto.

BERTO TONKIC je na Tržaski cesti st. 25 v Dobrodoberu odprl osmici. Toci belo in crno vino ter nudi domače prigrizke.

PRI KUKUKOVH v Dobrodoberu so odprli agriturizem. Zaprtje ob torkih in sredah. Tel. 0481-78140.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrežini st. 8.

OSMICO je odprl Colja Jozko, Samatorca 21.

AGRITURIZEM MILIC v Zagradcu je odprl do 1. decembra. Tel. 229383.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svaba, Trnovca 14, tel. 200898.

PRISPEVKI

Ob 4. obletnici smrti dragega Pepija Ukmarja daruje brat Armido z zeno Vlasto 100.000 lir za Sklad Albina Bubnica.

V spomin na Andreja Sosica darujeta zena Ema in sin Edi 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk, 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Općinah in 50.000 lir za SKD Tabor.

Ob 4. obletnici smrti dragega Pepija Ukmarja iz Kriza daruje zena Mari z družino 25.000 lir za MPZ Vesna in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Krizu.

Ob 3. obletnici smrti drage mame Milke Batić daruje sin Svetko iz Podlonjerja 50.000 lir za gradnjo sportno-kulturnega centra v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Jolande Kralj - Vidau daruje Marija Skabar 25.000 lir za cerkev sv. Florjana - Bani.

V spomin na Jolando Kralj - Vidau daruje Pavel, Zdenko in Melita z družinami 25.000 za SKD Grad, 25.000 za Zadrugo Ban, 25.000 za cerkev sv. Florjana in 25.000 lir za CPZ sv. Florjana - Bani.

V spomin na g. Ernesta Veljaka darujeta Edi in Lidija 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Severinota Calzi darujeta Olga in Nada 50.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Trebach.

V spomin na Severinota Calzi darujeta Marina in Darko 20.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Trebach.

V spomin na prijateljico Jolando Vidau darujeta Savina in Aldo 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Jolando Vidau daruje Lidia Pellegrini 50.000 lir za župnijo Trebce.

Namesto cvetja na grob pok. Davota Kosute daruje Asti Bogatec 50.000 lir za KD Vesna.

V počastitev spomina pokojnega Viktorja Bogatca prispeva Stanka Hrovatin 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Krizu.

V spomin na Sergija Valtovca in Marija Hrvatica darujeta Lilijana in Sergio Grdela 50.000 lir za SKD Slavec.

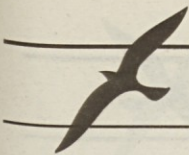
Namesto cvetja na grob Jolande Kralj vd. Vidau daruje Mirko, Dorina in Thea 30.000 lir za trebensko cerkev in 30.000 lir za godbo Viktor Parma Trebce.

V spomin na Ernesta Veljaka darujeta Vida in Dario 50.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Jolande Kralj daruje Ljudmila Jogan s sinovi 40.000 lir za trebensko cerkev in 40.000 lir za godbo na pihala Viktor Parma.

V spomin na Sergija Valtovca in Maria Hrvatica daruje Walter Romano z družino 50.000 lir za SKD Slavec.

Ob 4. obletnici smrti moza Odon Sedmaka daruje zena Zofi 50.000 lir za MoPZ Vesna.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče - Kulturni dom

Francis Veber »Večerja bedakov« - režija Vladimir Jurc. Predpremiere: v sredo, 3. decembra, ob 20.30 (red D); v četrtek, 4. decembra, ob 16. uri (red H) in ob 20.30 (red E). Premiera v petek, 5. decembra, ob 20.30 (red A).

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 29. t. m., ob 20.30 (red F) predstava Vittoria Gassmana »Bugie sincere«. Nastopajo Ugo Pagliai, Paola Gassman in Virgilio Zernitz. Predstava v abonmaju: odrezek 2 -rdec.

Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja vstopnic za predstavo »Le sedie«, ki bo na sporedu od 2. do 7. decembra - v abonmaju: odrezek 5 rumen (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča Verdi je v teku predprodaja vstopnic za opero »Don Pasquale«, ki bo na sporedu od 13. decembra (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih).

Dvorana Tripcovich

V torek, 2. decembra, ob 20.30 premiera baleta »Romeo in Julija« (red A) v izvedbi španskega gledališča Luisillo. V glavnih vlogah nastopajo Maria Vivo, Mariano Cruceta in Daniel Fernandez.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 29. t. m., ob 16.3 in 20.30 otroška

igra »Il piccolo elefante« R. Kiplinga. Režija Paolo Bonaldi. Nastopata Gualtiero Giorgini in Nikla Panizon. Za abonente je vstop prost. Jutri, 30. t. m., bo ob 11. uri v okviru ciklusa POVEM TI PRAVLJICO na sporedu otroška igra »Il piccolo elefante«.

Od 5. decembra gostovanje Stalnega gledališča iz Bocna s predstavo G. Fexdeaus »Sarto per signora«. Režija Marco Bernardi. Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpišete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 2. in v sredo 3. decembra, ob 20.30 se bo Stalno gledališče FJK predstavilo z delom »Sladka Irma« v režiji Antonia Calende. Nastopajo Daniela Giovanetti, Fabio Camilli, Paolo Triestino in Gian.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Danes, 29. t. m., ob 20. uri Dobrodelni večer za potresence v srednji Italiji.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

V četrtek, 18. decembra, ob 20.45 gledališka predstava »Medea« v izvedbi Teatro de gli incamminati. Režija Luca Ronconi.

Teatro Contatto

V torek, 2. decembra, ob 20.30 bo na sporedu delo »La rosa rossa e la rosa bianca« v izvedbi skupine »Compagnia del Centro Servizi e Spettacoli di Udine«. Režija Antonio Syxty. Ponovitve : 3., 4., 5. in 6. decembra.

Izkupicek večera bodo namenili A.I.L. (Associazione italiana leucemie).

Sportna palaca Palasport

Danes, 29. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert, na katerem bo nastopil Nek. Predprodaja vstopnic pri Utat v Pasazi Protti.

Knjigarna Minerva

V ponedeljek 1. decembra, ob 18. uri srečanje s keltsko glasbo. Nastopil bo Buth-Booth Duo. Vstop prost.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V sredo, 17. decembra, bo ob 20.30 nastopil Trio Lortie-Lysy-Berick. Na programu Schubert, Mendelssohn-Bartholdy, Brahms. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

SCGV E. Komel - Koncertna sezona 1997/98

V četrtek, 11. decembra, ob 19.30 v Komorni dvoran KC L. Bratuz: Fortepiano v casu Napoleona in ob zatonu Beneske republike - Ilario Gregoretto, Elena Modena.

Krozek Fincantieri (Galleria Fenice 2 - I. nadstropje):

danes, 29. t.m., od 18. do 20. ure otvoritev razstave trzasko slikarke Adriane Bavaresco »Jadrn: morje in zemlja«.

Studio Tommaseo: se jutri, 30. t. m., razstavlja Mikulas Rachlik.

Gledališče Miela - Kdo so drugi...: na ogled je fotografska razstava S. Salgada »Podobe, tragedije in upanja«.

OPČINE

Zadružna kraska banka: se jutri, 30. t. m., je na ogled 1. skupna razstava kraskih ustvarjalcev »Skupaj na Opcinah«. Urnik ogleda: 10-13, 15-19, ob nedeljah 10-12.

SKD Tabor Općine - Prosvetni dom: do 5. decembra razstavlja Cecilija Cerne. Urnik ogleda ob delavnikih med 16. in 19. uro.

SESLJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

BOLJUNEC

Sprejemni center pri gledališču F. Prešeren: na ogled je razstava Marjana Musica.

ŠEMPOLAJ

Bivši otroški vrtec: do 4. decembra bo na ogled razstava »In zrasel je kamen iz kraskih tal - vsako ime, ki ga danes preberes pomeni nenapisano knjigo o borbi in stiski, pa tudi o veličini in neuklonljivosti človeka (Nase vasi od 1920 do 1950)«. Urnik razstave: vsak dan od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ter od 16. do 19. ure.

GORICA

Kulturni dom: na ogled je razstava Bogdana Butkovića.

Galerija Ars v Katoliški knjigarni: do 6. decembra razstavlja slikarka Klementina Golja.

V torek drugi koncert tržaške sezone GM

V torek, 2. decembra, bo v tržaskem Kulturnem domu drugi koncert letošnje abonmajske sezone Glasbene matice. V goste prihajata mlada, a na svetovni ravni že priznana izvajalca Igor Malinovskiy (violina, na sliki) in Christopher Hinterhuber (klavir).

Duo za violino in klavir zaseda vazno mesto v komorni literaturi osemnajstega in devetnajstega stoletja. Nekateri muzikologi celo trdijo, da prevzame ta sestav svoj značilni komorni zvok skoraj izključno od Beethovna do romantikov in da gre zato za tipično obliko devetnajstega stoletja. Če to drži, nam torkov koncert nudi zanimiv prerez razvoja te oblike v teku prejšnjega in dve zanimivi priredbi tega stoletja.

Koncert uvaja Beethovnova sonata za violino in klavir v Es-duru op. 12 st. 3. V glasbeni zakladnici je Beethoven neoporečno mejnik, t.j. avtor, ki je očitno prerasel svoje obdobje in na cigar nakazane ideje so z zanimanjem gledali romantiki. Cetudi ga iz komodnosti zgodovinsko uvrščamo med tri »dunajske klasike«, se njegov estetski pogled na kompozicijsko dejanje bistveno razlikuje od Haydnovega in Mozartovega. Z Beethov-

nom je umetniško ustvarjanje postalo neodvisno, nevezano na muhe kateregakoli naročnika. O vsem njegovem opusu lahko trdimo, da je skladateljeva glasbena govorica iz dela v delo neponovljiva novost. To velja tudi za sestav, za katerega je nemški mojster spisal deset sonat. Sonata v Es-duru op. 12 st. 3 je delo dvajsetletnega pianista, in igra zato violina v njej se vlogo »pomoznega« instrumenta; a vendar že kaže osnutke subjektivnega izraza in osebnega pristopa do oblike, ki bosta ob prelomu stoletja priredli do znamenite Kreutzer-sonate.

V dvorani bo nato zazvenela Kreislerjeve-

ga predelava Schumannove Fantazije op. 131. Na Schumannovo komorno literaturo je nedvomno vplival Beethoven. Priredba avstrijskega violinista, morebiti najznamenitejšega virtuoza sploh, ki je zaslovel kot avtor pretkanjih ponaredb, spoustje kanone originala: Schumannovo tipično romantično potrebo po avtoanalizi, ki se razreši v dialektični proces sinteze nasprotij - briljantnosti in izraznosti (če je to veljalo za Schumann - pianista se posebno za klavir, se v rokah priznanega violinista ravnotežje seveda obrne).

V drugem delu večera bomo najprej poslušali Brahmsovo so-

nato v d-molu op. 108. Če smo že poudarili Beethovnov vpliv na Schumann, ne smemo spregledati, da velja za najbolj upravičenega Beethovnovnega naslednika ravno Johannes Brahms - »zadnji klasič« (Hans von Bülow je njegovo prvo simfonijo poimenoval kot »Deseto«). Stičnih točk z Beethovnom je res precej; že sam skladateljev pogled na instrumentalno glasbo je zelo podoben estetiki njegovega predhodnika, ki mu je bil zgled vsaj s formalnega vidika - epizode sta med seboj oba povezavala z izredno spontanostjo in slede strukturam obsirnih dimenzij. Poleg tega je tudi na Brahmsovo komorno pisavo očitno vplival instinkt pianista. V delih za komorne sestave, se posebno v duih za violino in klavir zadnjega obdobja (sonato v d-molu op. 108 je B. napisal leta 1888), občutimo otipljivo osebni Brahmsov izvirni stil za ta instrumentalni (zelo razvito uporabo leve roke, stalno prepletanje notranjih glasov in vztrajnost sinkop).

Za zaključek pa nam bo duo nudil nekoliko poljudnejše, dopadljive tone leta 1947 nastale Carmen Fantazije skladatelja in dirigenta Franza Waxmana.

SR

Večplastna umetniška zamisel Paola Pascutta

»Spaesato Carso«, tak naslov je izbral Paolo Pacutto za svojo novo razstavo slik. Dobro znani in nadarjeni slikar, doma iz Nabrezine, je pripravil razstavo v galeriji Cartesius, ki jo bodo odprli danes, 29. novembra ob 18. uri. Poleg njegovih slik pa bomo lahko gledali tudi pravo glasbeno-gledališko predstavo v zamisli samega Pascutta. Pri tem so mu prihiteli na pomoč režiserka Elisabetta Gustini, igravec Fabio Polojaz, Giovanni Fauceglia in Sasa Spaccini, skladatelj Steffano Sacher in glasbenik Luisa Antoni, Dario Caroli, Massimo Favento ter Ilaria Zanetti. Gre skratka za izreden kulturni dogodek, ki spaja več umetnosti v enem samem večeru.

Mlademu slikarju smo ob tej priložnosti postavili nekaj vprašanj, da bi nam natančneje opisal, kako in zakaj se je odločil za slikanje Krasa.

»Leta 1992 sem imel razstavo slik v občinski galeriji, ki je zadelo mesto. Ze naslednje leto pa me je prevzela misel na Kras, ki pa sem si ga zamislil v drugačni luci, nekako surrealistični, v navadnem prostoru. Hotel sem vnesti s slike ne le tipični pristop do Krasa, kot npr. tradicionalni holografski način slikanja te pokrajine, ter poudariti človeške posege v kraško naravo. Torej v mojih slikah lahko nekonvencionalno občutimo spreminjanje okolja, avtobuse po Krasu, nabrezinski viadukt ipd.«

Koliko del pa si pripravil in koliko casa si jih ustvarjal?

»Naslikal sem jih čez dvajset. Večinoma sem jih naslikal v tem letu, nekatere pa so se iz prejšnjih let, saj se mi je ta zamisel o Krasu porodila že leta 1993. Tudi tehniko sem nekoliko spre-

menil, saj skoraj v celoti uporabljam platno na deski, ali pa akrilne barve nanasam kar na desko. Akrilicnih barv se držim prav zato, da se bi nekako oddaljil od raelnosti, kot jo mogoče prikazujejo barve na olje. Akrilčne barve dajejo bolj ravninsko perspektivo in zato tudi slike dobijo bolj mrzel pristop in manj patetični prikaz kraske pejsaže.«

Za trenutek se ustavimo pri gledališko - glasbeni predstavi, ki bo stekla ob otvoritvi. Ze prejšnje razstave si opremil z glasbenimi in gledališkimi točkami, tokrat pa si si zamislil se bogatejšo obliko.

»Mogoče je nekoliko megalomanski nacrt, ki se je pravzaprav rodil iz mojih prejšnjih izkušenj. Najprej se je pojavila želja po glasbi, ki bi spremljala razstavo. Poklical sem glasbenika Stefana Sacherja, ki mi je pomagal, da se je moja želja uresničila. Tako je sestavil kratke skladbe na tematski slik. Nato mi je pršla ideja, da bi uporabil nekaj igralcev. Srečo se imel, da sem po naključju spoznal prave ljudi, ki so bili pripravljeni sodelovati. Spoznal sem torej glasbenike, igralce in režiserko, ki ljubijo umetnost in so mi ponudili -

brezplačno - pomoč. Tri osebe, ki nastopajo v predstavi, so nekakšni moji alter-ego. Srečajo se na umetniški razstavi in razkrivajo svoje poglede na kraško realnost. Prva oseba je pesnik slovenskega rodu, ki se je rodil in živi na kraski planoti. Ta je prava personifikacija kraske lirčnosti, a se zal v njej tudi zapre drugim pogledom. V njegovem pogledu se zrcali moj avtokritični pogled na Kras, pogled Krasevca, saj sem doma iz Nabrezine. Druga oseba je mešan, ki si je zgradil vilo na Krasu in ki sploh ni seznanjen s kraskim življenjem. To je pragmatičen človek, ki ljubi tisti Kras, ki dejansko ni nikoli obstajal, ali pa je obstajal le na slikah. Tretja oseba je intelektuallec, profesor, ki živi v Trstu in gleda na Kras le z intelektualnega vidika ter pozna kraško literaturo in umetnost. Kar se meni zdi pozitivnega v mojih slikah, je za tega profesorja negativno. Mislim, da bo vsekakor zabaven večer.«

Tako je slikar Paolo Pascutto v nekaj besedah predstavil zanimiv likovno - glasbeni nacrt, ki bo potekal v tržaski galeriji Cartesius. Tokrat Kras v nekonvencionalni luci, zato pa tudi besedna in glasbena igra v okviru razstave.

Anastasia Puric

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: do 9. decembra je na ogled razstava Deziderija Svare.

Kulturni dom: v sklopu proslavljanja 250-letnice rojstva Zige Zoisa bo do 10. decembra na ogled razstava slikarja Roberta Kozmana. Urnik: vsak dan od 10. do 13 ure in v večernih urah urah, ko so v gledalšču predstave.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad ob 8. do 18. ure).

Galerija Torbandena: do 31. decembra razstavlja Edo Murci. Urnik ogleda: od ponedeljka do sobote 10-13, 16-20.

Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 25. januarja je na ogled razstava o skedenjski železarni. Urnik: 10-13, 17-20.

Tergesteo: do 20. decembra je na ogled razstava o skedenjski železarni. Urnik: 8-21.

Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 10. decembra razstavlja Patrizia Delbello.

Kavarna S. Marco: na ogled je razstava filmskih plakatov Isodora Brizzija.

Art Gallery (Ul. S. Servolo 6): se danes, 29. t. m., razstavlja madžarski slikar János B. Toth.

Pedagoski licej A.M. Slomsek (Ul. Caravaggio 4): se danes, 29. t. m., je na ogled razstava fotografij od leta 1947 do danes. Na ogled vsak delavnik od 8. do 14. ure.

Galerija Grandangolo: do 10. decembra je na ogled razstava Ennia Tedeschija »Onkraj obzorja«.

Galerija Nadia Bassanese: danes, 29. t. m., otvoritev razstave slikarke Angele Fasoli. Razstava bo odprta do 24. decembra.

Palaca Costanzi: do 25. februarja 1998 je na ogled razstava »Ljudje in medvedek«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

KDO JE DRUGI? / OKROGLA MIZA V GLEDALIŠČU MIELA

Boj proti nacionalizmu je težak, a ne nemogoč

Različna izhodišča diskutantov, skupen pesimizem

Primerov včerajšnjih in današnjih nacionalizmov, partikularizmov in odcepitvenih gibanj je toliko, da so se udeleženci včerajšnje okrogle mize v trzaskem gledališču Miela lahko poslužili različnih navedb v lastnem izjavljanju (foto KROMA). Predvsem pa so slovenski pesnik in pisatelj Ciril Zlobec, trzaski novinar in pisatelj Paolo Rumiz in pisec in predsednik ZSKD Ace Mermolja povsem različno zastavili svoja razmišljanja na zastavljeno temo, skupno noto pa je predstavljal pesimizem o učinkovitosti protistrupa oz. o sposobnosti in volji vseh, da se bomo v bodoče znali izogniti najkratejšim oblikam obravnavanih pojavov. Vendar pa je prav včerajšnja okrogla miza Pluralizem kulture: prostistrup nacionalizma, partikularizma in odcepitvenih gibanj, ki so jo v okviru pobude Kdo so drugi? organizirali Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji, zadruga Bonaventura (gledališče Miela) in kulturni krožek Istria, spodbuda, da se o bolečih vprašanjih vsaj javno govori in da v Trstu prihaja do soočenja mnenj.

Pesnik Ciril Zlobec se je najprej spraševal o pravih definicijah in ugotovil, da je »drugi najprej tisti, ki ni takšen kot jaz, ki ne more ali noče biti takšen kot jaz,

ki je morda že po naravi drugačen, zato v vsem in povsod - drugi. In to velja tako na ravni individualne kot kolektivne zavesti, v našem konkretnem primeru: Slovenci in Italijani kot posamezniki, Italijani in Slovenci kot narod, kot večinska populacija ali etnična manjšina na mešanem ozemlju na eni in drugi strani meje. Onega drugega ne prepoznamo v zrcalni podobi sebe, zato smo pogostejše razočarani kot prijetno presenečeni. In se Zlobec poglobljuje v razlog za današnjo skepsa: »V iluziji, morda tudi današnje okrogle mize, da je pametno analizo mogoče za vselej prepričati ali celo odpraviti vse anomalije, ki izhajajo iz pozicije jaz - drugi, jaz v očeh drugega, drugi v mojih očeh.«

Paolo Rumiz je tudi v tokratnem posegu izhajal iz svojih zadnjih novinarskih izkušenj. Trenutno namreč sledi raznim secesijskim težnjam in pobudam Severne lige, na katere se osrednja vlada po njegovi oceni odziva povsem neustrezno. Vendar pa imata vojna na Balkanu, o kateri je ob člankih napisal tudi knjige, in odcepitvena gibanja v severni Italiji marsikaj skupnega, na primer napačno razlago: če je namreč večina brala razloge za morijo na Balkanu skoraj izključno v antropološkem duhu, pa je tokrat, napačno, povsem zanemarila ta vidik. Nepravilna interpretacija dogodkov pa je lahko usodna.

Za Aceta Mermolja se ni mogoče izogniti boleci-

ni, če želimo ozdraviti, zato se je nujno dotakniti vzrokov, ki nas psihološko bremenijo. Govoriti o intimnih procesih pa je povsem pertinentno, »ker se nacionalizem, a tudi partikularizmi in odcepitvena gibanja prisesajo na osebno in skupinsko intimo«. Na našem širšem območju »se kužne bolezni nacionalizma in etnocentrizma se nismo otresli«, vendar bomo po njegovem mnenju ozdraveli le, »če bomo pogledali v lastne rane in priceli spostovati bolečino drugega«. Sožitje, je rekel Mermolja, potrebuje odločitev, »da pogledamo drugemu v oči, kar posledično pomeni, da pogledamo vase in to v tisto kamrico, kamor po navadi noco, da bi posijala luc«.

(bip)

LJUBLJANA / NUK

Ob 250-letnici Zoisovega rojstva

Slovenski kulturni salon bo odprt do 24. decembra

V razstavnici dvorani NUK so odprli razstavo z naslovom Slovenski kulturni salon, ki so jo pripravili ob 250-letnici rojstva Zige Zois. Avtor razstave, ki bo na ogled do 24. decembra, je Mihael Glavan.

23. novembra letos je namreč minilo 250 let od rojstva barona Zige Zois, slovenskega podjetnika in naravoslovca, kulturnega delavca, razsvetljenca, pesnika in prevajalca, mentorja in mecena (med drugim Linhart, Vodnika in Kopitarja) ter prvega literarnega kritika na Slovenskem. Rodil se je leta 1747 v Trstu, umrl pa 10. novembra 1819 v Ljubljani.

Zois je bil lastnik več fužinarskih obratov, znana pa je tudi njegova zbirka mineralov, med drugim je po njem imenovan mineral zoisit. Organiziral je dve raziskovalni odpravi v Triglavsko pogorje. Ob znanstvenem delu pa je veliko prispeval tudi k oblikovanju slovenske narodne zavesti. Njegova bogata knjižnica je bila namreč pomembna spodbuda za romanopisje, pisanje pesmi in dramatike ter za zgodovinske v slovenskem jeziku, zivahno pa je bilo tudi v

Zoisovem kulturnem salonu. (STA)

500 dramskih zgodb Mladinske knjige

Zalozba Mladinska knjiga je na slovenski knjižni trg dala vodnik po svetovni in domaci dramati z naslovom 500 dramskih zgodb. V knjigi je torej zbranih 500 zgodb 200 dramskih avtorjev iz svetovne in slovenske književnosti, od antike vse do danes. Geslovnik, ki je podlaga dela, sta zasnovala Lado Kralj in Vasa Predan, drame pa so prebirali in jih nato obnavljali Jan Jona Javorsek, Rok Vevar, Ursa Vogrinc in Blaž Lukan, ki je prispevke tudi uredniško uskladi.

Dramske zgodbe so razvrščene po abecednem kazalu avtorjev, ob koncu pa sta jim dodani še kazali prevedenih in izvornih naslovov dram. Ob vsaki zgodbi je naveden avtor, kraj in letnica njegovega rojstva in smrti, nato pa naslov drame v slovenscini in izvorniku, kraj in letnica krstne uprizoritve ter kraj in letnica prve uprizoritve na Slovenskem.

Bralec se lahko skozi delo - ki ponuja relevanten izbor svetovne in slo-

venske dramatike, je pa tudi uporabno študijsko gradivo - sprehodi skozi 2500 let svetovne dramske zgodovine, od dramskih zgodb Ajshila in Sofokleja, prek Shakespeara in Moliere, Ibsna in Maeterlincka, do Albeeja, Koltesa in Handkeja, pa tudi skozi 275 let slovenske dramske zgodovine, od Skofjeloškega pasijona, vse do del Jovanovića, Jančarja in Svetine.

Vse druge podrobnosti - med drugim o prevajalcih, bio- in bibliografskih podatkih, uprizoritvah in zasedbah - pa lahko bralec po napolitih avtorjev omenjenega vodnika poišče v Repertoarju slovenskih gledališč (1867-1992) in od leta 1992 v Slovenskem gledališkem letopisu, ki ga izdaja Slovenski gledališki muzej v Ljubljani. (STA)

POJASNILO

V včerajšnjem intervjuju z Borisom Kobalom je pomotoma izostalo ime avtorice Matejke Grčič. Pojasnjujemo tudi, da je bil intervju napisan v začetku oktobra, a je bil iz tehničnih razlogov objavljen sele sedaj. Zato je morda čas nekatere trditve že presežek.

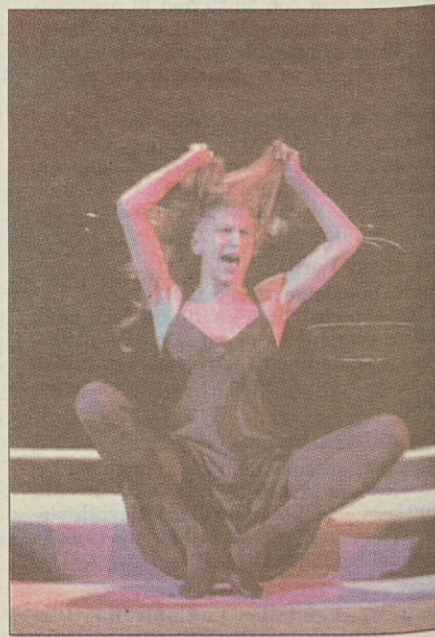
VIDEM / GLEDALIŠKA SEZONA ETR

Odlična Milva izvaja Brechta

Strehler je izbral manj znane tekste

Manj znani Brecht z vse boljso Milvo: predstava Non sempre splende la luna (Mesec ne sveti vselej), ki jo je pripravil Giorgio Strehler, izvedla pa Milva s tremi odličnimi spremljevalci-glasbeniki, namreč ob mlajšem, sirsiji javnosti manj poznanem glasbeniku (njegove melodije so sicer zapisovali drugi) in piscu razkriva občinstvu eno najboljših interpretk avtorske pesmi oz. songov, kakršne so ustvarjali Brecht in njegovi glasbeni sodelavci. Recital, gre že za tretji izbor, ki ga Strehler z Milvo namenja Brechtovemu opusu, predstavlja namreč nemškega avtorja v bolj intimistični luči, saj program vključuje tudi nekaj zelo liricnih kompozicij. Če torej predstava ponudi gledalcem ob bojevitosti tudi nekoliko bolj melanholičnega pisca, pa lahko občinstvo v izvedbi izredne Milve zasledi vse odtenke, ki jih narekuje tako glasba predvsem pa tekst (vsa besedila so v italijanscini). Njeno izvajanje je bolj zadržano, kot je bilo lahko npr. pri razizito polemičnem Brechtu, zato pa učinkuje veliko bolj dramatično in nadvse prepričljivo. Milva se, ne samo s petjem, povsem prepusti usodi svojih junakij, ki so praviloma žrtve okoliščin ali pa moskih, ki jih ljubijo.

Kot je prepričljiva kot uboga žrtev, Milva enako prevzame kot glasnica upora ali obtožbe krivične družbe. Vsekakor ženska usoda, ki izide iz tekstov Bertolta Brechta (prevedla sta jih Giorgio Strehler in Helena Janacsek), ni prav nič roznata, pa najsi gre za naivno deklico, ki jo zapelje moski, ali za revolucionarko Roso Luxemburg, kateri je namenjena zadnja pesem v programu (vsakič pa mora Milva dodati se kakšno pesem, se najraje se odloči, kot je to storila tudi na sredinem koncertu v Vidmu, za predelavo Smetanove Vltave). Vsem ženskim likom Milva posodi izjemen in odlično izvežban glas in prepričljivo odrsko igro.

V izbor predstave, ki jo je pripravil Strehler pred dvema letoma za Brechtov festival Piccola Teatra iz Milana, so ob piscu in glasbeniku Brechtu pršli se glasbeniki Paul Dessau, Hanns Eisler, Hans-Dieter Hosalla, Kurt Weill in Fiorenzo Carpi, ki je tudi priredil vse skladbe. S tem recitalom je Milva že veliko nastopala in povsod požela uspeh, pred nedavnim je bila tudi v Sarajevu, kot je v zaključnem pozdravu navdušenemu videmskemu občinstvu sama povedala. Nedvomno gre za odlično pripravljeno in izvedeno predstavo, ki si jo je bilo v FJK mogoče ogledati v Vidmu (v sredo), dvakrat pa so jo v organizaciji ETR uvrstili na program v Pordenonu, po sinocnjem nastopu je na vrsti se drevisnji (dvorana Concordia). V Trst pa Milve spet, poleti je bila namreč že v Vidmu, tedaj s Piazzollovim tangom, ni nihče povabil. (bip)

VIDEM / GOSTOVANJE SKUPINE LA FURA DELS BAUS

Manes oz. prebliski

Videm iz leta v leto vedno bolj suvereno utrjuje vlogo gostitelja prestižnih avantgardnih, nekonvencionalnih in alternativnih gledaliških pobud svetovne razsežnosti; to zavidljivo vlogo, ki jo ima Videm v nasi dezeli, s skrbno pozornostjo gradi center za gledališke dejavnosti Centro Servizi Spettacoli s sezonama Teatro Contatto in ContattOff.

Tako se v furlanskem glavnem mestu ta teden predstavlja skupina La Fura dels Baus iz Barcelone s svojo zadnjo produkcijo Manes. Skupina, ki je nastala leta 1979, deluje na področju pluralističnega ustvarjanja, v katerem ni več meja med različnimi odrskimi umetnostmi, kot so gledališče, ples, cirkus; za njene prireditve je značilno, da so na prizorišču skupaj prisotni igralci in gledalci, ki tako nezavedno postanejo tudi sami del predstave.

Manes je sesto gledališka predstava, ki jo je skupina doslej postavila v okviru svoje raznolike večmedijske in večdisciplinske dejavnosti. Izhodiščna točka, na kateri je predstava zgrajena, je relativnost zunaj in znotraj človeških bitij, in poustvaritev shizoidne percepcije današnjih dni z nasprotujočo si perspektivo ritualnosti in ironije. Za predstavo je La Fura dels Baus tokrat izbrala nevtrarno prizorišče, ki se gradi in ruši med odvijanjem dogajanja. Gledališki dogodek je posledica prebliskov,

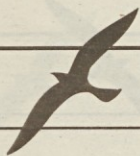

prizorov na različnih točkah prizorišča, ki jih izmenično osvetljujejo premična svetlobna stolpa, med občinstvom, ki se odpira in zapira ob vdoru igralcev v njegovo sredo in je tudi fizično pritegnjeno v dogajanje, ko se umika pljuskom vode, perju, pesku in drugemu materialu, ki ga igralci mečejo nanj. Dopolnilna prvina predstave je se glasba, ki prisotnim odmeva tudi znotraj telesa. Iz dejanj nastopajočih, ki jih vsekakor odlikujejo močna zavzetost in dokajšnje fizične sposobnosti, se v gledalcu ustvari vtis

neminljivega nasilja in bede, v katerih se prebija človeški rod.

Gre torej za predstavo, ki terja od gledalca skrajno odprtost in razpoložljivost; večinoma mlado občinstvo treh ponovitev, ki so se zvrstile v praznem hangarju v videmski industrijski coni, je dokazalo, da ima obeh lastnosti na pretek, in je z zanimanjem in včasih celo z užitkom sledilo dogajanju, medtem ko se je previdno umikalo pred igralci na spolzkih tleh, ki jih je kaj kmalu prekrila mešanica moke in vode.

(bov)

BOSNA IN HERCEGOVINA / PRVIČ PO KONCU VOJNE

V Sarajevu se je začel vrh Srednjeevropske pobude

Vrh priložnost za številna dvostranska srečanja in pogovore

SARAJEVO - S sejo zunanjih ministrov se je včeraj v Sarajevu začel vrh predsednikov vlad šestnajstih držav Srednjeevropske pobude (SEP), ki ima za cilj utrjevanje miru in stabilnosti, tako da bi olajšali vstop srednje in vzhodnoevropskih držav v Evropsko unijo in v zvezo Nato.

Na današnjem vrhu predsednikov vlad bodo predložili »Sarajevsko deklaracijo«, ki predvideva novo strategijo sodelovanja med šestnajstimi članicami, tako da bi zajamčili napore na gospodarskem in socialnem področju v postkomunističnih državah. Bosna in Hercegovina kot predsedujoča Srednjeevropske pobude bo zaprosila ostale članice za pomoč pri svojem programu obnove in razvoja od vojne prizadete države. Prav tako bo predlagala ustanovitev delovne skupine, ki bo zadolžena za preventivo proti kriminalu in zločinskim dejavnostim.

Za Sarajevo je sedanjí vrh izrednega pomena, ker je prvo tovrstno srečanje po koncu vojne. Nič čudega torej, da je bosansko-hercegovski zunanji minister Jadranko Prlić dogodek ocenil »kot najpomembnejše diplomatsko srečanje, ki je kdaj bilo v Bosni in Hercegovini«.

SEP je bila kot Trilateralne ustanovljena leta 1989 v Budimpešti na pobudo Italije, Avstrije, Madžarske in tedanje Jugoslavije. S širitvijo je kasneje postala Pentagonala, leta 1994 pa je dobila sedanje ime, Srednjeevropska pobuda. Njene članice so Albanija, Avstrija, Belorusija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Hrvaška, Češka, Italija, Madžarska, Makedonija, Moldova, Poljska, Romunija, Slovenija, Slovaška in Ukrajina, medtem ko so ZR Jugoslavijo zaradi vojne leta 1991 suspendirali in je na zasedanjih SEP prisotna le kot opazovalka.

Po zasedanju zunanjih ministrov so se delegacije udeležile sprejema v narodnem muzeju, ki ga je organiziralo kolektivno predsedstvo Bosne in Hercegovine. Kasneje pa je bila v Holiday Innu, kjer poteka zasedanje tudi večerja. Za varnost delegacij skrbi italijanski kontingent v sklopu Sfora. Kakih 200 italijanskih vojakov z nekaj deset oklopnikov skrbi, da ne bi prislo do zapletov (na sliki AP).

Predsednik italijanske vlade Romano Prodi, ki bi moral v Sarajevo prispeti sinocí, bo to storil šele danes, preden se bo ob 9. uri začel vrh. Predsedoval mu bo predsednik kolektivne osrednje bosansko-hercegovske vlade Harris Silajdžić, drugi v kolektivnem predsedstvu vlade je Srb Boro Borić.

Vrh Srednjeevropske pobude je seveda priložnost za številna dvostranska srečanja in pogovore. Tako je bil podtajnik v italijanskem zunanjem ministertvu Piero Fassino pred včerajšnjim zasedanjem v Banja Luki, kjer se je pogovarjal s predsednico Republike Srbske Biljano Plavšić. Zavzel se je za okrepitev skupnih ustanov v BiH, za obnovo države, za čimprejšnjo vrnitev beguncev ter za ponovno vzpostavitev zaupanja med skupnostmi. Predsednik slovenske vlade Janez Drovšek pa se je sinocí sestal s svojim hrvaskim kolegom Zlatkom Mateso. Seveda bo večina predsednikov vlad izkoristila priložnost, da se bo sestala tudi z bosanskimi voditelji, tako se bo predsednik italijanske vlade Prodi danes pred svojo vrnitvijo sestal z bosanskim predsednikom Alijo Izetbegovićem.

Vrh Srednjeevropske pobude je seveda priložnost za številna dvostranska srečanja in pogovore. Tako je bil podtajnik v italijanskem zunanjem ministertvu Piero Fassino pred včerajšnjim zasedanjem v Banja Luki, kjer se je pogovarjal s predsednico Republike Srbske Biljano Plavšić. Zavzel se je za okrepitev skupnih ustanov v BiH, za obnovo države, za čimprejšnjo vrnitev beguncev ter za ponovno vzpostavitev zaupanja med skupnostmi. Predsednik slovenske vlade Janez Drovšek pa se je sinocí sstal s svojim hrvaskim kolegom Zlatkom Mateso. Seveda bo večina predsednikov vlad izkoristila priložnost, da se bo sestala tudi z bosanskimi voditelji, tako se bo predsednik italijanske vlade Prodi danes pred svojo vrnitvijo sestal z bosanskim predsednikom Alijo Izetbegovićem.

Vrh Srednjeevropske pobude je seveda priložnost za številna dvostranska srečanja in pogovore. Tako je bil podtajnik v italijanskem zunanjem ministertvu Piero Fassino pred včerajšnjim zasedanjem v Banja Luki, kjer se je pogovarjal s predsednico Republike Srbske Biljano Plavšić. Zavzel se je za okrepitev skupnih ustanov v BiH, za obnovo države, za čimprejšnjo vrnitev beguncev ter za ponovno vzpostavitev zaupanja med skupnostmi. Predsednik slovenske vlade Janez Drovšek pa se je sinocí sstal s svojim hrvaskim kolegom Zlatkom Mateso. Seveda bo večina predsednikov vlad izkoristila priložnost, da se bo sestala tudi z bosanskimi voditelji, tako se bo predsednik italijanske vlade Prodi danes pred svojo vrnitvijo sstal z bosanskim predsednikom Alijo Izetbegovićem.

Vrh Srednjeevropske pobude je seveda priložnost za številna dvostranska srečanja in pogovore. Tako je bil podtajnik v italijanskem zunanjem ministertvu Piero Fassino pred včerajšnjim zasedanjem v Banja Luki, kjer se je pogovarjal s predsednico Republike Srbske Biljano Plavšić. Zavzel se je za okrepitev skupnih ustanov v BiH, za obnovo države, za čimprejšnjo vrnitev beguncev ter za ponovno vzpostavitev zaupanja med skupnostmi. Predsednik slovenske vlade Janez Drovšek pa se je sinocí sstal s svojim hrvaskim kolegom Zlatkom Mateso. Seveda bo večina predsednikov vlad izkoristila priložnost, da se bo sestala tudi z bosanskimi voditelji, tako se bo predsednik italijanske vlade Prodi danes pred svojo vrnitvijo sstal z bosanskim predsednikom Alijo Izetbegovićem.

Vrh Srednjeevropske pobude je seveda priložnost za številna dvostranska srečanja in pogovore. Tako je bil podtajnik v italijanskem zunanjem ministertvu Piero Fassino pred včerajšnjim zasedanjem v Banja Luki, kjer se je pogovarjal s predsednico Republike Srbske Biljano Plavšić. Zavzel se je za okrepitev skupnih ustanov v BiH, za obnovo države, za čimprejšnjo vrnitev beguncev ter za ponovno vzpostavitev zaupanja med skupnostmi. Predsednik slovenske vlade Janez Drovšek pa se je sinocí sstal s svojim hrvaskim kolegom Zlatkom Mateso. Seveda bo večina predsednikov vlad izkoristila priložnost, da se bo sestala tudi z bosanskimi voditelji, tako se bo predsednik italijanske vlade Prodi danes pred svojo vrnitvijo sstal z bosanskim predsednikom Alijo Izetbegovićem.

JAR / PREVEČ PRIČ

Avdicije proti Winnie Mandela se bodo še nadaljevale

Ženska je včeraj prvič pokazala svoja čustva in potočila nekaj solz

JOHANNESBURG - Ločena žena južnoafriškega predsednika Winnie Mandela je včeraj pred posebno komisijo za resnico in spravo prvič pokazala svoja čustva, saj so se ji utrle solze, ko je v njeno podporo pričal njen nekdanji pristas Charles Zwane. Ta je poročal o srditem frakcionaskem boju, ki je v osemdesetih letih divjal med borci proti rasističnemu režimu. Spregovoril je o vrinjenjih, o izdajah in o mučenju, ki so ga doživljali borci, ki so padli v roke rasistični policiji. Resnici na ljubo Winnie ni do včeraj niti trenila z očesom, ko jo je večina obtoževala zločinov in nasilnega obnašanja.

Avdicije pred posebno komisijo za resnico in spravo bi se morale končati včeraj z zagovorom Winnie Mandela. Ker pa je prič se in se, je predsednik komisije nadškof Desmond Tutu sklenil, da se bodo avdicije nadaljevale tudi prihodnji teden in da bo Winnie Mandela nastopila zadnji dan.

Britanska BBC pa je predvajala intervju z njenim nekdanjim pristase, ki je v zaporu zaradi umora nekoga temnopoltega zdravnika, ki je skrbel za reveže v Sowetu. Zapornik je povedal, da mu je umor naročila Winnie, mu priskrbela orožje in mu dala 20 tisoč randov (10 milijonov lir), ki so bili leta 1989 bajna vsota za vsakega temnopoltega Južnoafričana.

IRAK / ZAPLETI

Unscorn ne sme nadzirati spornih predsedniških palač

To lahko storijo le diplomati ali drugi izvedenci iz držav članic VS OZN

BAGDAD - Inspektorji razoroževalne misije Unscorn so včeraj nadaljevali s pregledi, a se vedno jim ne dovolijo, da bi vstopili v tako imenovano »predsedniška območja«. Včeraj je bilo dokončno jasno, da je Saddam Husein res pristal na inspekcije v svojih palačah, a ne za predstavnike Unscorna. To naj bi storili diplomati in izvedenci držav stalnih članic Varnostnega sveta. Tako resitev zavracata tako washingtonska administracija kot Združeni narodi, ki se čutijo opeharjene, ker so upali, da so premostili še eno sporno točko. »Predsedniških območij« je približno sedemdeset, v njih pa bi lahko režim skril marsikaj. Izvedenci so bojijo,

da so v predsedniška poslopja skrili predvsem biološko in v manjši meri tudi kemično orožje. Irak seveda te obtožbe zavrača in trdi, da je uničil vsa orožja za množično ubijanje, tako da bi lahko Združeni narodi preklicali gospodarske sankcije, predvsem pa naftni embargo.

Z izjemo ZDA in Velike Britanije se vsa mednarodna skupnost zavzema za preklcanje sankcij, ki dosedaj niso prizadele Saddamovega režima temveč samo prebivalstvo. Nova predsednica Mednarodnega RK Astrid Noeklebye Helberg je včeraj izrazila prepričanje, da bi morali sankcije preklcati, ker so se zaradi njih življenjski pogoji iraskih otrok poslabšali.

IZRAEL / ZAPLET

Netanjahu je na udaru kolonov in svoje desnice

Na delen umik izraelske vojske iz Cisjordanije je pristal zaradi pritiskov ZDA in ker Izrael nima drugega izhoda

TEL AVIV - Zveni skoraj neverjetno a izraelski premier Benjamin Netanjahu (na sliki AP) se je v očeh kolonov in skrajne zidovske desnice preko noči spremenil v »izdajalca«, ker načrtuje delen umik izraelske vojske z Zahodnega brega (Cisjordanija) in kar je najhujše, premestitev nekaterih zidovskih naselij. V Izraelu je zavladalo ozracje, ki v marsičem spominja na tedne pred umorom laburističnega premiera Jicaka Rabina. Po zidovih izraelskih mest so se pojavili plakati, na katerih je Netanjahu upodobljen s palestinsko kefijo na glavi, izraelskim arabskim poslancem so zagrozili s smrtjo, za drevi pa so napovedali manifestacijo pred Netanjahujevim stanovanjem. Med radijskimi poročili desničarski ministri grozijo, da bodo povzročili vladno krizo in kaznovali Netanjahuja. Položaj se je že izrodil do take mere, da so se včeraj v Netanjahujevo podporo mobilizirali celo pripadniki levičarskega Meretza, ki so blizu gibanju »Mir sedaj«.

Navajeni na hladno-vroče prhe so Palestinci zelo previdni in skeptični, ker se nečejo opeči. Neki Arafatov predstavnik za tisk je le povedal, da do sedaj niso prejeli konkretnih predlogov. Netanjahu jih je navsezadnje le nakazal, ker hoče za-

devo predhodno razčistiti v vrstah svoje vlade. Slo naj bi za delen umik (od 6 do 8 odstotni), ob istocasni obvezi palestinske avtonomne oblasti, da se bo odločneje borila proti terorizmu. To je seveda precej manj od 30-odstotnega umika, ki bi ga morala po dosedanjih dogovorih izraelska vojska uresničiti se pred enim letom.

Netanjahu se je odločil za to potezo zaradi ameriških diplomatskih pritiskov. Washingtonska administracija namreč ne skriva, da Netanjahujevo zadržanje škodi njenim interesom na Bliznjem vzhodu. Njegovi nasprotniki pa trdijo, da je sprožil to pobudo, da bi javno menje odvrnil od težav, ki jih ima v svojem Likudu.

Resnici na ljubo pa Netanjahu ni uspel več vztrajati na svojih nacionalističnih pozicijah. Njegov zunanji minister Jicak Mordechai je namreč predvčerajšnjim jasno izjavil, da je sporazum s Palestinci »bistvene važnosti za Izrael«. Da bi omogočili obstanek Izraela, mora ta se pogledati svoje vojsko zavezništvo z ZDA, utrditi mir z Egiptom in Jordanijo, tesneje se povezati s Turčijo, normalizirati odnose s Palestinci in obnoviti pogajanja s Sirci. Vse to pa je uresničljivo le s palestinsko-izraelskim sporazumom.

Nato doslej odobril 12 prošelj partnerskih držav za predstavnstvo

BRUSELJ - Severnoatlantska zveza je doslej odobrila prošnje 12 od približno 15 partnerskih držav, ki so zaprosile za odprtje stalnih diplomatskih misij pri zaveznistvu.

Viri na zvezi NATO so potrdili, da je Severnoatlantski svet že potrdil prošnje za odprtje stalnih diplomatskih misij Ukrajine, Madžarske, Češke, Poljske, Svice, Slovaške, Makedonije, Avstrije, Albanije, Finske, Svedske in Litve. Z obravnavo preostalih nekaj prošelj bo zavezništvo nadaljevalo prihodnje leto.

Tony Blair na obisku pri Biljani Plavšić

BANJA LUKA - Predsednica Republike srbske Biljana Plavšić je po krajšem srečanju z britanskim premierom Tonyjem Blairom v Banja Luki povedala, da je britanski gost ponudil politično in materialno pomoč svoje države bosanskim Srbom. Po besedah Plavšićeve je obisk britanskega premiera izredno pomemben za Republiko srbsko. Premier Blair je pripotoval na enodnevni obisk v BiH, da bi obiskal britanske vojake v sestavi enot SFOR.

Aretirali pet domnevnih članov organizacije ETA

BILBAO - V več krajih v Baskiji so včeraj aretirali pet domnevnih članov baskovske separatistične organizacije ETA. Peterica je osumljena, da je bila včlanjena oziroma je sodelovala s t.i. komandosom Araba organizacije ETA, ki je aktiven v baskovski pokrajini Alava.

NOVICE

Solidarnostna manifestacija po požigu doma za priseljence

Na pobudo Občine Trzic in združenja ANOLF bo danes ob 9.30 v Trzicu v soli Randacci" v Ul. Canaletto solidarnostna manifestacija v zvezi s požigom doma za priseljence. Odprtje doma je bilo zaradi odpravljanja škode odloženo od 1. decembra za približno mesec dni.

Sejem smučarske opreme

Slovensko planinsko društvo prireja danes od 15. do 19. ure tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme. Sočasno bodo predvajali video posnetke s tekmovalni in drugih smučarskih prireditih v lanskem sezoni in video film o carving - smučanju. Sočasno bodo na sedežu tudi nudili informacije in sprejemali prijave za tečaj smučanja, ki bo ob nedeljah v januarju v Arnoldsteinu (Podklostru).

Oddaja RAI Unomattina o Gorici

Televizijska mreža RAI 1 je včeraj v oddaji "Unomattina" izvedla več kratkih prenosov iz Gorice. Predstavili so razne značilnosti kraja: na kratko sta spregovorila zupan Valenti in novogoriški zupan Spacapan, skupina "Zuf de zur" je zastopala krajevno (več)etnično glasbeno kulturo, Josko Sirk in Lella Au Fiore sta predstavila gastronomijo.

Kartografija v času Napoleona

V palaci Locatelli v Krminu bodo danes ob 17. uri odprli razstavo zemljevidov, časopisov, revij in knjig o Napoleonovem času. Razstava bo odprta do 18. januarja. Sočasno bodo v nekdanji kinodvorani Italija odprli razstavo knjig "Libro amico".

Posvet priredila SGPS in ne SL

V zvezi s posvetom Slovenci danes: ne zaščiteni ne privilegirani smo od predsednika SGPS prejeli prošnjo za pojasnilo, da je posvet priredila njegova organizacija in ne Slovenska konzulta Severne lige. Pojasnilo jemljemo na znanje vendar: 1) v uredništvo smo prejeli vabilo na posvet s strani Slovenske konzulte SL, na katerem SGPS ni bila nikjer navedena kot organizator; 2) prošnjo za uporabo dvorane je vložila pokrajinska svetovalska skupina SL.

V Jamljah aretirani Bosanec obsojen na 4 leta zapora

Na goriskem sodišču so včeraj po hitrem postopku obsodili na 4 leta zapora 32-letnega bosanskega državljanca Zemira Dzinića. Prijeli so ga v začetku meseca pri Jamljah v odročni hiši, kjer je skrival orožje (3 pistole, pet ročnih bomb, naboje), z njima pa sta bili tudi dve 20-letni Ukrajinki, očitno namenjeni prostituciji.

Zrelost se večja. Večajo se odgovornosti. Širi se družina. Na srečo se z avtomobilom Polo Variant večja tudi svoboda, zato ker Polo Variant je v vseh pogledih velik.

Več prostora, Polo Variant je pravi karavan, ki zagotavlja tudi velike zmogljivosti in varnost. Napravite nizmerno izbiro. Izberite svobodo avtomobila Polo Variant.

Fingerma finansira vaš Polo Variant. Motorne različice: Polo Variant 1.4 Comfortline *Air*: 44kW/60CV - Polo Variant 1.6 Comfortline *Air*: 55 kW/75 CV - Polo Variant 1.6 Comfortline *Air*: 74 kW/101 CV - Polo Variant 1.9 SDI Comfortline *Air*: 47 kW/64 CV - Polo Variant 1.9 TDI Comfortline *Air*: 66 kW/90 CV - Polo Variant 1.6 Highline: 74 kW/101 CV - Polo Variant 1.9 TDI Highline 66 kW/90 CV.

Svoboda družinske razsežnosti.

Novi Polo Variant.

Zastopnik Volkswagen za Gorico in pokrajino:

AUTOSACCHIETTI

**GORICA, ul. lungo Is. Argentina 9/11, tel. 0481/533771
TRŽIČ, ul. A. Boito 38/E, tel. 0481/412980**

GORICA / NA SEJI OBČINSKEGA SVETA

Štandrež: nepotreben zaplet s telovadnico

Komel: s pravočasno informacijo bi ne prišlo do težav - Minimalni povišek tarif za urbanizacijo

Upravljanje občinske telovadnice v Štandrežu bi bilo treba urediti drugače, sicer se bodo težave ponavljale. Manjka povezanost med občinskimi službami in uradi, ni pretoka informacij. Na to vprašanje je na seji občinskega sveta opozoril svetovalec Igor Komel in upravi priporočil naj vso zadevo preuci in sprejme najprimernejšo odločitev. Ena od možnosti je, da bi upravljanje telovadnice poverili domačemu sportnemu društvu.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v telovadnici, da je zadeva imela odmev v občinskem svetu? Po dolgotrajnih prizadevanjih,

da bi objekt nekoliko uredili, prepleskali in postorili se nekaj drugih del, so se izvajalci del prejšnji ponedeljek pojavili v objektu, uporabniki pa o zadevi niso bili obveščeni. Znasli so se pred zaprtost telovadnice. Komel je v obrazložitvi priporočil več sodelovanja z občani in tudi naj občina poskrbi da bo objekt dobil primereno upravo.

Včeraj pa se je goriski občinski svet lotil obravnav se drugih drugih vprašanj; na prvem mestu je bilo sicer vprašanje ureditve proračuna za letos. Proračun je treba prilagoditi do 30. novembra.

Nekaj pomembnih od-

ločitev pa so, izven občinskega sveta, sprejeli v občinskem odboru. Tako so na zadnji seji odbora sklenili, da bodo pristojbine za urbanizacijo (zak. Bucalossi) povišali v najmanjši možni meri. Zadeva mora sicer se v odobritvi v občinskem svetu, predlog uprave pa je za minimalne poviške.

Precešen korak na poti premagovanja številnih birokratskih težav in zaprek pa so naredili glede posegov za ureditev Korona in greznicih kanalov (14 milijard) in saniranje vodnih tokov ter usadov v spodnjih Brdih (3 mld). Z deli naj bi pričeli že v prihodnjem letu.

Komel podaril županu knjigi o razmerah v Beneški Sloveniji (zato da podučiti tudi Mulitscha)

Na četrtkovi seji občinskega sveta v Gorici je slovenski občinski svetovalec Igor Komel (DSL) podaril goriskemu županu Valentiju posebno benesko knjižno darilo in sicer knjigi: »All'ombra del tricolore« Pavla Petricića (izdal jo je Beneški študijski center Nediza - Zadruga Lipa 1997) ter »Gli anni bui della Slavia (Attività delle organizzazioni segrete nel Friuli orientale)« (izdala jo je zadruga Dom - Cedad 1996).

Namen geste je bil prav gotovo seznaniti v prvi vrsti goriskega župana, kot tudi ostale občinske svetovalce se posebej iz vrst sredinsko-desničarske koalicije, ki sestavljajo večino pri občinski upravi, o nelahki situaciji slovenske manjšine v

Benečiji v vseh teh povojnih letih. Kot izhaja iz obeh knjig, je bil raznarodovalni proces italijanskih oblasti čvrsto zacrtan in spretno izvajen na terenu. Delovanje slovenskega življa in se posebej njegovih predstavnikov je bilo ne samo otežkočeno, ampak tudi precej rizično.

Benesko knjižno darilo je tudi primerno soupadalo z nedavno izjavo senatorskega kandidata Pola svobosčin Daria Mulitscha, ki je prav stvarnost Slovencev v videmski pokrajini omenjal kot "vzor sožitja", ko je ugotavljal: »Tam so pogoji idealni, tam ni nesoglasij med Slovenci in Italijani«. Vsem, ki tako razmišljajo, toplo priporočamo, da si zgoraj omenjeni knjigi preberejo in se ob tem zamislijo.

KULTURA / V CENTRU BRATUŽ

Multimedialna prireditev EurArt Carmina burana

Razstava, koncert in poezija

Carmina burana EurArt 97 je naslov razstave, ki jo bodo danes ob 18.30 odprli v Kulturnem centru Lojze Bratuž, na pobudo kulturnega združenja Grafitti in s pokroviteljstvom Delovne komisije Alpe-Jadran, občin Greve, Chianti, Celovec, Nova Gorica, dežele FJK, Pokrajine in Avstrijskega kulturnega instituta v Milanu.

To bo multimedialna dogodek pri katerem bo sodelovalo skoraj dvajset likovnikov, glasbenikov, pesnikov. »Eurart 97 spaja preteklost in sedanost, sveto in posvetno v izreden, sodoben izraz umetniških govoric in oblik: slikarstva, grafike, instalacije, računal-

niske umetnosti, glasbe in pesmi - postavk prihodnosti, v kateri bo le Umetnost preživela sedanost«, piše na vabilu na kulturni dogodek, ki ga bodo oblikovali Bona Baraldi, Dimitrij Čej, Natalija Grusovin, Mauro Andrea Mauri, Franco Milani, Paul David Redfern, Etko Tutta, Gerhard Wasnig, Davide Brancaleone, Mario Carnelut, Roberto Masini, Giuseppina Mastrovito, Giorgio Mazzanti in Jurij Paljk. Na prireditvi bo sodeloval tudi zbor "Lorenzo Perosi" iz Fiumicella, ki bo izvedel nekaj skladb Carla Orffa in Jana Novaka. Revija "I Giardini di Hermann" je ob dogodku pripravila posebno številko.

VZPI čestita Kučanu ob izvolitvi in predlaga srečanje 4 predsednikov

Člani VZPI-ANPI so, tudi v imenu prijateljskih borcevskih združenj, poslali Milanu Kučanu »najpriscnejše čestitke ob ponovni izvolitvi za predsednika prijateljske Republike Slovenije.«

V izjavi so se zapisali: »Zelo prevzeto smo doživeli dva dneva, v Novi Gorici 14. septembra in v Gorici 16. septembra, saj smo z zadoščenjem poslušali vaš govor, ki je odpiral velike perspektive o dogovarjanju in sodelovanju z Italijo, in smo prav tako zadovoljno sprejeli našega Predsednika Oscarja Scalfara, ki je pred kratkim obiskal Slovenijo. Zavedamo se, da je zahtevno vztrajati na poti sodelovanja, posebno na obmejnem območju, ki se zavzema za oblikovanje v zelo kratkih rokih enotnega ozemlja v Evropi narodov. Nadejamo si, ko ponovno predlagamo staro zamisel, da se bodo predsedniki Italije, Slovenije, Avstrije in Madžarske srečali na Sabotinu leta 1998 ob osemdeseti obletnici konca prve svetovne vojne.«

GORICA / KRAMARJI, ZABAVIŠČA, PROMET

Andrejev sejem

V Gorici se danes začneja tradicionalni Andrejev sejem, ki bo kot vsako leto privabil v mestu desetisoce obiskovalcev. Stojnice kramarjav bodo delovale tri dni, od danes do ponedeljka. Zasedle bodo ulice Roma, Crispi, Petrarca, Bragni, Cadorna, Boccaccio, Oberdan in delno Verdijev korzo. Zraven bodo se vrtljaki in druga zabavišča na Travniku, Battistijevem trgu in ljudskem vrtu (na sliki (foto Bumbaca): zabavišča bodo delovala do 8. decembra.

Andrejev sejem prinaša tudi kopico prometnih težav, ki so bile obične že včeraj. Kdor le more, naj v teh dneh ne rine v mestno središče z avtomobilom. Priporoča se parkiranje pri Rdeči hiši ali na Ul. Giustiniani, od koder bo v center od danes do ponedeljka med 13.18 in 19.18 vozil poseben avtobus. Odpeljal bo od Rdeče hiše s postanki na Ul. Giustiniani, Travniku, Ul. Mameli in pred glavno postjo. Vozovnice bo moč kupiti tudi na avtobusu.

Nekaj sprememb bo (do ponedeljka) tudi na drugih avtobusnih progah. Postajališči proge št. 1 pred cerkvijo na Travniku in v Ul. Oberdan bodo prenesli pred hišni številki 12-13 na Travniku oz. pred kavarno De Rocco na Korzu.

V nedeljo bodo ojačili progo s pogostejšimi voznjaki. Avtobus proge št. 8 bodo preusmerili tako, da bo pred sodiščem po Ul. 24. maja zapeljal na Korzo do Ul. Mameli. Postajališči pred županstvom in na Ul. De Gasperi bodo prenesli na Verdijev korzo (pred Stando in kavarno De Rocco).

Župan je tudi odredil, da ne bo treba placevati parkirnine v ulicah, kjer so parkirna mesta označena s crtami v modri barvi. Prosto parkiranje bo danes in v ponedeljek (ob nedeljah je itak brezplačno). Lepa gesta, sicer pa brez posebnega učinka, saj so večji del modre cone že zasedle stojnice, zabavišča

in vozila kramarjev.

Ob Andrejevem sejmu gre omeniti tudi bolsji sejem na Korzu Italia (od Ul. 24. maja do Ul. Garibaldi), ki bo deloval jutri od 8.30 do mraka. Prirejajo ga združenje trgovcev Ascom in dva rajonska sveta.

Združenje trgovcev bo tudi priredilo nekaj zabavnih nastopov na Verdijevem korzu (ki bo jutri popoldne zaprt prometu) in v Rastelu. Ob 15.30, 17.00 in 18.30 bodo na Korzu uprizarjali lutkovne igrice, zongler Milord Velikosky bo nastopil ob 16.30 na Korzu in ob 19. uri v Rastelu, kjer bo ob 15.00 in 19.30 nastopala tudi glasbena skupina Rio Bravo.

UNIVERZA / S POSVETOM O PRESEGANJU MEJA

Kolegi sociologi izpostavili misli in delo Darka Bratine

Prof. B. Tellia spregovoril o Darkovem življenjskem delu - Prof. A. Bagnasco in R. Gubert razmišljala o mejah in obmejnosti

Univerzitetni kolegi v Gorici in sociologi z raznih univerz so se včeraj poklonili spominu Darka Bratine s posvetom na temo Tostran in onstran meje: isto sonce, isti načrti za bodočnost. Srečanje v avli univerze v Ul. Alviano je uvedel prof. Alberto Gasparini, ravnatelj fakultete za diplomatske vede in instituta ISIG, pozdrav oblasti pa je (tudi v imenu predsednika Pokrajine Brancolina in novogoriškega kolege Spacapana) prispeval zupan Gaetano Valenti. Iskren in prsrčen pozdrav je iz Sarajeva, kjer sodeluje na zasedanju Srednjeevropske pobude, poslal tudi podtajnik za zunanje zadeve Piero Fassino.

Prof. Giuliano Giorio se je nato v imenu kolegov Trzasko univerze, zlasti pa njenega goriskega sedea, kjer je učil tudi sam Bratina, spomnil zlasti dveh prizadevanj pokojnika: tega, da bi se v Gorici razvila svobodna univerza, ki bi v imenu univerzalnosti kulture in znanja pomagala presegati etnične in druge razlike, in želje, da bi ne bila zaprta vase temveč odprta sodelovanju s teritorijem. »Hvala lepa,

Darko, s teboj se je morda začela bodočnost, je - v slovensčini - zaključil Giorio.

Trije sociologi, ki so kot Bratina pršli iz velike kovnice idej, kakršna je v 60. letih bila univerza v Trentu, so nato imeli glavna predavanja. Bruno Tellia (Univ. Videm) je na živ način opisal Darkovo življenjsko pot in delo vse od prvih let v Trentu, kjer je takoj "okuzil" vso studentsko skupnost s svojimi pogledi o meji, narodnostih, z navdušenjem za film, ki je bilo del takrat se redke

zavesti o pomenu vizualnih medijev. Spomnil je na njegovo globoko zakoninjenost v skupnost, ki jih je pripadal, kar mu je pomagalo, da se ni "izgubil" po poti, kot marsikateri iskateški duh v tistih letih. »Vedno je skusal razumeti osebno zgodovino sogovornika in na tem je gradil tako medosebne kot družbene odnose«. Za slednje je bil prepričan, da je poznavanje kulture in zgodovinskega spomina drugih predpogoj za sožitje. Tellia je se spregovoril o trinskih letih, o pouce-

vanju na Trzaski univerzi in nazadnje o vstopu v politiko iz dvoje nagibov: prvič, ker njegov iskateški duh ni prenesel rutine in je potreboval novih izzivov; drugič, ker je hotel iz teoretskega iskanja poseči v prakso: njegovo politično delovanje je temeljilo na globokem kulturnem znanju.

Sociologa Arnaldo Bagnasco iz Turina in Renzo Gubert iz Trenta (slednji je bil Bratinov kolega tudi kot senator) sta nato spomin prijatelja počastila z zanimivima predavanjema o temah, ki so bile Bratini zelo pri srcu. Bagnasco je govoril o problemu meja v času globalizacije, preseganja nacionalnih držav in uveljavljanja regionalne sfere, Gubert pa se je v tem okviru osredotočil na vlogo, možnosti in probleme, ki jih doživljajo prav obmejna mesta.

Na sliki (foto Bumbaca) prof. Giorio (stoje) in drugi udeleženci posveta na univerzi v spomin na Darka Bratino

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke

GORICA

AGIP - Ul. d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/B
IP -

Ul. Lungo Isonzo 110

ERG - Ul. Brig. Re

GRADISČE

IP - Trg Unità

TRZIC

ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich

MONTESHELL -

Ul. Boito

AGIP -

Ul. Duca d'Aosta

RONKE

MONTESHELL -

Ul. Redipuglia

ZAGRAJ

API - Trg Garibaldi

SKOCJAN

AGIP -

pokrajinska cesta

za Gradež

SLOVRENC

AGIP - drz. cesta st. 56

TURJAK

IP - državna cesta

VILES

ERG - Ul. Aquileia 40

KRMIN

API -

Drevored Ven. Giulia

DOBERDOB

CHEVRON - Palkisce

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU je do 8. decembra odprta razstava slikarskih del Bogdana Butkovića. Ogled vsak dan od 9. do 13. in od 16. do 18. ure.

V GALERIJ ARS v Katoliški knjigarni na Travniku razstavalja, do 6. decembra, Klementina Golja. Ogled razstave je ob urniku knjigarne.

NA GORISKEM GRADU je do 25. januarja odprta razstava gotskega kiparstva na Goriskem.

V GALERIJ L. SPAZ-ZAPAN V GRADISČU je odprta razstava slikarskih del L. Spazzapana iz zbirke Goriske hranilnice. Razstava bo odprta je do 6. decembra.

moška
oblačila
mauro larice
ul. Carducci 24
tel. 537561

OBVESTILA

KD BRISKI GRIC prireja vsak ponedeljek in sredo ob 20. uri telovadbo za odrasle. Dejavnost je na sedežu društva na Bukovju. Interesenti se se lahko prijavijo (tel. 884202).

KULTURNI CENTER L. BRATUŽ sporoča, da je mladinska predstava Vilinček z lune v sklopu Polzkovega abonmaja, ki je na programu 28. novembra, predstavljena na marec 1998. Predstava Miha, Minka in gledališka sminka, napovedana za 12. december pa ostane nespremenjena.

DRUŽBA se dobi v ponedeljek, 1. decembra 1997 ob 19.30 na Placuti.

PRIREDITVE

KD KRAS DOL-POLJANE prireja gostovanje dramske skupine Metronom iz Doline z lepljenko poezij slovenskih trzaskih pesnikov "Kaj bi bilo sonce brez ljudi" jutri ob 19. uri v prostorih bivše sole na Palkišču v Dolu. Vabljeni!

KD KRAS DOL-POLJANE VABI na MIKLAVŽEVANJE v petek, 5. decembra ob 19. uri. Prireditelj bo v prostorih nekdanje sole. Pred prihodom Miklavža in izročitvijo daril, bo kratka otroška igrice. Društvo sporoča, da bo Miklavž v popoldanskih urah obiskal starejše krajanje v Dolu in na Poljanah.

OTROCI! DRUŠTVO JADRO sporoča, da bo starček z dolgo belo brado in visoko mitro na glavi tudi letos med nami. Pride v četrtek, 4. decembra, ob 18. uri v rajonsko dvorano v Selcah. Vsem, ki boste pri njegovem sprejemu, bo dobri sv. Miklavž prinesel dragocene darove. Pricakali ga bomo v družbi skupine otrok iz Standreza.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV ZA GORISKO priredi tradicionalno silvestrovanje v ponedeljek, 29. decembra, v restavraciji Grandi Anna v Starancanu. Avtobusni prevoz (tudi z Vrha, če bo dovolj prijav). Vpisovanje do srede, 17. decembra, na sedežu in pri poverjenikih.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 16.20-18.20-20.20-22.20-0.30 »Vulcano«. R. Mick Jackson, igra Tommy Lee Jones.

VITTORIA 3 16.00-17.40-19.20-21.00-22.30-0.30 »Mister Bean, l'ultima catastrofe«. Rowan Atkinson.

CORSO 16.30-18.20-20.10-22.00-24.00 »Mister Bean, l'ultima catastrofe«. Rowan Atkinson.

TRZIC

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Hana - Bi«. R. Takeshi Kitano.

IZLETI

KD OTON ZUPANCIC organizira v nedeljo 7. in v ponedeljek 8. decembra, dvodnevni avtobusni izlet na Stajersko. Program izleta zajema ogled Ptujске in Ljutomerske kleti z degustacijo vin ter ogled pivovarne Lasko. Dodatne informacije in vpisovanje pri Eriki, tel. 21065.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV načrtuje od 13. do 27. aprila 1998 dvotedensko letovanje na Kanarskih otokih, po zelo ugodnih pogojih. V ceni je vključen letalski prevoz v obe smeri, avtobusna prevoza do letališča v Veroni. Letovanje bo, če se doseže minimalno število prijav. Društvo ima opcijo do 7. januarja 1998.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO (Alesani), Carduccijska ulica 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

AL REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 410340.

LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO/PRI JEZERU Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes: 10.30, Leopolda Difilippo por. Piccotti iz splosne bolnisnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Volilni posegi Mitje Volčiča in Daria Mulitscha

Mitja Volčič (Oljka) in Dario Mulitsch (Pol) pospešujeta ritem volilne kampanje. Volčič je srečal upravitelje na območju Manzana. Podčrtal je ekonomski potencial tega področja, hkrati pa tudi politično-institucionalno šibkost. Predlagal je oblikovanje Teritorialnega pakta, ki naj bi povezal vse gospodarske in družbene dejavnike. Volčič je tudi obžaloval odsotnost kandidata Lige v tej volilni preizkušnji, saj je Liga izraz realnih problemov. Secesija je napačen odgovor nanje, potreben pa je federalizem, krajev-

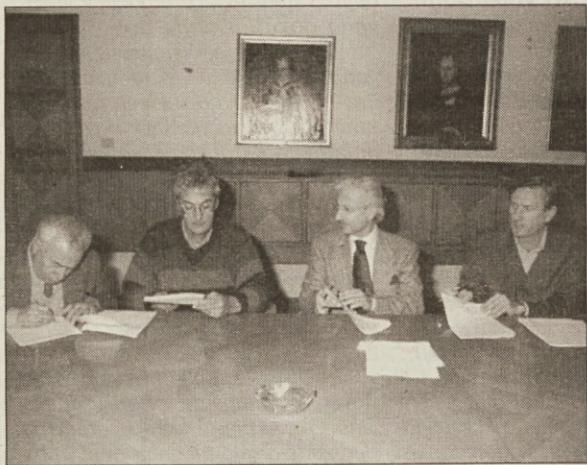
na samouprava in boljše delovanje državnih služb. Kandidat Oljke je dejal, da se bo resno zavzel za te cilje. Mulitsch je v dveh izjavah za tisk nacerl probleme prevozov in sodnih služb. Glede prvih je poudaril potrebo po boljših prometnih zvezah, po avtocesti Gorica-Viles in zagonu "internodalnega" sistema prevozov. Glede sodstva se je opredelil proti preureditvi, ki bi pomenila zaprtje preture v Trzicu in njen prenos v Gorico, pa tudi proti zaprtju goriskega sodišča, ki da bi bil morebitni naslednji korak racionalizacije.

Povsem obnemogel za volanom

Prometne težave in zastoji ne nastajajo samo zaradi nepriemernih ali preozkih cest. Razlogi so lahko tudi drugačni. 47-letnega Stanislava B. iz Sezane je v četrtek nekaj po 18. uri na magistralni cesti pri Ajdovščini obsla nenadna slabost in to za volanom osebnega avtomobila. Ustavil je sredi cestisca, za njim pa se je v nekaj minutah nabrala kar dolga vrsta vozil. Dežurni policisti so kmalu ugotovili pravi vzrok slabosti in voznika povabili da opravi alkotest. Pokazalo je 3, 5 promila. Ker je "bolnik" zadevo razumel po svoje, in se jezil, so ga do iztreznitve pospremili pod ključ.

POKRAJINA / DOGOVOR

Sodelovanje med šolami in Pokrajino proti mamilom

Na sedežu pokrajinske uprave so včeraj podpisali programski dogovor med solskim skrbništvom in Pokrajino. Sporazum, pri uresničevanju katerega bo sodelovala tudi služba za preprečevanje in zdravljenje narkomanije (SERT) predvideva niz informativnih srečanj in seminarjev za profesorje nižjih srednjih sol. Na seminarjih se bodo profesorji nižjih srednjih sol seznanili s kompleksno problematiko širjenja mamil med mladimi. K pobudi so pristopile skoraj vse nižje srednje sole na Goriskem, žal pa ni med temi nižje srednje sole Ivan Trinko.

Na sliki (foto Bumbaca) podpis sporazuma

EUR ART

Carmina burana

97

98

razstave

Carmina burana EurArt 97.

Slavnostno odprtje bo danes, 29. novembra 1997, ob 18.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, drevored 20. septembra 86 - Gorica.

ZORG001

LANCIA

Zorgniti e più

Vedno pravi naslov
za kupce avtomobilov LANCIA

NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILI - DELAVNICA
AVTOLIČARSTVO - NADOMESTNO VOZILO
ORIGINALNI NADOMESTNI DELI - NAJEM VOZIL
LJUDJE IN TEHNOLOGIJA NA RAZPOLAGO VOZNIKOM

KRMIN - ULICA VINO DELLA PACE
TEL. (0481) 60595 - 630415

RIM / OBČNI ZBOR MANJŠINSKE ZVEZE CONFEMILI

Dežele in občine pozorne na probleme jezikovnih manjšin

Na vidiku koordinacija dežel in poseben urad zveze občin ANCI za manjšine - Predlogi manjšin v zvezi z izvajanjem okvirne konvencije Sveta Evrope

V nedeljo je bil v Rimu redni občni zbor italijanskega zveznega odbora jezikovnih manjšin Confemili, ki je italijanska sekcija Evropskega urada za manj razširjene jezike. Na tem vsakoletnem srečanju predstavnikov številnih kulturnih in drugih organizacij manjšin v Italiji, od Sicilije do Doline Aoste, so letos namenili največjo pozornost stikom z deželami in s krajevnimi upravami, ki naj bi z ustavnimi reformami pridobili novih pristojnosti in tako lahko aktivneje vplivali na zaščito manjšinskih jezikov in kultur.

O tem vprašanju je poročal predsednik Confemilija Domenico Morelli, ki že tri leta uspešno vodi to organizacijo. Morelli je navedel vrsto stikov z deželami in občinami, pa tudi z uradom za manjšine pri notranjem ministrstvu, podal pa je tudi preizkušnje v zadnjem letu sprejele v korist manjšin.

Med državnimi ukrepi je najpomembnejši zakonski odlok, objavljen v uradnem listu 22. septembra letos, ki zadeva Ladince na Tridentskem, medtem ko so bili namreč Ladinci v bovencski pokrajini zasideleni že z južnotirolskim paketom, so morali Ladinci iz Trenta čakati do letosnjega leta, preden so prejeli uradno priznanje. Zakonski odlok vsebuje določila o rabi jezika, o solstvu, o javni upravi in o popisu prebivalstva, poleg tega pa vsebuje tudi seznam občin, v katerih živijo Ladinci. Zanimivo je predvsem dejstvo, da so te občine navedene v dvojezični obliki, kar je sicer povzročilo zamudo pri potrditvi odloka, vendar je kasneje prevladala teza, da morajo biti kraji navedeni tudi z imenoma v latinščini.

Morelli je nato navedel najpomembnejše ukrepe dežel: to sta predvsem dva nove deželna zakona, ki sta ga odobrili deželi Molise in Sardinija. Zakona sta bila že objavljena v uradnih listih obeh dežel. Zakon v Molizah zadeva Hrvate in Albance, katerim priznava finančna sredstva za kulturne dejavnosti, uvaža pa tudi novosti v zvezi z rabo in poukom jezika. Vlada temu deželnemu zakonu ni ugovarjala, verjetno tudi zaradi nedavno podpisanega italijansko-hrvaškega sporazuma o manjšinah, ki izrecno omenja Hrvate v tej deželi. Sicer pa bo v začetku prihodnjega leta prav v Termoliju srečanje predstavnikov manjšin južne Italije, torej manjših skupin, ki bodo tako prvič govorile o skupnih pobudah in o medsebojnem sodelovanju.

Zakon v Sardiniji pa je okvirni deželni zakon o sardinskem jeziku in kulturi, ki določa velika finančna sredstva in se

zgoduje delno po prejšnjem deželnem zakonu, ki ga je vlada pred tremi leti zavrnila, delno pa tudi po deželnem zakonu o Furlanah, ki ga je pred časom odobrila dežela Furlanija - Julijska krajina. Ta zakon omenja tudi katalonsko manjšino v Algheru.

Morelli je v svojem poročilu poudaril tudi pomen dejstva, da je deželni svet Furlanije - Julijske krajine ob spremembi notranjega pravilnika izrecno omogočil svetovalcem, da v svojih posegih uporabljajo jezike manjšin, ki živijo v deželi.

Kot negativen primer pa je Morelli navedel dogajanja v deželi Basilicata, ki je že pred dvema letoma odobrila zakon o pomoči kulturnim organizacijam albanske manjšine v Italiji, a tega zakona ne izvaja.

Vendar namerava sedaj Confemili okrepiti svojo dejavnost predvsem s pomočjo dežele Tridentske - Južne Tirolske, ki je pripravljena prevzeti nekakšno koordinacijo med deželami, v katerih živijo manjšine in morda celo organizirati v Trentu dokumentacijski center, ki bi zbiral vse gradivo in bi bil na razpolago italijanski vladi in parlamentu ter evropskim institucijam za vse informacije v zvezi z dejavnostjo dežel na področju zaščite manjšin. O tem so govorili septembra na srečanju v Bocnu, katero so se poleg predstavnikov manjšin udeležili tudi predstavniki sedmih dežel v Italiji, kar odraža veliko zanimanje za to vprašanje.

Poleg dežel se Confemili obrača na občine; številne občine, v katerih živijo manjšine, so vključile v svoje statute manjšinsko problematiko, obenem pa po svojih močeh sodelujejo z manjšinskimi organizacijami. Zaskrbljenost pa se ni pravega odziva na vsedravnini ravni in tako je Confemili, po posvetu z županom Aoste Thiebaltom, ki je član vsedravnega vodstva zveze italijanskih občin ANCI, pripravil osnutek dokumenta, ki ga bodo se pred koncem leta prejeli župani občin, v katerih živijo manjšine. Gre v bistvu za pismo, ki naj bi ga te občine naslovile vsedravnemu vodstvu zveze ANCI z namenom, da bi ANCI v Rimu osnoval posebno sekcijo, ki bi se ukvarjala s problematiko jezikovnih manjšin. Tak servis bi koristil vsem zainteresiranim občinam, obenem pa bi bil tudi nekakšna koordinacija dejavnosti občin v korist manjšin in njihovih jezikov.

Seveda pa je Morelli v svojem poročilu namenil veliko pozornost tudi opdnosom z rimskimi oblastmi. Poudaril je, da v parlamentu razprava o okvirnem zakonu o zaščiti manjšinskih jezikov na-

preduje prepočasi in da gre za zakon, ki sicer nima večjih sovražnikov, a uzi-va premajhno podporo. Vendar je Morelli izrazil upanje, da bo ta zakon odobren v sedanji zakonodajni dobi, saj o njem govorijo že petnajst let in je prvo besedilo, ki se bistveno ne razlikuje od sedanjega, izdelal že zdavnaj pokojni furlanski poslanec Loris Fortuna.

Končno pa je Morelli poudaril pomen dejstva, da je Italija ratificirala okvirno konvencijo Sveta Evrope o zaščiti narodnih manjšin in da bo ta konvencija stopila v veljavo v Italiji 1. marca prihodnjega leta.

V zvezi s to konvencijo so na nedeljski skupščini soglašali, da mora Confemili predlagati vladi nekaj

imen strokovnjakov, izmed katerih bi vlada lahko izbrala strokovnjaka, ki jo bo zastopal v posebni mednarodni komisiji, ki bo nadzorovala izvajanje konvencije. Morelli je ocenil, da mora Italija predlagati visoko kvalificiranega strokovnjaka, ki bo tudi ustrezno jamstvo za manjšine v Italiji. Tako so soglasno odobrili seznam strokovnjakov, kmi ga bodo v prihodnjih dneh posredovali vladi in v katerem so profesor ustavnega prava in izvedenec za manjšinska vprašanja Paolo Carrozza, jezikoslovec Tullio De Mauro, bivši predsednik ustavnega sodišča in bivši minister Livio Paladin ravnatelj manjšinskega instituta iz Bocna Christoph Pan ter

bivši član višjega sodnega sveta in profesor ustavnega prava Alessandro Pizzorusso.

Vendar se Confemili ni omejil pri tem, ampak je sprejel sklep, da bodo manjšine same pripravile svoje poročilo o izvajanju te konvencije v Italiji. Ker namreč konvencija določa, da morajo vse države leto dni po uveljavitvi konvencije, torej v primeru Italije do konca februarja 1999, pripraviti poročilo o izvajanju konvencije, je Confemili ocenil, da bi bilo dobro, da bi istočasno tudi manjšine pripravile svoj dokument in ga posredovale Svetu Evrope. To poročilo naj bi izdelala posebna skupina strokovnjakov, delno pa naj bi ga financirala Evropska komisija.

EVROPSKI PARLAMENT

Predstavili bodo Okcitanke v Italiji, Franciji in v Španiji

Okcitanči živijo v treh državah Evropske unije. v Franciji, v Italiji in v Španiji in so ena najštevilnejših jezikovnih manjšin v Evropi sploh. Izmed vseh manjšin v Evropski uniji so po številčnosti na tretjem mestu, za Katalonci in Galicijci: v Franciji jih je, po sicer neuradnih podatkih, 4 milijone, v Italiji 50.000 v Piemontu in v Španiji 3.700 v dolini Aran v severni Kataloniji. Glede na njihovo številčnost in na prisotnost v treh državah ni nič nenavadnega, da se za Okcitanke zanimajo v evropskem parlamentu in da bodo v sredo, 3. decembra, pripravili večer namenjen Okcitancom.

Večer pripravlja skupina poslancev iz Italije, Francije in Španije v sodelovanju z Evropskim uradom za manj razširjene jezike, na njem pa bodo predstavili Okcitanke v vseh treh državah, predvsem pa bodo tudi film o Okcitančih v Piemontu Valades Ousitanes, ki sta ga pripravila Diego Angilante in Fredo Valia. Predstavniki gorske skupnosti Valle Maira pa bodo predstavili načrt za gospodarski razvoj okcitanskih dolin, ki so ga izdelali s finančno podporo dežele Piemont.

Pri predstavitvi bo sodeloval tudi katalonski poslanec Joan Vallvé, predsednik delovne skupine za jezikovne manjšine v Evropskem parlamentu.

SEATTLE / KONGRES AMERIŠKEGA ZDRUŽENJA ZA RAZVOJ SLOVANSKIH ŠTUDIJ

Pozornost namenili tudi Sloveniji in skupnostim izven državnih meja

O slovenski manjšini v Italiji in osamosvojitvi Slovenije je govoril Milan Bufon

V Seattlu (Washington) je bil od 20. do 23. novembra redni, že 29. redni kongres Ameriškega združenja za razvoj slovanskih ved (America Association for the Advancement of Slavic Studies, AAASS), ki je nekaj pozornosti v izredno obsevnem programu namenil tudi Sloveniji s posebnim poudarkom na osamosvojitvenem procesu in slovenskim manjšinam oz. iz-

seljencem. Delo na kongresu je namreč potekalo po skupinah, dve srečanja pa sta bili vsebinsko osnovani na osamosvojitvi Slovenije: v četrtek, 20. novembra popoldne je bila razprava o vidikih zunanje politike Slovenije, v petek, 21. novembra dopoldne, pa so pripravili debato o slovenskih priseljenih skupinah (konkretno v ZDA) in manjšinah in slovenski

osamosvojitvi. Pri slednji je kot poročevalec sodeloval Milan Bufon, sicer član Znanstvenoraziskovalnega centra iz Kopra, ki je govoril o slovenski manjšini v Italiji in osamosvojitvi Slovenije. Kot je povedal po povratku iz ZDA, je bila razprava na kongresu zelo zanimiva, vendar pa je vsakdo lahko sledil le maloštevilnim razpravam, ker so srečanja potekala istoca-

sno. Ob tem je treba se vedeti, da so »slovanske vede« obsežen pojem, saj je bila razprava z znanstvenega vidika nastavljena na raznih področjih (zgodovinskem, jezikoslovnem, politološkem itd.). Glede Slovenije in njenih manjšin pa so bile na dveh srečanjih izpostavljene neke skupne značilnosti, ki naj bi se ponovljale tako v matici kot v manjšinskih

(tudi izseljenških) skupnostih, kot na primer razdvojenost na dva tabora.

Na prvem srečanju o Sloveniji, ki mu je predsedoval Charles Jelavich z univerze v Indiani, so bili v ospredju odnosi nove države z drugimi. V konkretnem so obravnavali slovensko-ceske odnose (Irena Gantar Godina, Sazu), odnose Slovenija-ZDA (Karl W. Ryavec, univerza Massachusetts) in slovensko-francoske odnose (Peter Vodopivec, univerza Ljubljana), kot diskutanta pa sta na tem srečanju nastopila Dimitrij Rupel (univerza Ljubljana) in Rudolph M. Sussel (American Home Publishing Co.).

Srečanje osredotočeno na problematiko izseljencev in manjšin je vodil Matjaz Klemencic z mariborske univerze, poleg Bufona pa je kot poročevalec nastopil se Rudolph M. Sussel, ki deluje v okviru slovenske izseljenške skupnosti v Clevelandu in je tudi svoje poročilo osredotočil na odnos te skupnosti do osamosvojitve Slovenije. V vlogi diskutanta pa je sodeloval Joseph Velikonja z univerze v Washingtonu.

Ce je bilo seveda prvo srečanje na kongresu namenjeno obravnavi meddržavnih odnosov in stikov, ki jih je nova država znala vzpostaviti, je bilo drugo predvsem osredotočeno na doživljanje in spremljanje osamosvojitvenega procesa s strani Slovencev, ki ne živijo v okviru matične države. Pogledi in občutki znanstvenika-manjšinca se niso povsem ujemali z ocenami znanstvenika-izseljenca, kar je razumljivo glede na razlike med obema skupnostima in na drugačen osebni pristop.

Bufon: »Bodočnost slovenske manjšine v vključevanju v integracijske procese«

Poročilo o slovenski manjšini v Italiji in osamosvojitvi Slovenije je Milan Bufon začel s kratkim zgodovinskim uvodom in orisom sedanjega položaja Slovencev v FJK. Glede odnosa manjšine do osamosvojitvenega procesa pa je med drugim zapisal:

»Proces osamosvajanja Slovenije je torej v zamejstvu sprožil vrsto sprememb, se prej pa odzivov in dogajanj, pri čemer je zanimivo zlasti dejstvo, da je znala tudi ob tej priložnosti slovenska manjšina v Italiji nastopiti dokaj enotno. Pred plebiscitom v decembru 1990, ko so se Slovenci izrekli za samostojnost Slovenije, so vse komponente slovenske manjšine v Italiji slovenski vladi naslovile skupni dokument, v katerem so opozorile na položaj te manjšine in podporo procesu osamosvajanja. V njem so nadalje izražale pričakovanje, da bo z osamosvojitvijo matične domovine prišlo do nadaljnjega razvoja slovenskega naroda in vseh državljanskih Republike Slovenije ter do uveljavljanja koncepta skupnega evropskega doma kot skupnosti enakopravnih narodov ne glede na njihovo velikost. Predstavniki slovenske manjšine so bili aktivni tudi ob času agresije jugoslovanske vojske ter o obdobju neposredno po vojni v Sloveniji, ko so se pri tedanje vodstvu Evropske skupnosti in italijanske vlade zavzeli za Slovenijo oziroma njeno legitimno pravico do samostojnosti in ostro protestirali

proti posegu jugoslovanske vojske.« Po navedbi raznih spomenic je Bufon ugotovil, da je »na uradni ravni torej slovenska skupnost v Italiji povsem podpirala proces osamosvajanja matične države Slovenije, ker je v uveljavljanju slovenske državne suverenosti videla tudi možnost za hitrejše razreševanje svojih problemov, za katere bi se nova slovenska oblast nedvomno neposredneje in izdatneje zavzemala kot jugoslovanska. Po drugi strani je bila v okviru te skupnosti vendarle prisotna bojazan, da bi bila nova država Slovenije v mednarodnem kontekstu prešibka ali preveč vase zagledana in zato tudi v podpiranju manjšinskih interesov manj učinkovita od svoje predhonicе Jugoslavije.«

Po reakcijah je Bufon načel vprašanje konkretnih sprememb v položaju in strukturi manjšine: »Nova slovenska oblast je namreč želela popraviti krivice, ki jih je dotedanji komunistični režim prizadel politično emigriranim posameznikom in skupinam. Kot taka je bila opredeljena tudi katoliška manjšinska organizacija Svet slovenskih organizacij in v tej zvezi je zelo povedna izjava prvega slovenskega zunanjega ministra in sedanjega slovenskega veleposlanika v ZDA, Dimitrija Rupla, ki je menil, da bo treba situacijo v slovenski manjšini v Italiji preprosto obrniti na glavo: to, kar je doslej prejemale za svoje delovanje

Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ), bo odslej dobil Svet slovenskih organizacij (SSO). Toda ker je bil obseg delovanja slednjega neprimerno manjši od prve, so na posled v Sloveniji sprejeli kompromisno rešitev po načelu »fifty-fifty« delitve sredstev. Ta odločitev je seveda dokaj oslabilala dotlej edino pravo krovno in vsemanjšinsko organizacijo, to je SKGZ, ter takorekoč čez noč postavilo v vlogo dodatne krovne organizacije SSO. Poleg tega je izrazita katoliška ideološka naravnost SSO prisilila tudi SKGZ k temu, da se je pričnela spet opredeljevati bolj na levo, kar je pripomoglo k prenosu političnih trenj iz matične Slovenije v zamejstvo in nadaljnjemu razbitju že takó fragmentiranega manjšinskega družbenega življenja.«

Drugi aspekt sedanjega položaja slovenske manjšine v Italiji zadeva zato vprašanje, v kolikšni meri je slednja le objekt mednarodnih in bilateralnih dogovorov ali subjekt regionalnega in družbenega razvoja v obsejnejem območju ter dejavnik čezmejne integracije, je nato zapisal Bufon, ki je možen razvoj za manjšino umestil v ustvarjanje nekega novega »etničnega kontinuuma« oz. multikulturne skupnosti. Za slovensko manjšino v Italiji, se posebej v Trstu, pa je po njegovem mnenju pomembno, da se vključi v proces splošne evropske integracije oz. povezovanja.

**Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.**

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

**Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.**

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

TRENDI / PO ISTATOVI OCENI

V tretjem trimesečju je italijanski BDP zrasel za 1.9 odstotka

*V primerjavi z drugim trimesečjem
pa je bila rast 0.4-odstotna*

RIM - Italijansko gospodarstvo nadaljuje dokaj živahno rast: na osnovi preliminarne predvidevanja zavoda Istat naj bi se bruto domači proizvod v tretjem trimesečju leta (julij-avgust-september) povečal za 1,9 odstotka glede na enako obdobje lani, v primerjavi z drugim trimesečjem letosnjega leta pa naj bi zrasel za 0,4 odstotka. Cenitev o gibanju BDP v tretjem trimesečju omogoča predvideti, da bo letno povprečje njegove rasti višje od 1,2 odstotka, kolikor je znašalo zadnje predvidevanje vlade.

Stopnja rasti BDP v obdobju od julija do septembra je v letni primerjavi enaka, kot je bi-

la v drugem trimesečju, medtem ko se je v prvem trimesečju leta znižala za 0,6 odstotka. S primerjavo med trimesečji istega leta pa ugotovimo, da je stopnja rasti BDP v tretjem trimesečju glede na drugo veliko nižja (+0,4 odstotka) kot v drugem glede na prvo, ko je znašala 1,6 odstotka. Razkorak izhaja seveda iz zelo skromne rasti oziroma nerasti v prvem trimesečju, ko se je BDP v primerjavi z zadnjim trimesečjem leta 1996 znižal za 0,3 odstotka.

Dokončni podatek o gibanju bruto domačega proizvoda v tretjem letosnjem trimesečju bo Istat objavil 31. decembra.

STATISTIKA / NOVOSTI ZA EMU

Zavod Istat bo moral pohiteti z računi, ki jih zahteva Maastricht

*Ocena o gibanju BDP v zadnjem
trimesečju 1997 znana že februarja*

RIM - Tudi zavod Istat se mora prilagoditi Maastrichtu. Prvega marca 1998 bo namreč moral biti pripravljen dokončen izračun razmerja med javnim pri-manjklajem in bruto domačim proizvodom za leto 1997, ki kot znano, ne sme preseči famozne tri odstotke, če hoče Italija sodelovati v evropski monetarni uniji. V ta namen bo Istat 27. februarja objavil preliminarne ocene gibanja BDP v zadnjih treh mesecih letosnjega leta, ki pa bo veliko manj provizorična in bolj zanesljiva od predvidevanj, ki jih elaborira sedaj. Zacasni podatek služi za izpopolnitev slike o bogastvu, ki ga proizvede »podjetje Italija« v vsem

letu, njegova elaboracija pa bo veliko bolj podobna izračunavi dokončnega podatka, ki ga Istat objavlja z veliko zamudo. Stopnja rasti BDP bo kot ponavadi objavljena, medtem ko bo podatek o zadolžitvi javne uprave se naprej rezerviran zgolj za zakladno ministrstvo. Ta podatek je sicer drugi potreben element za izracunavanje razmerja med deficitom in BDP.

Da bi lahko izpolnil dolocilo o hitrejši objavi zanesljive ocene o gibanju BDP, se je Istat odločil za pospesitev svojih elaboracij, zaradi česar se bodo morale tudi institucije in operaterji potruditi za večjo hitrost pri posredovanju potrebnih podatkov.

SLOVENIJA

Letna inflacija dosegla skoraj 10 odstotkov

LJUBLJANA - Cene na drobno so bile novembra v primerjavi z oktobrom v povprečju višje za 0,6 odstotka. Tolikšna pa je tudi novembrska inflacija, ki je merjena z rastjo drobnoprodajnih cen. Cene na drobno so se novembra glede na lanski december dvignile za 9,1 odstotka, glede na lanski november pa za 9,9 odstotka.

Novembra so se najbolj podrazile sveže vrtnine (za 15,7 odstotka), sveže ribe (za 3,2 odstotka), žitni izdelki (za 2,5 odstotka) ter predelano in konzervirano meso (za 2,3 odstotka).

NOVICE

Na avtocestnem odseku Divča - Fernetiči od danes višja cestnina

LJUBLJANA - Od danes bo znašala cestnina za uporabo avtocestnega odseka Divča-Fernetiči za prvi cestninski razred 70 tolarjev, za drugi cestninski razred 110 tolarjev, za tretji cestninski razred 220 tolarjev in za četrti cestninski razred 430 tolarjev. Visina cestnine na vseh ostalih cestninskih postajah ostane nespremenjena.

Tako je slovenska vlada s sklepom uskladila visino cestnine z dejansko dolžino celotnega sezanskega kraka primorske avtoceste med Divaco in Fernetiči. Dosedanja visine cestnine na omenjenem kraku je bila namreč prilagojena dolžini avtocestnega odseka Divča-Dane, preden je bil promet predan novozgrajeni 3,8 km dolg avtocestni odsek Dane-Fernetiči. (STA)

V Savi letos že štiri milijone pnevmatik

KRANJ - V kranskem koncernu Sava so včeraj izdelali štirimilijonto avtomobilsko pnevmatiko letos. S tem so že presegli lansko proizvodnjo, do konca leta pa pričakujejo, da bo njihovo tovarno zapustilo še okrog 350.000 avtomobilskih gum. V primerjavi z lanskim letom to pomeni 19-odstotno povečanje proizvodnje na tem področju. Letosnje leto je za Savo rekordno, vendar pa naj bi proizvodnja, ki jo bodo posodobili, v prihodnjih letih narasla na 8 milijonov avtomobilskih gum. S tem bi obcutno povečali svoj delež na evropskem trgu, kjer se vsako leto proda okrog 51 milijonov avtroplascov, nekaj več od te številke pa je Sava proizvedla od svojega začetka izdelovanja radialnih pnevmatik 1.1.1972. (STA)

NOVA POBUDA / PRI ZAVAROVALNICI GENERALI

Nova zavarovalna polica kot investicija

Zavarovalnica Generali je v teh dneh začela ponujati novo zavarovalno polico »unit linked«, ki je vezana na notranji sklad »Euro blue chips«. Ta tip police združuje v sebi tipične značilnosti oblike investiranja z velikim finančnim deležem - ponuja jo namreč zavarovalna družba, ki upravlja v svetu z aktivno 122.000 milijard lir - in prednosti, ki so značilne za zavarovalne police.

Nova polica predstavlja posebno obliko življenjskega zavarovanja z enkratno premijo, kateri pripadejo ustrezni deleži notranjega investicijskega sklada »Euro blue chips« in je torej neposredno povezana z vrednostjo samih deležev.

Notranji sklad »Euro blue chips« ima za cilj povečanje vrednosti na srednji rok in v glavnem investira v delnice evropskih podjetij, ki jih ponujajo na glavnih urejenih trgih. Posamezne delnice se izbira v okviru indeksa MSCI (Morgan Stanley Capital International) Europe Index, ki predstavlja glavni indeks za evropske »blue chips«. Pri tem se upošteva premoženjska trdnost, donosnost in možnost za razvoj teh podjetij.

Ob tem je treba poudariti tudi izključ-

no zavarovalne značilnosti nove police. V primeru smrti zavarovanca pred iztekom pogodbe bodo dediči dobili kapital, ki nikakor ne bo nižji od enkratne vložene premije in to ne glede na to, kako bodo na trgih kotirali podpisani deleži na trgu. Ta kapital je oprosten vsakega davka vključno z davkom na dedščino in ga ni mogoče zarubiti niti zapleniti.

Zavarovalno polico je mogoče skleniti v vseh poslovalnicah Zavarovalnice Generali do 30. januarja 1998. Najmanjši znesek za enkratno premijo je 5 v predpisani omejitvi do 2,5 milijona lir tudi mogoče odbiti v davčni napovedi IRPEF. Vložena vsota bo indeksirana na osnovi donosa letnih obveznic Bot z zapadlostjo na dan 30.1.1998. Takrat bo zavarovalna družba tudi določila stevilo deležev, ki pripadajo posameznim zavarovancem. Ovrednotenje deležev bo vsakodnevno objavljeno v dnevniku Il Sole 24 ore.

Ob izteku investicije, ki je predvidena za 31. 1. 2005, bo zavarovancem izplačan kapital, ki bo določen v skladu s stevilom deležev in njihovo vrednostjo na tisti dan.

TRGOVINA NA DEBELO / PROJEKT GALILEO

Italijanski veletrgovci skupaj proti tuji konkurenci

»Velikani« italijanske distribucijske mreže so v nekaj letih spravili na kolena desetisoče malih italijanskih trgovcev. Na robovih mest ali izvozi avtocest so zgradili velike trgovske centre, do katerih kupci lahko pridejo na velika brezplačna parkirišča. Od časa do časa v lokalnem časopisu objavljajo velike oglase, s katerimi ponujajo nekaj proizvodov po zares nizkih cenah. Mali trgovec mora namreč za enak proizvod grosistu plačati več, kot je cena v taksnem supermarketu. Najbrž tudi zaradi tega v marsikaterem prodajnem centru piše, da posameznemu kupcu prodajo le določeno količino proizvodov po va- bljivi ceni.

Mali trgovci cestokrat takšne konkurence ne vzdržijo. Vrh vsega je treba v središčih mest plačati parkirno. Zaradi tega čedalje več malih trgovcev oddaja obrtna dovoljenja in zapre lokal. Nekaj takega vidimo sedaj se zlasti v Furlaniji, kjer si veliki prodajni centri delajo zelo veliko konkurenco.

Veliki italijanski podjetniki, ki so sli v sirjenje distribucijske mreže, so

se zbili zelo hude in ostre francoske in avstrijsko-nemske konkurence. Nemci in Avstrijci so kupili vrsto veletrgovin in tudi majhnih supermarketov, se zlasti na italijanskem severovzhodu. V teh trgovinah prodajajo največ italijanskega blaga, ljudje pa so se že navadili na avstrijske in nemske izdelke. Vseposod v Italijo prodirajo z velikim uspehom tudi Francozi. Ponekod so zgradili nove centre, drugod so kupili že obstoječe in jim le postopoma spreminjajo ime.

Italijanski veletrgovci in tudi industriji so se se se le po nekajletnem uspešnem prodiranju tujcev zavedli, da so ti bolj agresivni in zato pridobivajo klientelo. Istocasno prodajajo vedno več tujih proizvodov, tako da trpi tudi italijanska industrija. Nekatere dežele na severu so sicer v zadnjem času omejile možnost gradnje in odpiranja novih trgovskih centrov, kar naj bi omililo hud položaj v katerem so se znašli mali trgovci.

Nekatere največje italijanske skupine so zato skupaj pripravile nacrt z

oznako »Progetto Galileo«. Za isto mizo so se znašli zastopniki distributerjev Coop Italia, Pam, Esselunga itd. ter industrijcev Ferrero, Parmalat, Barilla, da omenimo le nekatere. »Progetto Galileo« naj bi bilo zavezništvo med proizvajalci in distributerji, ki naj bi zavrla konkurenco tujcev. Nekateri v Italiji se boje, da Francozi ne bi pokupili velikih distribucijskih mrež, kot se je to že zgodilo v Spaniji.

V italijanskem trgovskem sektorju je skupina Coop na prvem mestu. Njihov lanski promet je znašal 13.164 milijard lir. Sledi skupina Vegè z 12.000 milijardami, La Rinascente je tretja s 7.171 milijardami. Sledijo Crai (6.040), Despar (5.650) Sisa (5.100), GS (5.044), Conad (4.646), Standa (4.039) in Esselunga (3.600 milijard lir). V nekaterih primerih se prihaja do pobud o nakupu in torej združevanju. V prejšnjih mesecih je npr. družina Berlusconi pokupila veliko delnic grupe Standa, skoraj gotovo z namenom, da to podjetje proda nekomu, ki bi si zadel več sto trgovin v vsej državi.

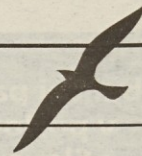
M. Waltritsch)

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	28. NOVEMBER 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1712,00	1747,00
	nemška marka	969,00	989,00
	funt sterling	2867,00	2922,00
	švicarski frank	1195,00	1225,00
	belgijski frank	46,47	48,47
	francoski frank	287,00	297,00
	danska krona	252,00	262,00
	norveška krona	234,00	244,00
	švedska krona	217,00	227,00
	kanadski dolar	1191,00	1231,00
	portugalski eskudo	9,08	9,98
	nizozemski gulden	854,00	879,00
	avstrijski šilling	136,60	141,10
	španska pezeta	11,08	12,18
	grška drahma	5,93	6,73
	irski sterling	2512,00	2592,00
	japonski jen	13,01	13,91
	avstralski dolar	1125,00	1195,00
	madžarski florint	8,50	10,00
	hrvaška kuna	260,00	280,00
	slovenski tolar	10,20	10,55

KMEČKA BANKA - GORICA	
28. NOVEMBER 1997	v LIRAH
valuta	prodajni
ameriški dolar	1711,00
nemška marka	971,00
francoski frank	288,00
nizozemski gulden	855,00
belgijski frank	46,72
funt sterling	2845,00
irski sterling	2512,00
danska krona	253,00
grška drahma	6,06
kanadski dolar	1192,00
švicarski frank	1199,00
avstrijski šilling	137,01
slovenski tolar	10,15

MILANSKI DEVIZNI TRG	
28. NOVEMBER 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1727,350
EKU	1942,410
nemška marka	979,780
francoski frank	292,770
funt sterling	2898,490
nizozemski gulden	869,460
belgijski frank	47,500
španska pezeta	11,591
danska krona	257,390
irski sterling	2557,340
grška drahma	6,243
portugalski eskudo	9,589
kanadski dolar	1215,590
japonski jen	13,531
švicarski frank	1211,750
avstrijski šilling	139,230
norveška krona	240,340
švedska krona	223,390
finska marka	324,110

MILANSKI BORZNI TRG					
28. NOVEMBER 1997			INDEKS MIB-30: +0,76		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	15.903	+0,39	Mediaset	8.577	+0,21
Bca Comit	4.936	+0,67	Mediobanca	12.209	+0,01
Bca di Roma	1.429	-2,65	Montedison	1.425	-0,41
Bca Fideuram	7.139	+0,56	Olivetti	968,50	-0,37
Bco Ambros.	5.644	-2,42	Parmalat	2.487	+1,42
Benetton	26.517	—	Pirelli Spa	4.315	-0,25
Credit	4.683	-0,88	Ras	16.084	+0,37
Edison	9.323	+1,72	Rolo	24.726	+0,55
Eni	10.016	-1,34	Saipem	9.725	-0,41
Fiat	5.007	+0,07	San Paolo To	14.188	+1,05
Generali	38.754	-0,25	TIIM	6.989	+0,07
Imi	18.013	+0,07	Telecom Ita	10.757	-0,43
Ina	2.980	+1,01			
Italgas	6.711	-0,01			
La Fondiaria	8.027	-0,73			

NOVICE

Signori v Sampdoria

MILAN - Laziov nogometaš Giuseppe Signori je prestopil v Sampdoria. Društvi sta se dogovorili za solastništvo in ocenili, da Signorijeva izpisnica velja 15 milijard lir. Sef Laziovega tiskovnega urada De Mita je pojasnil, da dogovor ne predvideva prestopa argentinskega igralca Verona v Rim ne takoj je prihodnje leto. Predsednik Sampdoria Enrico Mantovani je dodal, da je treba v zvezi s Signorijem pojasniti se nekaj podrobnosti, a igralcev menažer Oscar Damiani je dodal: »Signori je že v dresu Sampdoria.

Italija s Češko Slovenija z Nemčijo

FERRARA - Po zmagi z Latvijo se bo italijanska košarkarska reprezentanca v današnji drugi kvalifikacijski tekmi za nastop na evropskem prvenstvu pomerila s Češko. Selektor Tanjevič bo Fucko spet postavil na zunanjo igralno pozicijo. »Vem, da Gregor igra boljše kot »številka 4«, a jaz moram tudi skrbeti za razvoj ostalih visokih igralcev mostva,« je pojasnil Tanjevič. »Jaz nimam problemov, na novo vlogo pa se moram se privaditi. Najtežje je, ko moram pokrivati nizje in hitreje nasprotnike, res pa je, da jih lahko v napadu prisilim, da igrajo blizu kosa,« je dodal Fucka. Slovenija se bo bo sijajni zmagi proti Grčiji v Polzeli (pricetek ob 18. uri) pomerila z Nemčijo.

V Sežani nogometni vrsti mladih Italije in Slovenije

V četrtek, 4. decembra, ob 13.30, bo na sežanskem stadionu mednarodna prijateljska tekma državnih reprezentanc under 18 Slovenije in Italije. Priznatorji vabijo na ogled tekme vse ljubitelje tekme.

Nagrajevanje Barcolane

Jutri bo v dvorani Saturnia na pomorski postaji v Trstu slovensko nagrajevanje letošnjega 29. jesenskega pokala v jadraniu, popularne Barcolane. Nagradili bodo zmagovalce v posameznih razredih, desetim odstotkom najboljših iz vsakega razreda pa bodo izročili kopijo umetnine slikarja Marina Cassettija. Skupno bodo nagradili 131 jadrancev.

Indiana brez težav s Kanadčani

INDIANAPOLIS - V ameriški košarkarski ligi NBA je bila v četrtek ponoči odigrana le ena tekma. V Indianapolisu je domače mostvo Pacers s 106:85 premagalo Vancouver. Pacersi se niso preveč namučili, z lahko zmago pa so ohranili bleščečo tradicijo tekem z Vancouverom, saj gostje iz Kanade vse od svoje ustanovitve leta 1995 se niso zmagali proti Indiani, ceprav sta mostvi odigrali že 14 tekem. Sinoci je bil najboljši Chris Mullin, ki je dosegel 27 točk, največ v letošnji sezoni, Reggie Miller pa z 21 točkami tudi ni veliko zaostajal.

Borovci gladko izgubili

V drugem kolu turnirja Memorial Felluga v malem nogometu so borovci utrpeli zanesljiv poraz, saj so bili nasprotniki mnogo boljše v vseh elementih igre in našim niso dopustili, da bi se kaj pogosto nevarno približali nasprotnim vratom. Plavordeci so se enakovredno upirali le prvih 10 minut, po prejetem голу pa so se preveč »odprli« in tak omogočili gostom, da so »bombardirali« Borovega vratarja, ki je z dobrimi posigi preprečil hujši polom. Nekaj minut pred koncem je Giacomini le presenetil zadnjega nasprotnikovega moza in tako so borovci dosegli vsaj castni zadetek. Prihodnji teden bodo »Puntigamerji« preverili kakovost igralcev CRT-ja. Tekma je na sporedu v torek, 2. decembra s pricetkom ob 20.00 vedno na Stadionu 1. maj. **Bor Puntigamer - Il Giulia 1:5 (0:2)**
BOR: M. Bandi, Giacomini, V. Jogan, Battilana, Volk, P. Krčalic (D. Kovacic), Smotlak (Sluga). Strelec: Giacomini. (VJ)

Obvestila

ZSSDI obvesca, da bo v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri v domu A. Sirku v Križu seja smučarske komisije.

SK BRDINA sporoča, da je možno vpisovanje za zimovanje na mariborskem Pohorju še v ponedeljek, 1. decembra, od 19. do 21. ure, na sedežu kluba - Proseška ul. 131 Opčine, tel. 212859.

SK DEVIN prireja smučarski beli teden od 17. do 24. januarja 1998 v krasni Val di Fassa. Pričakuje naz 100 km snežnih smucin, da ne bi govorili o »Super Dolomiti ski-ju«. Nastanitev je predvidena v udobnem hotelu v kraju Vigo di Fassa, po izredno ugodni ceni. Informacije nudi tajništvo v večernih urah na tel. 2916004.

SK DEVIN obvesca, da je še nekaj prostih mest, v okviru noveletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98, v smučarskem središču Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

TPK SIRENA organizira tečaj za dopolnjevanje jadranja pod vodstvom kapetana S. Chersija. Namenjeno odraslim osebam. Informacije v ponedeljek in v petek, od 18. do 20. ure. Tel. 422696.

SMUČANJE / PARALELNI SLALOM

Premoč Nemkinj

Urška Hrovat odlična peta

MAMMOTH MOUNTAIN (ZDA) - Nemske smucarke so včeraj v paralelnem slalomu za svetovni pokal v ameriskem kraju Mammoth Mountain dosegle pravo zmago-slavlje, saj so se kar štiri uvrstile v polfinale. Zmagala pa je Hilde Gerg pred rojakinjo Martino Ertl. Na zelo dobro 5. mesto se je uvrstila Slovenka Urška Hrovat, medtem ko je razocarala Italijanka Deborah Compagnoni, ki je bila izločena v osmini finala. Compagnoninejva je tako tudi izgubila prvo mesto na skupni lestvici. Sedaj namreč vodi Martina Ertl.

CETRIFINALE: M. Ertl (Nem) - U. Hrovat (Slo) +0, 411; A. Meissnitzer (Av) - L. Piccard (Fra) +0, 412, H. Gerg (Nem) - Nowen (Sve) +0, 623, K. Seizinger

(Nem) - R. Götschl (Av) 0, 638.

POLFINALE: M. Ertl - A. Meissnitzer +0, 312; H. Gerg - K. Seizinger +0, 357. FINALE ZA 3. MESTO: A. Meissnitzer - K. Seizinger +0, 104. FINALE ZA 1. MESTO: H. Gerg - M. Ertl +1, 485.

KONCNI VRSTNI RED: 1. H. Gerg (Nem); 2. M. Ertl (Nem); 3. A. Maissnitzer (Av); 4. K. Seizinger (Nem); 5. U. Hrovat (Slo); 6. L. Piccard (Fra); 7. Y. Nowen (Sve); 8. R. Götschl (Av); 9. D. Compagnoni (Ita); 10. I. Kostner (Ita); 11. F. Masnad (Fra); 12. H. Zurbiggenb (Svi); 13. A. Wachter (Av).

Danes bo na sporedu zenski supervelislalom, ki so ga morali v četrtek prekiniti zaradi snežnega meteža.

KOŠARKA / DREVI V C LIGI

Jadran NTKB: igrati brez podcenjevanja

»Bojim se samo podcenjevanja. Če bomo igrali, kot znamo in zmoremo, potem mislim, da lahko premagamo tudi ekipo iz Castelfranca. Moram pa pristaviti, da sem merd tednom na treningih opazil pri igralcih samozadovoljstvo. Po treh zaporednih zmagah igralci mislijo, da lahko sedaj igrajo bolj sproščeno. Pa ni tako. Vsako tekmo je treba igrati na vso moč, in to od prve do zadnje minute. V tej ligi ni lahkih nasprotnikov, predvsem ce nimaš pravega pristopa do tekme,« je dejal Jadranov trener Walter Vatovec pred drevisnjim domacim srečanjem proti ekipi Castlegarden iz Castelfranca.

V Jadranovem taboru si torej nadejajo, da bi nadaljevali uspešno serijo zmag in bi tako dosegli zastavljeni cilj, uvrstitev med prvih pet, ki omogoča igranje v končnici prvenstva.

Mostvo iz Castelfranca je ze stari Jadranov znanec, saj sta ekipi igrali med seboj ze 16 prvenstvenih srečanj. Obracun je zanesljivo v korist jadrancev (11:5). V C ligi je Jadran sedemkrat premagal Castelfranco, izgubil pa 3. Ostale tekme so igrali v B ligi.

Castelfranco zadnja leta sodi med kakovostno srednje ekipe C lige. Glede na lansko sezono je zamenjal trenerja Perocca s Pierluigijem Cardinom. Klub so zapustili tudi starejši igralci kot Pelloia, Tognon, Bertocco in Pozzebon. Novi nakup je le Sergio Bisello iz Roviga. Stebra mostva pa sta Fabio Coldebella, letnik 1967, bek, 194 cm visok, in center Simone Guidolin (1971, 200 cm).

Jadran je na drevisnjem srečanju seveda favorit, vlogo favorita pa bo treba dokazati na igrišču.

V GORICI / PODPIS POGODBE

Kmečka banka pokrovitelj

Goriški bančni zavod bo podpiral mladinsko dejavnost SZ Dom

Kmečka banka bo od slej pokrovitelj vsega mladinskega gibanja pri SZ Dom. Pred dnevi sta namreč ravnatelj Kmečke banke Tullio Cianciolo in predsednik SZ Dom Livio Semolic podpisala enoletno pogodbo, s katero bo goriški bančni zavod finančno podpiral vso mladinsko dejavnost pri Domu, mladinsko košarko, minibasket, orodno telovdbo in ritmično gimnastiko.

Kmečka banka je s tem dokazala, da ne podpira samo »agonističnega športa«, temveč

da nudi svojo pomoč tudi mladinski sportni dejavnosti, kar je za vsako društvo, predvsem mestno, kot je SZ Dom, izredno pomembno.

Na sliki (Bumbaca): predsednik SZ Dom Livio Semolic in ravnatelj Kmečke banke Tullio Cianciolo med podpisom pogodbe.

TENIS / DAVISOV POKAL

Neverjetno, Švedi vodijo z ZDA z 2:0!

Björkman premagal Changa, Sampras odstopil zaradi poškodbe - Danes dvojice

GOETEBORG - Neverjetno! Po prvem dnevu finala Davisovega pokala Švedska vodi proti ZDA kar z 2:0. Taksnega razpleta seveda nihče ni pričakoval, saj so bili v tem srečanju Američani nesporni favoriti.

Veliki dvoboj se je včeraj ugodno začel za Švede ze po prvi tekmi posameznikov med Björkmanom in Changom. V prvem setu izredno požrtvovalno igral in premagal svojega nasprotnika s 7:5. V drugem nizu je Chang brez težav slavil in prepustil Švedu le eno točko. Do odločilnega trenutka celotnega dvoboja je prisel v tretjem setu, ko je Američan vodil ze s 3:0. Sledil je velik preobrat domačega tenisača, ki je nadoknadil zaostanek in

ob podpori 10.000 navdušenih navijačev zmagal v tem setu s 6:3. Z enakim rezultatom je nato Björkman slavil tudi v četrtem setu.

V drugi tekmi dneva je vse kazalo, da bo Pete Sampras po hitrem po-

stopku odpravil Larssona in tako stanje za ZDA tudi izenačil V prvem setu je namreč zmagal s 6:3. Ze v drugem setu pa je Američan imel težave z mišici na mecih in izgubil niz s 6:7. V tretjem setu ob vodstvu Larssona z 2:1 je postala poškodba tako boleča, da je moral ameriški as in številka ena na svetu odstopiti.

Sedaj postaja naloga Američanov izredno izredno težka.

VČERJASNJA IZIDA: Björkman - Chang 7:5, 1:6, 6:3, 6:3, Larsson - Sampras 3:6, 7:6, 2:1, b.b.

DANASNJI SPORED, ob 14.00: Björkman, Kulti (Švedska) - Martin, Stark (ZDA).

JUTRI, od 13.00 naprej: Björkman - Sampras (?), Larsson - Chang.

KOŠARKA / V C2 IN D LIGI

Vremec: Treba bo reagirati

Bor Radenska - Arte derbi kola

C2 LIGA

Po 7 kolih C2 lige je Domova ekipa se vedno z dvema točkama, skupno z Intermuggio, na zadnjem mestu lestvice. Tudi v tem kolu ekipa trenerja Semolica nima večjih izgledov za osvojitve novih točk. Jutri bo namreč gostovala pri solidni Barcolani, ki je prav v minulem kolu zanesljivo zmagala v Palmanovi proti Roburju.

Domovci preživljajo krizo, ki je bolj psihološka kot glede same igre. V začetku prvenstva so domovci igrali dobro in so dokazali, da se lahko enakovredno kosajo z ostalimi tekmeji v tej ligi.

Po zmagi nad Intermuggio v 2. kolu pa so domovci nanizali pet zaporednih porazov. Se bo jutri za Domovo ekipo proti Barcolani zacele prepore? Za zmago v Trstu bo potrebno igrati od prve do zadnje minute s polno močjo in ne kot na zadnji tekmi proti Cidroipeseju, ko so le občasno z igro povsem zadovoljili.

D LIGA

O današnjem in jutrišnjem kolu D lige smo se pogovorili s Kontovelim trenerjem Andrejem Vremcem.

Andrej, najprej o vaši tekmi s Chiarbolo?

»Z zadnjim nastopom v Gorici proti vodilnemu Arteju nisem bil zadovoljen z načinom, kako smo tekmo izgubili. Od svojih igralcev pričakujem, ce se tako lahko izrazim 'karakterialno reakcijo'. Chiarbola je solidna ekipa, saj ni naključno na drugem mestu lestvice. Po-

navljam pa, da ze proti Chiarboli pričakujem dobro in predvsem značajno igro svojih fantov.«

Kontovel bo igral proti drugouvršeni, borovci pa proti prvemu z lestvice, goriškemu Arteju ...

»To bo gotovo lepa in zelo zanimiva tekma. Ce bo zmagal Arte, potem je jasno, da bo goriška ekipa postavila resno kandidato za končno prvo mesto. Upajmo torej, da bodo borovci prekinili zmagovito serijo Goricanov in da bi bilo prvenstvo tako spet odprto. Bor ima solidno ekipo, ki lahko premaga vsakogar

v tej ligi, posebno se na lastnem igrišču.«

Kaj pa o tekmi Cicibonašev?

»Prav ta teden smo igrali trening tekmo s Cicibono, ki me je prijetno presenetila. Ekipa je v dobri formi in mislim, da je favorit na srečanju proti The Duke Pub. Mislim, da v tej ligi nima vsaka ekipa takih izrazitih strelcev, kot jih ima Cicibona, kot so Ursič, Persi in Zuppin. Predvsem Marko Ursič je, po mojem mnenju, izredno napredoval.« (bl)

ODBOJKA / ŽENSKA B2 LIGA

Proti Dolu treba trud končno konkretizirati

Koimpex Nuova Kreditna drevi v Repnu trdno računa na drugi par točk - Verjetno brez Molassijve

Odbojkarice Koimpexa Nuove Kreditne bodo danes v Repnu gostile ekipo Dola, ki je lani napredovala iz C1 lige, v kateri je bila druga sila. Dolo je solidna sesterka, nekajkrat pa je že na svoji koži občutila krutost letošnje B2 lige. Gladko je zmagala v Trstu proti Omi, doma je ugnala živhano Teodoro, na ostalih tekmah pa se je dobro upirala tekmečem, a potegnila krajši konec. V tem je njena pot podobna poti Slogine sesterke: raven igre je zadovoljiva, a to igro je zelo težko konkretizirati z ustreznimi rezultati. Tako tudi drevisnji spopad v Repnu trenutno sodi v kategorijo važnih tekem za obstanek v ligi, kar praviloma pomeni, da o zmagovalcu odločajo živci in borbenost.

Trener Blahuta na tej tekmi skoraj gotovo ne bo mogel računati na mlado Eliso Molassi, ki si je v svoji prvi drugoligaski sezoni že priborila status standardne igralkice. Na treningu si je poškodovala gleženj. Po dveh tekmah se bo v ekipo vrnila Katja Fabrizi. Glede na poškodbo Molassijve bi lahko tudi zaigrala v začetni postavi. Sicer pa ima trener s tem v zvezi še nekaj variant, saj lahko na centru igra ta vsaj se Barbara Gregori in Vincenzijeva.

O nasprotniku v Sloginem taboru ne razpolagajo z natančnejšimi informacijami, vsekakor pa računajo, da bodo s pomočjo navijačev prisli do druge zmage, ki je se kako potrebna.

Elisa Molassi se je poškodovala

ODBOJKA / DEŽELNE LIGE

Agraria Terpin ne sme podcenjevati Buie Imsa BCC Sovodnje pričakuje četrto zmago

Težko gostovanje za sočane - Igralke Olympie v Tržiču - D liga: Naš prapor prvič doma

Ljubitelji odbojke bodo imeli danes nekaj več izbire, saj bo glavna naših ekip v deželnih ligah igrala na domačih tleh. V moski C ligi bo **Olympia Agraria Terpin** gostila Buio, ki je lani nastopala v C1 ligi in v 26. kolih dosegla samo devet zmag, kar ni bilo dovolj za uvrstitev v B2 ligo. Po porazu Eltorja v derbiju prejšnjega kola s Pozzom so Goricani sami na vrhu lestvice, kar pa jih ne sme uspavati, saj imajo na lestvici za sabo še celo vrsto nevarnih tekmecev, s katerimi se bodo morali se pomeriti, eden od teh pa je tudi Buia, čeprav je v zadnjih dveh kolih obakrat potegnila krajši konec (doma z Il Pozzom in v Tržiču). Lahko sklepamo, da bo končno zmago v tej ligi dosegla ekipa, ki bo znala ohraniti pravo formo in motivacijo skozi celo sezono.

Soca Unitecno bo gostovala pri Eltorju. Pomlajeno vrsto trenerja Stefana Cotica čaka gotovo zelo zahtevna naloga, saj stopnja uigranosti med veterani in mlajšimi silami se ni optimalna, zlasti mlajši pa se morajo tako na treningih kot na tekmah truditi, da se cimprej polnopravno vključijo v igro mostva. **Borovci** bodo na 1. maju gostili nekdanjo deželno velesilo Rojalese. Borovci so že brez točk, gostje pa so prvi osvojili prejšnji teden proti San Vitu.

V enakovredni ženski C ligi bo **Olympia Kmečka banka** popoldne gostila v Tržiču. Tamkajšnji Alimentaria Beer je po zmagi v Sovodnjah spet zapadel v krizo, čeprav baje tudi proti Fiume Venetu ni igral slabo. Goricanke so favoritinje, a nasprotnika ne kaže podcenjevati. Im-

sa **BCC Sovodnje** bo gostila Juvenilio. Tamkajšnja do lani zelo perspektivno ekipa je zapustil sponzor, sesterko so skoraj povsem razformirali in do zdaj v prvenstvu se ni osvojila seta. Po dveh porazih v Valovem taboru spet pričakujejo zmago, čeprav je nastop Michele Tomasini pod vprašajem.

V D ligi bo **Naš prapor** prvič igral doma (Kulturni dom), pomeril pa se bo s Prato, ki je izpadla iz C lige. Pričakujemo, da bodo tokrat Brici postregli z boljšim nastopom kot v prvem kolu, čeprav na-

sprotnik brzkone ni slabši od Rozzola, proti kateremu so gladko izgubili. Mladi **Val Koimpex** bo se drugič zapored igral doma, tokrat proti Cornu, ki mogoče ni boljši od Futura, ki je v Standrežu ze potegnila krajši konec. Doma igra tudi oba ženska četroligasa. **Bor Friulexport** bo (brez poskodovane Azmanove) gostil letos precej ambiciozni Staranzano, ki pa se je lani komajda resil, **Sloga Sava** pa bo igrala z ekipo Ristorante del Doge, ki je po nekaj letih častnega nastopanja v C2 ligi lani izpadla.

NAMIZNI TENIS / ZGONIŠKE PRVOLIGAŠICE JUTRI V GOSTEH

V Messini bo nepremagani Kras Generali prvič pod hudim pritiskom

V A2 ligi ima Kras Corium proti vodilnemu Bocnu malo možnosti

Do konca jesenskega dela prvenstva v ženski A1 ligi manjkata se dva kroga. V nedeljo dopoldne bo prva ženska postava Krasa Generali spoznala odpornost mesinske ekipe Che-Lin. Krasova dekleta so doslej nanizala štiri prvenstvene zmage (Muravera, Terni, Turin, Novara). Mesinskemu prvoligasu se je doslej izmuznila le zmaga proti Castellani, državnemu prvaku in favoritu za ponovitev tega naslova. Prva Krasova postava se je temeljito pripravila na gostovanje petega kroga. V ta namen so Wang Xue Lan in sestrini Vanja in Katja Milic opravile se dodaten trening - prijateljsko tekmo v Izoli.

Napovedi so nevhvaležno pravilo, vsekakor pa je mesinski tekmečev nevaren in krasovke se dobro zavedajo, da gredo na jug po velik zaloga. Nasprotnikova Kitajka Chen Yun (prestopila iz Castellane) je v lanski sezoni edina zamajala pre-

stol prve tujke v Italiji Krasovi Kitajki Wang Xue Lan. Messina se je ojacila tudi z obrambno igralko - evropsko mladinsko prvakinjo Deniso Zancaner, s katero ima Vanja Milic (st. 9) se neporavnane račune iz mladinskega državnega prvenstva.

Na nedavnem kvalifikacijskem turnirju v Novari je tretje igralka Che Lina Bolgarka Nicoletta Stefanova, morala položiti orožje pred Katjo Milic (st. 16). Kako bo v Messini?

Medtem so bile odigrane tudi zaostale tekme, tako da je razpored v zgornji polovici osmih ekip naslednji: vrh si delita mantovska Castellana in Kras Generali, 3. in 4. mesto pa Coccaglio in Messina.

V ženski A2 ligi ima Kras Corium proti vodilni Aosti z Morettijevo Xin Ya Pink in Lazzarijevo skoraj nima možnosti za zmago. Kar pa so pokazale novinke v ligi

ODBOJKA / B2 LIGA

Koimpex mora zmagati

Igra v Moglianu pri zadnjemu na lestvi-

Nekoliko nepričakovan poraz v Trevisu je slogaše postavil v položaj, da si drevi v Moglianu skoraj že ne morejo privoščiti poraza. V naslednjih kolih se bodo namreč Koimpexovi odbojkarji pomerili z nasprotniki, ki so na papirju močnejši. To naj ne bi veljalo za Mogliano, ki je med prestopnim rokom izgubil dva močna tolkaca, eden od teh je bil sploh njihov najboljši, to je Rossato. Kaze, da ju ni ustrezno nadomestil, saj je Mogliano na lestvici se edini brez točk. Zato so igralci Maria Čaca trdno odločeni, da danes popravijo slab vtis iz Trevisa. Lahko recemo, da je to za njih tudi imperativ.

K sreči, v mostvu ta čas ni težav s poškodbami. Ekipa je med tednom odigrala dve prijateljski tekmi s tretjeligasema Elotrjem in Riguttijem, na svoj račun pa so prisli tudi tisti, ki manj igrajo, v tem trenutku pa je potrebna pomoč vsakega posameznika.

Valovci danes prosti

Odbojkarji La Goriziane Kmečke banke bi morali danes odigrati tekmo 5. kola B1 lige proti Ferrari, ki pa se je tik pred pričetkom prvenstva odpovedala nastopom. Valovci bodo tako soboto lahko preživeli v družinskem krogu oziroma med prijatelji. Po sinocnjem treningu se bodo namreč dela spet lotili v ponedeljek. Med tednom zaradi gripe ni treniral Davor Sulina, rezervni igralci pa so skupaj z mladimi iz D lige odigrali prijateljsko tekmico z Mosso. Izboljsuje se tudi zdravstveno stanje Ales Ferija.

domači šport

Danes

Sobota, 29. novembra 1997

KOSARKA

MOSKA C LIGA

20.30 v Brisckih, Ervatti: Jadran NTKB - Castelfranco Veneto

MOSKA D LIGA

20.30 v Trstu, Ul. Locchi: Chiarbola - Kontovel La Nuova Edile; 21.00 v Trstu, Ul. Forlanini: The Duke Pub - Cicibona Pref. Marsich

NARASCAJNIKI

16.00 v Gorici, Ul. Rismondo: Dom Kmečka banka - Bor; 18.00 v Brisckih, Ervatti: Polet - Ferroviario

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Moglianu Venetu: Colorificio San Marco - Koimpex

ZENSKA B2 LIGA

20.30 v Repnu: Koimpex Nuova Kreditna - Dolo

MOSKA C LIGA

20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia Agraria Terpin - Ideal sedia Buia; 20.30 v San Giovanni al Natisone: Eltor - Soca Unitecno; 21.00 v Trstu, 1. maj: Bor - Rojalese

ZENSKA C LIGA

18.30 v Tržicu: Alimentaria Beer - Olympia Kmečka banka; 20.00 v Sovodnjah: Imsa BCC Sovodnje - Juvenilio

MOSKA D LIGA

17.00 v Standrežu: Val Koimpex - Como; 20.00 v Gorici, Kulturni dom: Naš prapor - Prata

ZENSKA D LIGA

18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Staranzano; 20.30 na Opcinah: Sava - Rostorante del Doge

MLADINCI

18.00 na Opcinah: Koimpex - Volley club

MLADINKE

17.30 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt - Koimpex

DEKLICE

15.30 v Trstu: Oma A - Kontovel A; 16.00 v Dolini: Breg - Nuova Pallavolo

NAMIZNI TENIS

ZENSKA B LIGA

16.00 v Veroni: San Marco - Kras Activa

ZENSKA C1 LIGA

18.30 v Latisani: Libertas Latisana - Kras

MOSKA D LIGA

20.00 v Trstu: Fincantieri - Kras

NOGOMET

DEZELNI MLADINCI

15.00 v Trstu, Ul. Carnaro: Ponziana - Juventina

POKRAJINSKI MLADINCI

14.30 pri Domju: Domio - Primorje; 15.00 v Krizu: Vesna - Portuale; 15.00 v Vizovljah: Latte Carso - Zarja/Gaja

NAJMLAJŠI

15.30 v Tržicu, Ul. 1. maja: Aris San Polo - Sovodnje

ZACETNIKI

16.00 v Dolini: Breg - Zaule Rabuiese

CICIBANI

15.00 v Ronkah: Ronchi - Mladost; 15.00 pri Domju: Domio - Primorje; 15.00 v Dolini: Breg - Fani Olimpia B

MLAJŠI CICIBANI

18.00 v Trstu: Mont. Don Bosco A - Primorje

Jutri

Nedelja, 30. novembra 1997

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Flumignano; 14.30 v Koprivnem: Capriva - Juventina; 14.30 v Locniku: Lucinico - Primorje

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Romansu ob Soci: Pro Romans - Sovodnje; 14.30 v Slovrencu ob Soci: San Lorenzo - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Doberdobu: Mladost - Portuale; 14.30 v San Giovanni al Natisone: Natisone - Primorec; 14.30 v Poggiu: Poggio - Breg

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg B - Sant'Andrea; 14.30 v Repnu: Kras - CGS

NARASCAJNIKI

10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Audax Sant'Anna; 10.30 v Nabrezini: Latte Carso - Primorje

NAJMLAJŠI

10.30 na Padricah: Zarja/Gaja - Latte Carso

ZACETNIKI

9:15 v Krminu: Cormonese - Juventina

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A1 LIGA

14.30 v Mesini: Che Lin - Kras Generali

ZENSKA A2 LIGA

10.30 v Chatillonu: Pink Cervino - Kras Corium

KOSARKA

MOSKA C2 LIGA

11.00 v Trstu, sola Suvich: Libertas Barcolana - Dom Rob Roy Agorest

MOSKA D LIGA

18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Arte Bittesini

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Brisckih, Ervatti: Kontovel - Pozzuolo Basket; 15.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Crodiopepe

NARASCAJNIKI

11.00 v Trstu, Ul. Calvola: Sgt - Kontovel

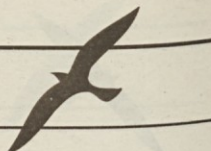
ODBOJKA

MLADINCI

11.00 v Trstu, sola Rossetti: Triestina - Koimpex

MLADINKE

11.00 v Dolini: Breg - Oma

Marko Kravos Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

črtice

JUŽNO MORJE

Cutnost! V tisočeri odtenkih se mi svetlika to pisano veselje, srečna mavrica.

Ko mami, sestri ali sestricam ali kaki prijazni muli na Klancu izjavljam, da se bom z njimi poročil, je to seveda čista ljubezen. To je izraz občudovanja do vsega, kar je žensko na svetu: kako drugače opredeliti željo po blizini, varnosti, neznosti, ta blaženi občutek vznemirjenosti v pomirljivo domačem somraku. Vem, da je vse to ženski spol, ki mi je potreben kot rožam sonce.

Sonce pa je srednjega spola. Zato je sredi neskončnega neba kot zrcalo zalostnemu sebi.

Kaj pa morje? Morje je tudi srednjega spola. Ne, morje ima dvoje značajev, dva pomena: globoko in zamolklo morje - v njem prevladuje močnatost. In južno morje, ki je mehko, toplo narocje, v katerem se je spočenja in spocije vse živo.

Rad se oblačim v ženska oblačila, saj so stokrat lepša in bolj priročna kot fantovska. Ko sem se čisto majhen, se mi zdi imenitno, ko me ob pustu ali na ogled obiskom oblečejo v žensko nošo iz Irpinije v južni Italiji. Starsi so jo, ko so bili tam v konfinaciji, naredili za sestro in ko jo je ona urasla, sem jo podedoval jaz. Ves pisan in okinčan sem v njej, saj jo sestavlja pet kratkih, nabranih krilc, cipkasta bluzja z zlatim okrasjem, resasa ruta in kar se sodi zraven.

Tudi kasneje se ob pustu najraje našemim v mično gospodično, ker je pisanih ženskih cunjic dovolj po vseh kotih. Najbolj prav so mi sestrine ali od sosedovih punc, pa te so preveč otroške. Rad bi bil prava gospodična in zato skušam navleči nase kaj maminega. Kdo ne bi bil taka ženska kot lastna mama?! Najbolj me pritegujejo njeni poročni cevli s peto in fina torbica.

“Ob pustu ni važno, da si lep! Bolj imenitno je, če si strašen ali vsaj smešen,” tako me prepričuje mama, in mi ne pusti, da bi v njenih poročnih oblačilih sel v maskare. A ko se najde nekaj gospodskih cunjic in me naminkajo, sploh nisem smešen: vsi, predvsem ženski svet, se čudijo, kako lepa punčka sem.

V vrtcu nosimo samo haljice, predpasnike: na sinje kvadratke fantki, na rdece pa deklice. Srečni casi, ko te v koraku nič ne zuli.

Nekatere puncke imajo bolj odrasle poteze in od tega zgodnjega dozorevanja so bolj fantalinske kot mi decki, ki smo vsi bolj ali manj krmezljavi, nerodni, preplašeni. Se na spominski sliki iz vrtca, kjer nas je skoraj petdeset skupaj, se to lepo vidi.

Prvo leto mojega vrtca je nad mano bedela tri leta starejša sestra, potem sem si sredi tistih hitro zorečih ženskih moral pomagati sam. Pred svojimi sovrstnicami sem se zavaroval z oponašanjem njihovega vedenja, s čimer sem se jim morda prikupil.

Pozneje, v prvem razredu, je bilo treba obleci hlače in ugrizniti v sad spoznanja. Takrat - o groza! - nastopi tudi čas opredelitve za en ali drugi spol, za eno ali drugo pripadnost.

Bilo je v drugem ali tretjem razredu, ko je sosolec malo pred poukom bahasko narisal na klop zaobljeno obliko, ki je bila podobna česplji ali trebusasti ribi s crto po sredini. Okrog nje so strčale črtice kot zarki pri soncu. Prav na nič drugega me ni spominjalo, čeprav je bilo takih risb vse polno na solskem stranišču in po svetivanskih zidovih.

“Ves, kaj je to?” me vpraša.

“Ma... se mi zdi kot eno sepasto sonce...”

“Kaj se ne ves, da je to mona, pizda, cura?” se napihuje Marino, ki je očitno o tem zvedel pred petimi minutami. “Mi, fanti, imamo tica... punce pa...”

Mona je zame samo napol grda bese-da, s katero se na Klancu obkladamo, pomeni pa toliko kot nič. Pizdo rabi sa-

mo kak prav robavsast možakar, morda je to kaj tako nemarnega kot porkofiks. Kaj je cura, vem, a tisto na klopi niti zdalec ni podobno temu, kar sem videl pri mlajši sestri ali pri Alidi.

“Ta pa že ni taka,” sem si upal reci po pouku, ko so me sošolci vzeli v solo. Narisat je pa nisem znal nič bolje. Zacei so me vneto prepričevati, da je to res to, o čemer odrasli nočejo, da bi govorili. Kaj sem hotel drugega, kot da sem sprejel vse, kar so o tej ženski stvarci se rekli. Predvsem so mi razložili, da odrasli te stvari skrivajo, ker so prepovedane, ker so nespodobne same po sebi.

Poparjen sem: prvič zvem, da je lahko kaj na mojem ali na telesu mojih domačih grdo, umazano. Da ima tudi moja mama kaj s tem?! Meni se zdijo ene pritikline telesa enako čiste kot druge. Da se da z njimi početi nečednosti? Če bi bila katera brez smisla, nerabna, edino to bi se mi zdelo greh.

Nedolgo zatem, od osmega leta dalje, hodimo že k obhajilu. Pred odhajilom je treba odgovarjati in se spokoriti pri spovedi. Med spovednimi vprašanji v belem molitveniku je vrsta malih in velikih grehov. Med njimi je seznam o nemarni nečistosti, s prešustvom, zakonomstvom, celo s tako nemogočim grehom, kot je greh proti naravi.

Si nečistoval? V mislih, besedah, dejanjih? Kako: z očmi, s poslušanjem, z otipavanjem? Sam s sabo ali z drugimi? Ti je bilo pri tem žal?

Pod vtisom prsta pri veronauku, ki zuga, da celo svetnik sedemkrat na dan greši, začutim, da nekaj ni v redu z mano. Imam res tako neobčutljivo, kosmato vest? Kako ne bi tudi jaz grešil na nečist način, ko pa spovednik toliko sprašuje in je v mašnih bukvicah, ki so vezane v belo kost, natančno popisano, kako široka je njiva mesenosti? Si ne bo kaplan mislil, da sem kaj nalašč zamolčal?

Vedno sem imel smisel za sodelovanje, zakaj bi tudi zdaj ne. Zato nekoc skozi rešetke v spovednici le priznam: “Nečistoval sem.”

Kratek molk za rešetko, potem: “Oh. Kako pa?”

“Z dejanjem!” postrežem božjemu služabniku.

Sledi dopolnilno vprašanje z brezbarvnim glasom, ki pa skriva zadrego: “Sam ali z drugimi?”

Malo pomislim in potem priznam: “Najprej sam, potem se v družbi.”

Bogve zakaj se gospod v spovednici tako nestrpno preseda, da vse škripa. Pa saj je pri nauku razlagal, da ni noben greh tako velik, da ga božja ušesa ne bi prenesla in vzela kot znak cloveske majhnosti! In za tak greh, ki sem ga povedal v poizkusne namene, iz gole želje, da bi sodeloval v igri se vsak svetnik greši vsaj sedemkrat na dan... zaradi tega se kdo posebej razburja?!

Izza rešetk zadržan glas cloveka, ki mu nekaj ne gre v glavo: “In kako se je to zgodilo?”

“S spicko sem brskal po dreku. Tudi Boris je prišel zraven, saj je on rekel, da lahko odkriješ, kdo ga je napravil, če dobro pogledaš, kakšen je. Če je kdo jedel cesnje, bo v njem kaka koščica, če spinaco, je bolj crn in trd. Tudi od cokolade je drugačen ali od sira...”

Po pravici povedano sem takrat pri spovedi razpletel to zgodbo res samo zato, da bi s pravim naglavnim grehom ustregel spovedniku. Da ja ne bo zgubljal časa samo z drobnarijami, ki jih Bog že sam spregleda. Veselilo pa me je tudi, da našemu kaplanu razkrivam, kako je mogoče razumeti rek: prijatelja spoznaš po potrebi.

Borisova iznajdba, da cloveka spoznaš tudi po iztrebkah, ki jih pušča za sabo, je čista resnica; in sploh ni tako od muh, če stvar dobro premislimo tudi v prenesenem pomenu.

Res, muhe bi znale o tem veliko povedati!

Potopis⁻⁷⁻

Med prebivalci Andov

Magda Šturman

ATAKAMI, ENA REDKIH ŠE ŽIVEČIH INDIJANSKIH ETNIJ V ČILU

Prijetna in obenem nenavadna vasica San Pedro de Atacama me je tako navdusila, da sem tu ostala dlje, kot sem nameravala. Ze v prvih dneh sem spoznala tudi družino, ki je bila lastnica gostilne Chiloe. Brata lastnice sem spoznala prvi dan, ko je mene in ostale turiste zvečer peljal v Valle de la Luna na ogled luninega mrka. Lucio je delal v rudniku Chuquicamata in ob prostem času je prihajal k sestri na obisk. Nekega dne mi je pokazal vrt, ki ga je pred nedavnim kupil. Dejal je, da namerava na tistem zemljišču zgraditi hotel. Na vrtu je raslo nekaj starih trt, nekaj hrušk in tudi belusi. Predlagal je, naj beluse skuham pri sestri v gostilni Chiloe. Tako sem tam skuhalo rizoto z belusi za vse osebe. Po kosilu me je gospodinja povabila, naj naslednji dan pripravim kosilo za vse goste. Gostilna je imela tudi sobe, kjer so prebivali turisti in delavci, zato je bilo pri kosilu vedno okrog 20 gostov. Se večkrat sem tam kuhala, ob večerih pa sem pomagala pri pomivanju posode. Na ta način sem spoznala veliko domačinov, ki so izredno prijazni in gostoljubni.

Tu sem tako spoznala tudi Juana, ki mi je prvič podrobneje in s ponosom pripovedoval o svoji etnični skupnosti in o večstoletni kulturi. Juanov oče je bil nekoc zaposlen v rudniku Chuquicamata in zivel so v Calami. Ko pa se je oče upokojil, se je družina vrnila v vas San Pedro, na stari dom. Juan je, podobno kot vsi prebivalci San Pedra, Atakam. Slednji so od vselej živeli na tem področju, njihov prvotni jezik je kunska. Zaveden Juan se je poklicno ukvarjal z načrtom o valorizaciji jezika in kulture.

Atakami so se po vsej verjetnosti naselili na področju današnjega San Pedra in okolice se pred 11.600 leti. Najprej so se bavili z lovom in pobiranjem divjih sadežev. Pred približno 5000 leti so se takratni prebivalci začeli ukvarjati s kmetijstvom, pridelovali so koruzo, krompir, quinoa in druge poljščine. S pricetkom kmetijstva so ljudje začeli graditi naselja, ki se sedaj obstajajo: Tocknar, kar pomeni kamen - to je današnja vas Toknoao, Talabre, Ciu-Ciu in se številne druge. Najvažnejše pa je bilo naselje San Pedro de Atacama, ki se je takrat imenovalo Tekar in ki je bilo njihova predstolnica. Atakami so se poleg kmetijstva bavili tudi s trgovino, za katero so bili zelo vešči. Trgovali so z drugimi ljudstvi daleč naokrog in prisli celo do 300 km oddaljenega morja. Atakami so ziveli in se danes živijo tudi v oazah okrog glavnega naselja, kot so Solor, Catarpe, Tolor, Sequitor, Quito, Conti tiukes, in druge. Vsa ta naselja so se do danes ohranila imena v izvornem jeziku. V 12. stoletju so prebivalci zgradili trdnjavo Pukara de Quito, da bi se branili pred občasnimi napadi. Trdnjava je služila tudi kot obramba pred Inki, ki so s severa širili svoje cesarstvo in prisli sem v 15. stoletju. Obramba proti Inkom je bila neuspešna: Inki so podjarmili vsa ljudstva ki so jih srečali po poti, vendar so vladali le 60 let, nakar so sem prisli Spanci. Spet je trdnjava Pukara de Quito služila kot obramba, in tudi tokrat neuspešno. Prvi spanski osvajalec je bil Pedro de Valdivia leta 1540. Valdivia je dal zgraditi sredi vasi trg in naselju spremenil videz. Ob trgu je dal zgraditi cerkev Sv. Petra. Spanci vasi spremenili tudi ime, prisilili so prebivalstvo, naj sprejme katoliško vero, spanski jezik in ostale španske navade. Vseh običajev in starih navad pa niso utegnili izriniti, pa tudi narodne zavesti ne. Upor, ki ga je v 18. stoletju organiziral inkovski potomec z vzdevkom Tupac Amaru v mestu Cusco, je izzval tudi pri Atakamih voljo, da se uprejo španski nadvladi. Vse se je pravzaprav začelo 12. marca 1780, ko je 200 Atakamov napadlo hiso Spanca Pedra Manuel Rubena de Celis. Istocasnno se je pojavil Tomas Paniri, vodja uporniškega gi-

banja, ki je sem prinesel novico o upor in o kruti usmrtnitvi Tupaca Amaru. Tomas Paniri se je zanimal za ponovno ovrednotenje kulture in jezika Atakamov in imel med Indijanci velik vpliv, tudi zato, ker je izviral iz plemiške indijanske družine. Tomasa Panirija je doletela podobna usoda, kot Tupaca Amaru: zaradi njegovega uporniškega duha so ga Spanci usmrtili 14. maja 1781 in ga domačini se danes imajo za heroja.

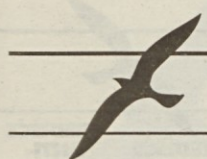
Ceprav živijo danes Atakami, kot vsi Indijanci v Čilu, na povsem moderen način, je njihova identiteta ostala še zelo močna. Veliko prebivalcev je ponosnih, da so Atakami. Od prednikov so podedovali podjetnost in marljivost, saj se veliko izmed njih razmeroma dobro preživlja.

Veliko informacij o Atakamih je mogoče dobiti v vaskem arheoloskem muzeju, ki nosi ime po ustanovitelju, duhovniku Gustavu Le Paigeu. Rodil se je leta 1903 v Belgiji. Leta 1932 je odsel v Kongo kot jezuitski misionar in se je že takrat zanimal za arheologijo. Leta 1952 je prišel v Čile, v San Pedro de Atacama pa je prišel kot duhovnik leta 1955. Kaj kmalu se je začel zanimati za zgodovino Atakamov in za njihovo arheologijo. Zacei je zbirati razne arheoloske predmete in knalu nato ustanovil arheoloski muzej. Zaradi tega velikega dela je dobil mnogo priznanj in zaslug s strani univerze, države, pokrajinske uprave in drugih ustanov. Ljudje, posebno pa domačini, so mu zelo hvaležni, ker je ogromno naredil za valorizacijo njihove preteklosti. Umrl je leta 1980.

Arheoloski muzej Gustava Le Paigea je eden najuglednejših muzejev v Južni Ameriki. Najzanimivejša in najprivlačnejša je zbirka mumij, ki sso stare nekaj tisoč let. Mumije so se na tem področju zelo dobro ohranile prav zaradi izredno suhega podnebja. Najbolj znana je mumija dekleta, ki so ji zaradi lepega videza in lepih, dobro ohranjenih dolgih las, dali vzdevek »Miss Chile«. Poleg mumij so se ohranili številni drugi predmeti iz predkolumbijskih časov, kot na primer razno tkano blago, keramika, razno orodje in nakit, posebno iz zlata, in celo pripomočki, ki so služili za kajenje in vdihavanje raznih halucinogenih rastlin in gliv. V muzeju je prikazano tudi, kakšen vpliv je imela kultura Atakamov, potem ko so jih podjarmili Inki in 60 let kasneje Spanci.

Na slikah: zgoraj »Miss Chile«, mumija v arheoloskem muzeju, spodaj oaza, v kateri so zgradili naselje S. Pedro.

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Steverski: Utrinek s festivala
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.00	Euronews
7.00	Dokumenti: Odkrivajmo zivalski svet
7.30	Otroški variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.30	Variete za najmlajše, vmes nan. Otok Rimba, risanke Kamillo Kromo
10.25	Film: Intrighi al Grand Hotel (kom., ZDA '67, i. Rod Tylor, Catherine Spaak, Karl Malden)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem - Dva srca in hišica (i. Angela Lansbury)
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualna oddaja o morju: Linea blu (vodi Puccio Corona)
15.20	Sedem dni v parlamentu
15.50	Variete: Disney Time, vmes risanke Timon % Pumbaa in Quack Pack
18.00	Dnevnik
18.10	Nabožna oddaja: Sedmi dan
18.30	Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik in sport
20.40	Variete: Fantastico (vodi Giancarlo Magalli in Milly Carlucci)
23.15	Dnevnik, 23.20 Izzrebanje lota
23.25	Aktualno: Posebnosti Tg1 (vodi B. Mobrici)
0.15	Nočni dnevnik
0.35	Sobotni Klub. Film: Bianca (dram., It. '83, r. i. Nanni Moretti, Laura Morante, R. Vezzosi)
2.10	Variete: L' appuntamento (vodi Walter Chiari, 4.)
3.10	Film: Aiuto! Mi sono persa a New York (fant., ZDA '91, i. K. Swanson)

RAI 2	
6.45	Pregled tiska
7.00	Jutranji dnevnik
7.05	Variete: Jutro v družini (vodita Tiberio Timperi in Simonetta Martone)
10.00	Dnevnik
10.05	Evropski dnevi
10.35	Nan.: Hisa gozdnega cuva - Srčni utripi
11.30	Variete: V družini
13.00	Dnevnik, 13.25 Sportna odd. Dribbling, vreme
14.05	Film: Sono un fenomeno paranormale (kom., It. '85)
16.00	Tvoj bližnji
16.30	Film: Torna El Grinta (western, ZDA 75)
18.25	Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05	Nan.: Komisar Rex
20.00	Risanke: Tom in Jerry
20.30	Dnevnik
20.50	Film: Un caso difficile per l' 87. Distretto (krim., ZDA '96, i. J. Pantoliano, Dale Midkiff)
22.30	Proza: Le avventure della villeggiatura (C. Goldoni, i. M. Valgoi), vmes dnevnik in vreme
0.50	Film: Killer Instinct (thriller, ZDA '94, i. Robert Patrick, L. Denier)

RAI 3	
6.55	Film: Gran varietà (kom., It. '53, i. A. Sordi)
7.55	Film: Nel segno di Roma (zgod., It. '58)
9.30	Nan.: Miami Vice
11.00	Aktualno: Il viaggiatore
12.00	Dnevnik
12.15	Aktualna odd. Format: Velika zgodovina
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Tgr - Okolje Italija
15.15	Sport: Rally RAI, 15.25 plavanje, 16.50 kosarka: Italija-Ceska, 17.30 IP v odbojki
18.50	Vremenska napoved
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Aktualno: Art'è
20.20	Variete: Blob
20.40	Variete: Cirkus (vodi Ambra Orfei)
22.30	Dnevnik in deželne vesti
22.55	Aktualna oddaja: Harem (vodi Catherine Spaak)
23.55	Dnevnik in vreme
0.05	Boks: Piccirillo-McCreesh (EP v velter kat.)
2.05	Fuori orario, vmes filma: Yol (dram., Sv.-Fr. '81), Falso movimento ('75)

RETE 4	
6.00	Nad.: Lasciati amare, 6.30 Perla nera
6.50	Nan.: Dove comincia il sole (i. B. De Rossi)
8.40	Pregled tiska
9.00	Eurovillage
9.30	Aktualno: Casa per casa - Nasveti za lepši dom
11.30	Dnevnik
11.40	Aktualna odd.: Forum
13.00	Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik
14.30	Aktualno: Chi c'è c'è, 15.30 Naturalmente su Rete 4, 16.00 Mode di moda, 17.00 Chi mi ha visto?
18.00	Kviz: OK, il prezzo è giusto - Cena je prava
18.55	Dnevnik in vreme
19.30	Variete: Game Boat
20.35	Film: Swarm (fant., '78, i. H. Fonda, M. Caine)
22.40	Film: Nac Arthur generale ribelle (dram., ZDA '32, i. Cary Grant)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.45	Nan.: Komisar Scali (i. Theresa Saldana, M. Chiklis), 9.50 Deset je malo
10.20	Aktualno: Antepima
10.40	Variete: Affare fatto
11.00	Nan.: Robinsonovi
11.30	Variete: Ciao Mara (vodi Mara Venier, sodelujeta Umberto Smaila in Riccardo Pazzaglia)
13.00	Dnevnik TG 5
13.30	Sgarbi quotidiani
13.45	Film: L' ammiraglio è uno strano pesce (kom., ZDA '64, i. Don Knotts)
15.55	Nan.: Pronto soccorso (i. Claudio Amendola)
17.55	Aktualna oddaja o modi: Nonsolomoda
18.30	Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
20.55	Variete: La corrida (vodi Corrado)
23.30	Nan.: N.Y.P.D. - New York Police Department (i. J. Smits, D. Franz), 0.30 Racconti di mezzanotte - Zrtvovanje
1.00	Nočni dnevnik
1.30	Striscia la notizia

ITALIA 1	
6.10	Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina, Ancora insieme con...
10.45	Predstavitve filma Wilde
10.50	Sport: rally
11.20	Nan.: Dva policaja v Chicagu (i. Paul gross)
12.20	Sport studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55	Nan.: Willy princ z Bel Aira
13.25	Otroški variete Ciao Ciao Parade in risanke
14.00	Aktualna odd.: Amici - Prijatelji (vodi Maria De Filippi)
16.00	Variete za najmlajše: risanke, Bim Bum Bam
17.25	Variete: Investigatori invisibili
17.30	Glasb. odd.: Super
18.30	Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: Beverly Hills
19.50	SP v smučanju: moski smuk
21.15	Film: Colpi proibiti (pust., Kjan. '90, i. J.-C. Van Damme, R. Guillaume)
22.55	Sport studio - Magazine
23.25	Aktualna oddaja: Inviato speciale
23.55	Italija 1 sport
0.55	Film: James Tont operazione U.N.O. (It. '65)

TELE 4	
19.30	23.00 Dogodki in odmevi
15.15	Figli miei, vita mia
17.00	Glasba: Musichiamo
19.00	Zoom sport
20.00	Gospodarski tehnik
20.35	La sfera di cristallo
22.05	Osebnosti in mnenja
22.35	Nan.: First and Ten
0.00	Film: Banditi

MONTECARLO	
13.00	19.30, 22.30, 1.00 Dnevnik, 19.50 TMC Sport
10.05	Nan.: Hitchcock
12.00	National Geographic
13.50	Film: La contessa Alessandra (pust., VB '37)
16.00	Dražavno prvenstvo v znanju italijanskega jezika, 20.10 Dr. Spot
20.30	Film: Agente 007 - Missione Goldfinger ('64)
23.15	Film: La vendetta dell'uomo chiamato cavallo

Slovenija 1	
7.30	Vremenska panorama
8.15	Včeraj, danes, jutri
8.20	Otroški program: Radovedni Tacek: Rep, 8.40 Taborniki in skavti, 8.55 Sprehodi v naravo, 9.10 Pod klobukom
9.55	Tibetanski umetniki: Folklorna skupina Nyingtry (2. del)
10.10	Tedenski izbor. Nan.: Ana Marija - ženska gre svojo pot (Nemcija, 2.)
11.00	TV igrice: Hugo (pon.)
11.30	Tednik
12.30	TV avtomagazin
13.00	Porocila
13.05	Razvedrilna oddaja: Karaoke
14.05	Nanizanka: Izpuščena leta (r. Kevin J. Dobson, i. R. Chamberlain, A. Donohoe, Julia Blake)
15.15	Film: D' Artacan in trije kusketirji (ris. kom., Sp.)
16.50	Videostrani
17.00	Obzorik
17.10	Poljudnoznanstvena serija: Havajski kiti grbavci - Tihomorski popotniki
18.05	Na vrtu
18.30	Ozare
18.35	Prodaja
18.40	TV igrice: Hugo
19.10	Včeraj, danes, jutri
19.15	Risanke
19.30	Dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
21.10	Premiera meseca. Film: Dolores Claiborne (ZDA 1951, r. T. Hackford, i. Kathy Bates, J. Jason Leigh, C. Plummer)
22.15	Porocila, vreme, sport
22.40	Včeraj, danes, jutri
22.45	Nad.: Naftarji (VB, r. S. Johnson, i. T. Banham, C. Convey, P. Copley)

TV PRIMORKA	
8.00	17.00 Videostrani
17.00	Kontaktna odd.: Zdravje in mi - Rak na debelem crevesju (dr. Vasja Kruh)
18.10	Iz produkcije ZLTV: TV Novo Mesto
18.40	Videoboom 40
20.00	Napovednik, videospot
20.05	Duhovna misel
20.20	Progr. za otroke: V mojem kosku je pa mavrica
21.30	Zgod. in naravna dediscina: Trdnjave - Kluze
21.50	Celovecerni film

Slovenija 2	
7.45	1.50 Teletekst
8.00	Euronews
9.05	Oddaja o ljubiteljski kulturi: Sledi
9.35	Film: Ukradena miniaturna (Nemcija)
11.00	Pomp
12.00	Otroški program: Zgodbe iz šolke
12.30	Tedenski izbor: Pacific Drive (Avstralija, 77. del)
12.55	Evrogol
13.55	SP v smučarskih skokih
15.55	Kosarka NBA: Detroit - New York
17.30	Teniski magazin
17.55	Kosarka: Slovenija - Nemcija (kvalifikacije wa EP, iz Polzele)
19.30	Nadaljevanka: Pacific Drive (78. del)
19.55	Včeraj, danes, jutri
20.00	Jesenska marjanca
20.55	SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
21.30	Dokumentarna serija: Saga zivljenja - D.N. (Svedska, 1. del)
22.20	Zlata sosedeseta leta slovenske popevke: Nostalgija z beatniki: Tadej Hrušovar
23.20	V vrtincu
23.50	Sobotna noc

Koper	
13.00	SP v smučarskih skokih
15.00	Facciamo festa
15.30	Folkest, 16.10 Teche
16.30	Vsedanes, 17.00* dok. Beyond 2000
17.30	Ecceccimanca
18.00	Program v slov. jeziku: Brez meje
18.30	Zamejski portreti
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - TV Dnevnik, vreme, sport
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	Nan.: Stiri pod deznikom
20.00	Dok. oddaja: Kokoro
20.30	Kosarka. Slovenija - Nemcija (kval. za EP)
22.00	TV dnevnik, vreme
22.15	Kosarka NBA: Detroit Pistons - New York Knicks
	Vsedanes - TV dnevnik,

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Čez morja profi obzorju; 9.40 Potpuri; 10.10 Koncert v repentabski cerkvi 5.10.97; 11.30 Filmi na ekranih; 11.40 Glasbeni predah; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas, nato Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Evergreen; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Koncert GM v KD v Gorici 11.6.97 (2. del); 18.00 Mala scena: Adele Sandrock in Arthur Schnitzer - zgodovina neke ljubezni (r. M. Sosič); 18.45 Živahne melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zrno v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranovih košarkarskih tekem.

Radio Koper (slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.05 Ljudska glasba; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agen-

cijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska; 8.15 Sobotni kviz; 8.50 Kulturni koledar; 9.15 Ne bojte se klasike; 9.45 Du, jes?!; 10.50-12.00 Terenska akcija; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična porocila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO, Jingle, pesem; 16.05 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasba in še kaj; 20.00 Glasba in sport; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz naše diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbrali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's attic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in sport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 Izobraževalni pr.; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Ob-

vestila, osmrtnice; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Ansambel Nagelj; 22.00 Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Kratka igra.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Sobotni val; 8.30 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Šport ob koncu tedna; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobliz; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 18.45 Črna kronika; 19.30 Šport in Vaše melodije; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Jambalaya: Hazeline.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Sobotni koncert; 13.05 Zgodnja dela; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zbori; 15.30 DIO; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.05 V podvečer; 19.00 Kavalir z rožo (R. Strauss); 23.20 Do polnoči; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
zrno račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope in Sredozemlja je območje nizkega zračnega pritiska s središčem nad Britanskim otokom. Hladna fronta bo čez dan dosegla Alpe. S jugozahodnimi vetrovi bo dotekal nad naše kraje razmeroma toplel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.29 in
zatone ob 16.19.
Dolžina dneva 8.51.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 6.32 in
zatone ob 16.46.

MORJE

Morje mirno,
temperatura morja 12,5
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenska obremenitev
se bo krepila. Popoldne
se bo pojavila pri veliko
ljudih. Spanje vremen-
sko občutljivih ljudi bo
moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.19 najnižje -20 cm, 8.21 najvišje 53 cm,
ob 15.13 najnižje -61 cm, ob 21.39 najvišje 30 cm.

Jutri: ob 2.35 najnižje -19 cm, ob 8.51 najvišje 53 cm,
ob 15.43 najnižje -64 cm, ob 22.14 najvišje 32 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	5	2000 m.....	0
1000 m.....	6	2500 m	-2
1500 m.....	2	2864 m	-4

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Na Miru odložili vesoljski sprehod

(KOROLJOV) - V Centru za upravljanje poletov v Korojovu so sporočili, da bodo rusko-ameriški vesoljski sprehod iz ruske orbitalne znanstvene postaje Mir, načrtovan za 6. december, preložili za dober mesec, poroča ruski radio Radio Rossiji. Vzrok za preložitev naj bi bil v tem, da so vesoljci opravili že veliko dela in naj bi zato potrebovali počitek.

Vesoljski sprehod poveljnika postaje Anatolija Solovjova in drugega ladijskega inženirja, ameriškega astronauta Davida Wolfa, naj bi zdaj izvedli 9. januarja, tj. dva tedna pred vrnitvijo Wolfa na Zemljo. Solovjov in prvi ladijski inženir Pavel Vinogradov, ki bi po prvot-

nem načrtu morala opraviti naslednji sprehod, bosta izstopila iz Mira po novem ze 5. januarja in poskusala popraviti zunanja vrata na modulu Kvant 2. Znano je, da vrata ne tesnijo. Potrebščine za popravilo bo Miru dostavila tovorna vesoljska ladja Progres M 37, ki jo bodo na kozmodromu Bajkonur v Kazahstanu izstrelili predvidoma 20. ali pa 23. decembra.

Po locitvi Progres M 36, ki je zdaj združen s postajo, bodo vesoljci utirili in preizkusili rusko-nemski daljinsko vodeni satelit Inspektor (Nadzornik) za varnejši in cenejši zunanji nadzor postaje. Progres M 36 se bo locil od Mira predvidoma 17. decembra. (STA)

»Lebdeča streha«
v Central Parku

NEW YORK - Umetnik bolgarskega rodu Christo Javacheff je napovedal, da bo Central Park v New Yorku za dva tedna prekril z »lebdečo streho«. Podvig naj bi se mu posrečil s pomočjo niza 4, 5 metra visokih in skoraj tri metre širokih kovinskih vrat, ki jih bo na razdalji dveh metrov postavil vzdolž potke v znanem parku. Na vrata bo pritril velike kose platna, ki bodo tako lahko vodoravno lebdele. Samosvoj Bolgar upa, da bo projekt, ki ga bo tudi sam financiral, lahko čimprej izvedel. Christo ima za seboj že dva megalomanska »umetniška projekta»: leta 1985 je v tkanino zavil pariški most Pont Neuf, pred dvema letoma pa je domislil ponoviti se na berlinskem Reichstagu. Tudi lebdeča streha nad Central parkom kot vse kaže ne bo njegov edini prispevek k ameriški umetnosti: neutrudni umetnik se je sklenil pozabavati se z reko Arkansas v ameriški zvezni državi Colorado, kjer naj bi kose platna izobesil vzdolž 50 kilometrov rečnega toka. Svojevrsne ameriške sanje zdaj se čakajo na dovoljenje pristojnih oblasti. (STA/Hina)

Japonci hočejo rekord na tirih

Obrezovalni preizkus ali pa poroke ne bo

TEL AVIV - Ko so jima rabini povedali, da poroke ne bo, dokler zenin ne dokaže, da je obrezan, sta bila zarocenca več kot presenečena. »Se je v dokaz pravovernosti res potrebno sleci,« se je spraševala izraelska nevesta. Zenin, ki se je v Izrael preselil iz nekdanje Sovjetske zveze, je verskemu svetu v mestu Askelon na jugu Izraela v dokaz svojega judovstva predložil osebno izkaznico, pa strogi svetniki niso bili zadovoljni. Če se bo hotel poročiti, se bo moral podvreči obrezovalnemu preizkusu, ki je »sprejemljiva metoda za preverjanje zeninovega judovstva«, kot pravi vrhovni askelonski rabin Haim Jozef Blau. Svet je nadvse tankovestna ustanova pravovernih Judov, ki natančno preišče versko pripadnost vseh, ki se želijo poročiti po judovskem obredu. Judovski verski zakoni namreč prepovedujejo poroko z Nejudom. (STA/Tanjug)

TOKIO - Japonska železnica družba razvija model motornega vlaka, ki je za zdaj se v eksperimentalni fazi. Futuristični vlak z imenom JR Tokai (na sliki AP) je v teh dneh na progi pri Tsuruju zahodno od Tokia dosegel hitrost 501 km na uro. Nedvomno gre za lep dosežek, toda Japonci s tem se zdalec niso zadovoljni. Zato bodo vložili v raziskave dodatna sredstva in nadaljevali z eksperimentiranjem, saj želijo se pred koncem leta potolči rekord, ki ga ima podoben francoski vlak TGV, ki je drvel že s hitrostjo 550, 3 kilometra na uro.

Vlačilec je bil prepozen

WASENAAR - Na plazi v Wasenaarju na Nizozemskem je včeraj jutraj nasel kit glavac. Takoj so se zbrali radovedneži, na pomoč nesrečnemu vodnemu sesalcu pa so takoj priskočili tudi gasilci, ki so ga s stalnim polivanjem skušali ohraniti pri življenju. Kita so opazili že prej in so tudi poklicali na pomoč vlačilec, s katerim naj bi ga odvedli nazaj v globje morje. Toda vlačilec je prišel prepozno in nesrečnega kita je naplavilo na obalo. (Telefoto AP)